

GRUPA KAPITAŁOWA POLIMEX-MOSTOSTAL
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2015 ROKU
WRAZ Z OPINIĄ NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

Warszawa, 18 marca 2016 roku

SPIS TREŚCI

Skonsolidowany rachunek zysków i strat	5
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	6
Skonsolidowany bilans	7
Skonsolidowany bilans	8
Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych.....	9
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	10
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO SPORZĄDZONEGO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2015	12
1. Informacje ogólne	12
1.1. Skład Grupy oraz opis zmian w strukturze Grupy.....	12
1.2. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki dominującej	17
1.3. Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdawcza	19
2. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	19
3. Platforma zastosowanych Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 19	
3.1. Oświadczenie o zgodności	19
3.2. Status zatwierdzenia Standardów w UE	19
3.3. Standardy zastosowane po raz pierwszy.....	20
3.4. Wcześniejsze zastosowanie standardów i interpretacji	20
3.5. Standardy opublikowane i zatwierdzone przez UE, ale które jeszcze nie weszły w życie.....	20
3.6. Dobrowolna zmiana zasad rachunkowości.....	22
4. Przyjęte zasady (polityka) rachunkowości	24
4.1. Kontynuacja działalności.....	24
4.2. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	24
4.3. Zasady konsolidacji.....	25
4.4. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	25
4.5. Udział we wspólnym przedsięwzięciu	26
4.6. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej	26
4.7. Rzeczowe aktywa trwałe	27
4.8. Nieruchomości inwestycyjne	28
4.9. Wartości niematerialne.....	28
4.10. Leasing.....	30
4.11. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych	30
4.12. Koszty finansowania zewnętrznego	31
4.13. Aktywa finansowe	31
4.14. Utrata wartości aktywów finansowych	32
4.15. Wbudowane instrumenty pochodne.....	33
4.16. Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczenia	33
4.17. Zapasy.....	35
4.18. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności; kaucje z tytułu umów o budowę.....	35
4.19. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych.....	36
4.20. Kredyty, pożyczki i papiery dłużne (obligacje)	36
4.21. Aktywa (lub grupy do zbycia) przeznaczone do sprzedaży	36

4.22. Pozostałe aktywa	36
4.23. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania; kaucje z tytułu umów o budowę	36
4.24. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	37
4.25. Rezerwy	38
4.26. Odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe	38
4.27. Płatności w formie akcji własnych	39
4.28. Podział zysku na cele pracownicze oraz fundusze specjalne	39
4.29. Przychody	40
4.30. Podatki	41
4.31. Zysk netto na akcję	42
5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	42
5.1. Profesjonalny osąd	42
5.2. Niepewność szacunków	43
6. Segmenty operacyjne	44
6.1. Informacje geograficzne	50
7. Przychody i koszty	50
7.1. Przychody ze sprzedaży	50
7.2. Pozostałe przychody operacyjne	53
7.3. Pozostałe koszty operacyjne	53
7.4. Przychody finansowe	54
7.5. Przychody finansowe z tytułu konwersji długu na akcje	54
7.6. Koszty finansowe	54
7.7. Koszty według rodzajów	55
7.8. Koszty amortyzacji ujęte w rachunku zysków i strat	55
7.9. Koszty świadczeń pracowniczych	55
8. Podatek dochodowy	56
8.1. Podatek dochodowy	56
8.2. Odroczonego podatku dochodowego	58
9. Zysk przypadający na jedną akcję	61
10. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty	62
11. Rzeczowe aktywa trwałe	63
12. Wartość firmy z konsolidacji	70
13. Wartości niematerialne	71
14. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	72
15. Aktywa finansowe	72
15.1. Zmiana stanu aktywów finansowych długoterminowych – akcje i udziały	73
16. Zapasy	73
17. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	74
18. Długoterminowe kontrakty budowlane	76
19. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	76
20. Aktywa przeznaczone do sprzedaży	79
21. Kapitał własny	79
21.1. Kapitał podstawowy	80
21.2. Kapitał zapasowy	82
21.3. Pozostałe kapitały	82

21.4. Kapitał rezerwowy	82
21.5. Kapitał rezerwowy z nadwyżki z tytułu obligacji zamiennych	84
21.6. Kapitał z aktualizacji wyceny	84
22. Kredyty i pożyczki	85
23. Aktywa oddane pod zabezpieczenie	86
24. Obligacje	87
25. Pozostałe zobowiązania długoterminowe	87
26. Rezerwy	88
26.1. Zmiany stanu rezerw	88
27. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	90
27.1. Główne założenia przyjęte przez aktuarusza	90
27.2. Analiza wrażliwości	91
28. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	91
28.1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty	92
28.2. Zobowiązania przeterminowane z tytułu dostaw i usług	92
29. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS	93
30. Zobowiązania bezpośrednio związane z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży	93
31. Zobowiązania warunkowe	94
31.1. Rozliczenia podatkowe	94
32. Informacje o transakcjach z podmiotami powiązаныmi	94
33. Wynagrodzenie Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki dominującej	95
34. Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego	96
35. Cele i zasady zarządzania ryzykiem	96
35.1. Ryzyko stopy procentowej	103
35.2. Ryzyko walutowe	104
35.3. Ryzyko związane z ceną surowców	107
35.4. Ryzyko kredytowe	107
35.5. Ryzyko związane z płynnością	109
36. Instrumenty finansowe	110
36.1. Klasyfikacja instrumentów finansowych	110
36.2. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych	112
36.3. Ryzyko stopy procentowej	114
37. Wartości godziwe poszczególnych kategorii instrumentów finansowych	115
37.1. Uzgodnienie wartości godziwej poziomu 3 z wyceną aktywów finansowych	116
38. Zarządzanie kapitałem	116
39. Struktura zatrudnienia	116
40. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym	117

Grupa Kapitałowa Polimex-Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
(w tys. zł)

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (dane zbadane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (*) (dane zbadane)
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży	7.1	2 548 575	2 102 197
Koszt własny sprzedaży	7.7	(2 395 707)	(2 303 820)
Zysk /(strata) brutto ze sprzedaży		152 868	(201 623)
Koszty sprzedaży		(21 127)	(19 935)
Koszty ogólnego zarządu		(65 138)	(89 694)
Pozostałe przychody operacyjne	7.2	68 017	27 141
Pozostałe koszty operacyjne	7.3	(15 269)	(111 641)
Zysk /(strata) z działalności operacyjnej		119 351	(395 752)
Przychody finansowe	7.4	6 736	37 201
Przychody finansowe z tytułu konwersji	7.5	–	272 039
Koszty finansowe	7.6	(38 203)	(94 894)
Udział w zysku jednostki stowarzyszonej		1 666	2 738
Zysk /(strata) brutto		89 550	(178 668)
Podatek dochodowy	8	(20 575)	25 442
Zysk /(strata) netto		68 975	(153 226)
Zysk /(strata) netto przypadający/przypadająca na:			
– akcjonariuszy jednostki dominującej		69 636	(153 226)
– udziały niedające kontroli		(661)	–
Zysk /(strata) na akcję (wyrażony w złotych na jedną akcję)			
– podstawowy	9	0,80	(2,87)
– rozwodniony	9	0,63	(2,19)

* po zmianie prezentacji, wyjaśnienie w nocie 3.6.

Grupa Kapitałowa Polimex-Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
(w tys. zł)

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (dane zbadane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (*) (dane zbadane)
Zysk /(strata) netto		68 975	(153 226)
Składniki, które nie zostaną przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat:			
Zmiana stanu z przeszacowania środków trwałych		50 880	(29 980)
Straty / zyski aktuarialne		2 158	(1 393)
Podatek odroczoney		(10 095)	5 961
Składniki, które mogą zostać przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat:			
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej		(2 612)	(10 370)
Podatek odroczoney		-	-
Inne całkowite dochody netto		40 331	(35 782)
Łączne całkowite dochody		109 306	(189 008)
Przypadające na:			
– akcjonariuszy jednostki dominującej		109 967	(189 008)
– udziały niedające kontroli		(661)	-

* po zmianie prezentacji, wyjaśnienie w nocie 3.6.

Grupa Kapitałowa Polimex-Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
(w tys. zł)

Skonsolidowany bilans

	Nota	Stan na dzień 31 grudnia 2015 (dane zbadane)	Stan na dzień 31 grudnia 2014 (*) (dane zbadane)
Aktywa			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	11	348 146	111 507
Nieruchomości inwestycyjne		5 766	57
Wartość firmy z konsolidacji	12	282 694	282 694
Wartości niematerialne	13	4 353	6 394
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	14	19 332	20 886
Aktywa finansowe	15	217 125	215 501
Należności długoterminowe		611	-
Kaucje z tytułu umów o budowę		73 887	57 954
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	8.2	209 550	212 355
Pozostałe aktywa trwałe		3 160	1 649
Aktywa trwałe razem		1 164 624	908 997
Aktywa obrotowe			
Zapasy		42 481	6 175
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	17	566 511	524 883
Kaucje z tytułu umów o budowę		43 746	33 646
Należności z tytułu wyceny kontraktów długoterminowych	18	100 519	79 636
Należności z tytułu podatku dochodowego		17	32
Aktywa finansowe	15	1 154	6 688
Środki pieniężne	19	626 145	677 033
Pozostałe aktywa		4 774	3 893
Aktywa obrotowe razem		1 385 347	1 331 986
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	20	177 818	450 614
Aktywa razem		2 727 789	2 691 597

* po zmianie prezentacji, wyjaśnienie w nocie 3.6.

Grupa Kapitałowa Polimex-Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
(w tys. zł)

Skonsolidowany bilans

	Nota	Stan na dzień 31 grudnia 2015 (dane zbadane)	Stan na dzień 31 grudnia 2014 (*) (dane zbadane)
Zobowiązania i kapitał własny			
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy	21.1	173 238	173 238
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej		–	1 297 118
Kapitał zapasowy	21.2	306 762	618 552
Pozostałe kapitały	21.3	(85 254)	(85 254)
Kapitał rezerwowy		–	–
Kapitał rezerwowy z nadwyżki z tytułu obligacji zamiennych	21.5	29 734	29 747
Skumulowane inne całkowite dochody		75 237	34 906
Zyski zatrzymane / niepokryte straty		41 795	(1 636 749)
Udziały niekontrolujące		(661)	–
Kapitał własny ogółem		540 851	431 558
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty i pożyczki	22	137 408	146 417
Obligacje długoterminowe	24	147 352	135 388
Rezerwy	26	254 891	266 141
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	27	14 352	10 742
Pozostałe zobowiązania	25	123 892	260 971
Kaucje z tytułu umów o budowę		42 469	53 296
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	8.2	40	160
Zobowiązania długoterminowe razem		720 404	873 115
Zobowiązania krótkoterminowe			
Kredyty i pożyczki	22	150 000	415
Obligacje krótkoterminowe		–	–
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	28	656 378	533 924
Kaucje z tytułu umów o budowę		30 230	30 451
Zobowiązania z tytułu wyceny kontraktów długoterminowych	18	399 878	434 776
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		32	1 359
Rezerwy	26	48 447	62 154
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	27	62 436	40 546
Przychody przyszłych okresów		742	16 963
Zobowiązania krótkoterminowe razem		1 348 143	1 120 588
Zobowiązania bezpośrednio związane z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży	30	118 391	266 336
Zobowiązania razem		2 186 938	2 260 039
Zobowiązania i kapitał własny razem		2 727 789	2 691 597

* po zmianie prezentacji, wyjaśnienie w nocie 3.6.

Grupa Kapitałowa Polimex-Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
(w tys. zł)

Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (dane zbadane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (dane zbadane)
Przebiegły środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk/(strata) brutto		89 550	(178 668)
Korekty o pozycje:		(151 984)	153 665
Udział w wyniku jednostek stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności		(1 666)	(2 738)
Amortyzacja	7.7	31 552	52 067
Odsetki i dywidendy netto		15 840	12 841
Zysk na działalności inwestycyjnej		(2 666)	219
Zmiana stanu należności	19	(86 713)	132 879
Zmiana stanu zapasów	19	6 218	45 450
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek	19	(28 346)	83 309
Zmiana stanu poz. aktywów i przychodów przyszłych okresów	19	(19 966)	(32 947)
Zmiana stanu rezerw	19	(20 837)	159 108
Podatek dochodowy zapłacony		(30 184)	(23 649)
Przychody finansowe z tytułu konwersji długu na akcje		-	(272 039)
Pozostałe		(15 216)	(835)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		(62 434)	(25 003)
Przebiegły środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		15 879	61 981
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		(6 486)	(15 875)
Sprzedaż aktywów finansowych po potrąceniu zbytych środków pieniężnych		-	(447)
Nabycie aktywów finansowych		(25)	-
Dywidendy otrzymane		3 219	-
Odsetki otrzymane		6	838
Splata udzielonych pożyczek		9	9
Pozostałe		-	1 243
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		12 602	47 749
Przebiegły środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy z tytułu emisji obligacji		-	140 000
Splata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		(535)	(1 667)
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/kredytów		2 600	1 310
Splata pożyczek/kredytów		(637)	(535)
Odsetki zapłacone		(5 937)	(4 762)
Pozostałe		3 453	16 669
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(1 056)	151 015
Zwiększenie/(Zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		(50 888)	173 761
Różnice kursowe netto		(796)	474
Środki pieniężne na początek okresu	19	677 033	503 272
Środki pieniężne na koniec okresu	19	626 145	677 033
Środki pieniężne wykazane w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych			
		626 145	677 033
- w tym środki o ograniczonej możliwości dysponowania		506 368	503 448

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego załączone na stronach od 12 do 120 stanowią jego integralną część

Grupa Kapitałowa Polimex-Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
(w tys. zł)

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały	Kapitał rezerwowy	Kapitał rezerwowy z nadwyżki z tytułu obligacji zamiennych	Skumulowane inne całkowite dochody z tytułu			Zyski zatrzymane /Niepokryte straty	Razem	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny ogółem
							Kapitał z aktualizacji wyceny	Straty / zyski aktuarialne	Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej				
Na dzień 1 stycznia 2015 roku	173 238	1 297 118	618 552	(85 254)	-	29 747	53 174	(1 128)	(17 140)	(1 636 749)	431 558	-	431 558
Zysk/(strata) za okres	-	-	-	-	-	-	-	-	-	69 636	69 636	(661)	68 975
Inne całkowite dochody netto	-	-	-	-	-	-	41 213	1 730	(2 612)	-	40 331	-	40 331
Łączne całkowite dochody	-	-	-	-	-	-	41 213	1 730	(2 612)	69 636	109 967	(661)	109 306
Konwersja długu na akcje	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kapitałowy składnik instrumentu zamiennego - wycena obligacji	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reklasyfikacja wyceny opcji menedżerskich	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pokrycie strat z lat ubiegłych	-	(1 297 118)	(311 790)	-	-	-	-	-	-	1 608 908	-	-	-
Inne	-	-	-	-	-	(13)	-	-	-	-	(13)	-	(13)
Na dzień 31 grudnia 2015 roku	173 238	-	306 762	(85 254)	-	29 734	94 387	602	(19 752)	41 795	541 512	(661)	540 851

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego załączone na stronach od 12 do 120 stanowią jego integralną część

Grupa Kapitałowa Polimex-Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
(w tys. zł)

Skonsolidowane Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały	Kapitał rezerwowy	Kapitał rezerwowy z nadwyżki z tytułu obligacji zamiennych	Skumulowane inne całkowite dochody z tytułu			Zyski zatrzymane /Niepokryte straty	Razem	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny ogółem
							Kapitał z aktualizacji wyceny	Straty / zyski aktuarialne	Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej				
Na dzień 1 stycznia 2014 roku	58 695	1 184 044	618 552	(85 254)	32 086	-	77 458	-	(6 770)	(1 515 609)	363 202	-	363 202
Zysk/(strata) za okres	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(153 226)	(153 226)	-	(153 226)
Inne całkowite dochody netto	-	-	-	-	-	-	(24 284)	(1 128)	(10 370)	-	(35 782)	-	(35 782)
Łączne całkowite dochody	-	-	-	-	-	-	(24 284)	(1 128)	(10 370)	(153 226)	(189 008)	-	(189 008)
Konwersja długu na akcje	114 543	113 074	-	-	-	-	-	-	-	-	227 617	-	227 617
Kapitałowy składnik instrumentu zamiennego - wycena obligacji	-	-	-	-	-	29 747	-	-	-	-	29 747	-	29 747
Reklasyfikacja wyceny opcji menedżerskich	-	-	-	-	(32 086)	-	-	-	-	32 086	-	-	-
Pokrycie strat z lat ubiegłych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Inne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Na dzień 31 grudnia 2014 roku	173 238	1 297 118	618 552	(85 254)	-	29 747	53 174	(1 128)	(17 140)	(1 636 749)	431 558	-	431 558

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego załączone na stronach od 12 do 120 stanowią jego integralną część

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO SPORZĄDZONEGO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2015

1. Informacje ogólne

Grupa Kapitałowa Polimex-Mostostal („Grupa” „Grupa kapitałowa”) składa się z jednostki dominującej Polimex-Mostostal S.A. („Jednostka dominująca”, „Spółka”) i jej spółek zależnych i stowarzyszonych. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku i zawiera dane porównawcze za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku.

Polimex-Mostostal S.A. działa na podstawie statutu ustalonego aktem notarialnym w dniu 18 maja 1993 roku (Rep. A Nr 4056/93) z późniejszymi zmianami. Siedziba Spółki mieści się w Warszawie przy al. Jana Pawła II 12, 00-124 Warszawa. Spółka została zarejestrowana przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS 0000022460. Spółce Polimex-Mostostal S.A. nadano numer statystyczny REGON 710252031.

Czas trwania Jednostki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy kapitałowej jest nieoznaczony. Sprawozdania finansowe wszystkich jednostek podporządkowanych sporządzone zostały za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie finansowe Jednostki dominującej, przy zastosowaniu spójnych zasad rachunkowości za wyjątkiem sprawozdań spółek zależnych Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjnych „PRInż – 1” Sp. z o.o. („PRInż – 1”) i Polimex Budownictwo Sp. z o.o. oraz sprawozdania skonsolidowanego Grupy Kapitałowej Energomontaż-Północ Bełchatów, której jednostką dominującą jest spółka stowarzyszona Energomontaż-Północ Bełchatów Sp. z o.o.

Rokiem obrotowym Jednostki dominującej oraz spółek wchodzących w skład Grupy jest rok kalendarzowy.

Podstawowym przedmiotem działalności Jednostki dominującej są szeroko rozumiane usługi budowlano-montażowe świadczone w systemie generalnego wykonawstwa w kraju i za granicą oraz świadczenie usług administracyjnych na rzecz spółek z Grupy. Przedmiotem działalności Grupy jest wykonywanie robót budowlano-montażowych, montaż urządzeń i instalacji przemysłowych, produkcja, a także działalność deweloperska i zarządzanie nieruchomościami. Polimex-Mostostal S.A. i Grupa prowadzą działalność w następujących segmentach: Produkcja, Przemysł, Energetyka, Petrochemia (nafta, gaz, chemia), Budownictwo Infrastrukturalne, Pozostała działalność.

1.1. Skład Grupy oraz opis zmian w strukturze Grupy

W skład Grupy wchodzi Jednostka dominująca Polimex-Mostostal S.A. z siedzibą w Warszawie oraz następujące spółki - jednostki zależne i grupy kapitałowe oraz spółki stowarzyszone:

Grupa Kapitałowa Polimex-Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
(w tys. zł)

Lp.	Jednostka	Siedziba	Zakres działalności	Procentowy udział Spółki w kapitale / udział w zysku w przypadku spółki komandytowej	
				31 grudnia 2015 (%)	31 grudnia 2014 (%)
Jednostki zależne					
1	Polimex GmbH w likwidacji (*)	Ratingen-Niemcy	Dostawy i usługi techniczne na zasadzie agencyjnej	100,00	100,00
2	Polimex Opole spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa (dawniej: Polimex Projekt Opole Sp. z o.o.) (*)	Warszawa	Wykonawstwo robót budowlanych	99,90	100,00
3	Naf Industriemontage GmbH (***)	Ratingen-Niemcy	Usługi budowlano-montażowe	100,00	100,00
4	Polimex Energetyka Sp. z o.o. (*) (Grupa Kapitałowa)	Warszawa	Wykonawstwo robót budowlanych	100,00	100,00
5	Sinopol Trade Center Sp. z o.o. (***)	Płock	Handel hurtowy	50,00	50,00
6	Modułowe Systemy Specjalistyczne w likwidacji Sp.z o.o. (***)	Płock	Produkcja konstrukcji metalowych	100,00	100,00
7	Stalfa Sp. z o.o.(*)	Sokołów Podlaski	Produkcja wyrobów metalowych	100,00	100,00
8	Polimex-Mostostal ZUT Sp. z o.o. (*)	Siedlce	Usługi techniczne	100,00	100,00
9	Polimex-Mostostal Ukraina SAZ (*)	Żytomierz- Ukraina	Budownictwo mieszkaniowe	100,00	100,00
10	Czerwonograd ZKM (*)	Czerwonograd-Ukraina	Produkcja konstrukcji metalowych	99,61	99,61
11	Polimex Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o. (*) (dawniej Polimex-Hotele Sp. z o.o.)	Warszawa	Doradztwo w zakresie działalności gospodarczej i zarządzania, podatkowe, usługi rachunkowo-księgowe, administracyjne	100,00	100,00
12	Naftoremont-Naftobudowa Sp. z o.o. (*)	Warszawa	Wykonawstwo robót budowlanych	100,00	100,00
13	Polimex Budownictwo Sp. z o.o. (*) (dawniej Polimex Venture Development Sp. z o.o.)	Warszawa	Obrót, obsługa i zarządzanie nieruchomościami	100,00	100,00
14	Centrum Projektowe Polimex-Mostostal Sp. z o.o. w likwidacji (***)	Gliwice	Projektowanie budowlane, urbanistyczne i technologiczne	99,57	99,57
15	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe Elektra Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej (***)	Zielona Góra	Budowa i projektowanie linii napowietrznych i stacji transformatorowych	100,00	100,00

Grupa Kapitałowa Polimex-Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
(w tys. zł)

Lp.	Jednostka	Siedziba	Zakres działalności	Procentowy udział Spółki w kapitale / udział w zysku w przypadku spółki komandytowej	
				31 grudnia 2015 (%)	31 grudnia 2014 (%)
Jednostki zależne					
16	Polimex Engineering Sp. z o.o. (*)	Kraków	Projektowanie w sektorze budownictwa	100,00	100,00
17	S.C. Coifer Impex SRL w likwidacji (***)	Rumunia	Produkcja konstrukcji stalowych	100,00	100,00
18	WBP Zabrze Sp. z o.o. w likwidacji (***)	Gliwice	Projektowanie	99,97	99,97
19	Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjnych „PRInż – 1” Sp. z o.o. (*)	Sosnowiec	Budownictwo drogowe	95,53	95,46
20	Pracownia Wodno-Chemiczna Ekonomia Sp. z o.o.(*)	Bielsko Biała	Działalność usługowa w zakresie uzdatniania wody i ścieków, analiz techniczno-ekonomicznych w zakresie modernizacji lub budowy nowych instalacji.	100,00	100,00
21	Polimex-Mostostal Wschód Sp. z o.o. (*)	Moskwa, Rosja	Budownictwo specjalistyczne i ogólne	100,00	100,00
22	Grande Meccanica SpA (*)	Narni, Włochy	Produkcja, budownictwo	100,00	100,00
23	Mostostal Siedlce Sp. z o.o. (***)	Siedlce	Produkcja	100,00	100,00
24	Polimex Opole Sp. z o.o. (dawniej: Polimex Projekt Kozienice Sp. z o.o.) (***)	Warszawa	Wykonawstwo robót budowlanych, działalność handlowa, usługi konsultingowe i doradcze	100,00	100,00
25	Infrastruktura Drogowa Sp. z o.o. (***)	Warszawa	Roboty związane z budową dróg i autostrad, wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych, a także innych obiektów	100,00	-
26	Polimex CUW Sp. z o.o. (***)	Warszawa	Doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania, działalność prawnicza, rachunkowo-księgową	100,00	-
27	Mostostal Siedlce Sp. z o.o. Sp.k. (***)	Siedlce	Produkcja konstrukcji metalowych	98,00	-
28	Polimex Budownictwo Sp. z o.o. Sp.k. (***)	Warszawa	Roboty budowlane	98,00	-
29	Polimex Operator Sp. z o.o. (***)	Warszawa	Wynajem i dzierżawa maszyn i urządzeń budowlanych	100,00	-
30	Polimex SPV 1 Sp. z o.o. (dawniej: Polimex Development Katowice Sp. z o.o. - spółka należąca do Grupy Kapitałowej Polimex Energetyka) (***)	Warszawa	Doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania	100,00	pośrednio 100%

Grupa Kapitałowa Polimex-Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
(w tys. zł)

Lp.	Jednostka	Siedziba	Zakres działalności	Procentowy udział Spółki w kapitale / udział w zysku w przypadku spółki komandytowej	
				31 grudnia 2015 (%)	31 grudnia 2014 (%)
Jednostki stowarzyszone					
31	Energomontaż-Północ Bełchatów Sp. z o.o. (Grupa Kapitałowa) (**)	Bełchatów	Specjalistyczne usługi budowlano-montażowe	32,82	32,82
*	jednostka konsolidowana metodą pełną				
**	jednostka ujmowana metodą praw własności				
***	jednostka wyłączona z konsolidacji (sprzedaż, likwidacja, postępowanie upadłościowe, utrata kontroli, jednostka nieistotna)				

Na dzień 31 grudnia 2015 roku udział w ogólnej liczbie głosów posiadanych przez Spółkę dominującą w podmiotach zależnych jest równy udziałowi Spółki w kapitałach tych jednostek.

Jednostka dominująca posiada kontrolę nad podmiotami zależnymi objętymi konsolidacją pełną; kontrola ta wynika z faktu posiadania przez Jednostkę dominującą ponad 90% udziałów w jednostkach zależnych i możliwości kierowania działaniami tych podmiotów. Jednostki zależne wyłączone z konsolidacji są podmiotami w likwidacji, w których Jednostka dominująca nie posiada kontroli lub jednostkami nieistotnymi z punktu widzenia konsolidacji w Grupie. Próg istotności dla wyłączenia jednostki zależnej z konsolidacji ustalany jest według relacji aktywów analizowanej jednostki do sumy bilansowej Grupy oraz według udziału przychodów ze sprzedaży analizowanej jednostki w przychodach ze sprzedaży Grupy.

Spółka dominująca posiada na dzień 31 grudnia 2015 roku należność w kwocie 191 tys. zł, którą stanowi dywidenda od Czerwonograd ZKM – ukraińskiej jednostki zależnej. Kwota ta nie może zostać obecnie wypłacona ze względu na restrykcje nałożone zarządzeniem Narodowego Banku Ukrainy.

Spółka posiada znaczący wpływ w jednostce stowarzyszonej Energomontaż-Północ Bełchatów Sp. z o.o. z uwagi na posiadanie ponad 30% udziałów oraz możliwość powołania jednego członka Rady Nadzorczej.

W bieżącym roku obrotowym, w dniu 1 lipca 2015 roku spółka zależna WBP Zabrze Sp. z o. o. została postawiona w stan likwidacji. W związku z utratą kontroli nad tą spółką, dane finansowe WBP Zabrze Sp. z o. o. zostały wyłączone z konsolidacji na dzień 1 lipca 2015 roku. Utrata kontroli wynika z utraty władzy nad jednostką przez Spółkę dominującą, zaprzestanie działalności operacyjnej przez WBP Zabrze Sp. z o. o. i w związku z tym brak wpływu jej wyników operacyjnych na Spółkę dominującą.

W dniu 22 października 2015 roku Polimex-Mostostal S.A. nabyła 100% udziałów w spółce Polimex Development Katowice Sp. z o.o. od swojej spółki zależnej Polimex Energetyka Sp. z o.o.

W bieżącym roku obrotowym zarejestrowane zostały zmiany nazw następujących spółek wchodzących w skład Grupy kapitałowej oraz powstały nowe spółki:

- 18 czerwca 2015 roku Polimex-Hotele Sp. z o.o. zmieniła nazwę na Polimex Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.
- W dniu 28 lipca 2015 roku Polimex Projekt Kozienice Sp. z o.o. nabyła 1 udział w podwyższonym kapitale zakładowym spółki Polimex Projekt Opole Sp. z o.o. 19 sierpnia 2015 roku Polimex Projekt Kozienice Sp. z o.o. zmieniła nazwę na Polimex Opole Sp. z o.o.
- 10 września 2015 roku zarejestrowane zostało przekształcenie spółki Polimex Projekt Opole Sp. z o.o. w spółkę Polimex Opole Sp. z o.o. S.k., której nadany został nr KRS 0000574703. Polimex-Mostostal S.A. jest większościowym wspólnikiem w spółce przekształconej uprawnionym do udziału w zysku – wg przyjętej zasady uczestnictwa 99,9 %.
- 22 października 2015 roku podpisany został akt notarialny zawiązania spółki Infrastruktura Drogowa Sp. z o.o., której podstawowym przedmiotem działalności będą roboty związane z budową dróg i autostrad, wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych, a także innych obiektów. Data rejestracji spółki w KRS: 13 stycznia 2016 roku.
- 22 października 2015 roku podpisany został akt notarialny zawiązania spółki Polimex CUW Sp. z o.o., której podstawowym przedmiotem działalności będzie m.in. doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania, działalność prawnicza, rachunkowo-księgowa. Data rejestracji spółki w KRS: 13 stycznia 2016 roku.
- 22 października 2015 roku podpisany został akt notarialny zawiązania spółki Mostostal Siedlce Sp. z o.o. Sp.k., której podstawowym przedmiotem działalności będzie produkcja konstrukcji metalowych; wspólnicy: Mostostal Siedlce Sp. z o.o. jako komplementariusz, Polimex-Mostostal S.A jako komandytariusz i Polimex Development Katowice Sp. z o.o. jako komandytariusz. Data rejestracji spółki w KRS: 27 listopada 2015 roku.

- 27 listopada 2015 roku zarejestrowana została zmiana nazwy spółki Polimex Venture Development Sp. z o.o. na Polimex Budownictwo Sp. z o.o.
- 1 grudnia 2015 roku zostały podpisane akty notarialne dla spółek Polimex Budownictwo Sp. z o.o. sp.k.; (umowa spółki komandytowej) oraz Polimex Operator Sp. z o.o. (akt założycielski). Data rejestracji w KRS: 17 grudnia 2015 roku.
- 3 grudnia 2015 roku zarejestrowana została zmiana nazwy spółki Polimex Development Katowice Sp. z o.o. na Polimex SPV 1 Sp. z o.o.

1.2. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki dominującej

Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania skład Zarządu był następujący:

Antoni Józłowicz	Prezes Zarządu
Tomasz Kucharczyk	Wiceprezes Zarządu
Tomasz Rawecki	Wiceprezes Zarządu
Jacek Czerwonka	Wiceprezes Zarządu

W skład Zarządu Spółki na dzień 31 grudnia 2015 roku wchodził:

Joanna Makowiecka-Gaca	Prezes Zarządu
Krzysztof Cetnar	Wiceprezes Zarządu
Jacek Czerwonka	Wiceprezes Zarządu

W ciągu okresu sprawozdawczego oraz do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji w składzie Zarządu Spółki miały miejsce następujące zmiany:

2015-02-13	Rada Nadzorcza powołała Jacka Czerwonkę na funkcję Wiceprezesa Zarządu z dniem 13 lutego 2015 roku na okres trzyletniej, indywidualnej kadencji (uchwała Rady Nadzorczej nr 92/XI; komunikat GPW nr 30/2015);
2015-04-02	Rada Nadzorcza odwołała Macieja Stańczuka ze składu Zarządu Spółki z dniem podjęcia uchwały (uchwała Rady Nadzorczej nr 97/XI; komunikat GPW 55/2015);
2015-04-02	Rada Nadzorcza powierzyła Joannie Makowieckiej-Gaca funkcję pełniącą obowiązki Prezesa Zarządu z dniem podjęcia uchwały (uchwała Rady Nadzorczej nr 98/XI; komunikat GPW 56/2015);
2015-08-06	Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwałę o powierzeniu z dniem 7 sierpnia 2015 roku dotychczasowej pełniącej obowiązki Prezesa Zarządu, Pani Joannie Makowieckiej-Gaca, funkcji Prezesa Zarządu Spółki.
2016-03-04	Rada Nadzorcza odwołała ze składu Zarządu Panią Joannę Makowiecką-Gaca (uchwała Rady Nadzorczej nr 145/XI) oraz Pana Krzysztofa Cetnara (uchwała Rady Nadzorczej nr 146/XI) oraz powołała z dniem bieżącym do składu Zarządu Pana Antoniego Józłowicza (uchwała Rady Nadzorczej nr 147/XI) i Pana Tomasza Kucharczyka (uchwała Rady Nadzorczej nr 149/XI) oraz z dniem 7 marca 2016 roku Pana Tomasza Raweckiego (uchwała Rady Nadzorczej nr 148/XI) (komunikat GPW nr 15/2016) na okres do końca obecnej trzyletniej kadencji.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania skład Rady Nadzorczej był następujący:

Anna Młynarska-Sobaczewska	Przewodnicząca Rady Nadzorczej
Bartłomiej Kachniarz	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Andrzej Sokolewicz	Sekretarz Rady Nadzorczej
Marcin Milewicz	Członek Rady Nadzorczej
Iwona Warszewicz	Członek Rady Nadzorczej
Zbigniew Jędrzejewski	Członek Rady Nadzorczej
Bartłomiej Kurkus	Członek Rady Nadzorczej
Andrzej Komarowski	Członek Rady Nadzorczej

Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku skład Rady Nadzorczej był następujący:

Marek Szczepański	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Andrzej Kasperek	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Jarosław Kochaniak	Sekretarz Rady Nadzorczej
Wojciech Barański	Członek Rady Nadzorczej
Krzysztof Kaczmarczyk	Członek Rady Nadzorczej
Marcin Milewicz	Członek Rady Nadzorczej
Andrzej Zwara	Członek Rady Nadzorczej
Andrzej Sokolewicz	Członek Rady Nadzorczej

W ciągu okresu sprawozdawczego oraz do dnia zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji w składzie Rady Nadzorczej miały miejsce następujące zmiany:

- 2015-02-16 Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Polimex-Mostostal S.A. powołało w skład Rady Nadzorczej Pana Andrzeja Sokolewicza (Uchwała NWZ nr 5) (komunikat GPW 33/2015);
- 2015-05-27 Rezygnacja Pana Adama Ambroziaka z pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej Spółki (komunikat GPW 64/2015);
- 2015-06-17 Zwyczajne Walne Zgromadzenie Polimex-Mostostal S.A. powołało w skład Rady Nadzorczej Pana Marka Szczepańskiego (komunikat GPW 73/2015). 30 czerwca 2015 roku Rada Nadzorcza Spółki powierzyła Panu Markowi Szczepańskiemu funkcję Przewodniczącego Rady Nadzorczej (komunikat GPW 79/2015);
- 2016-02-23 Rezygnacja Pana Wojciecha Barańskiego z pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej Spółki (komunikat GPW 9/2016);
- 2016-02-25 Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Polimex-Mostostal S.A. dokonało zmian w składzie Rady Nadzorczej Spółki.
Z dotychczasowego składu Rady Nadzorczej zostali odwołani Panowie: Marek Szczepański – Przewodniczący Rady Nadzorczej, Andrzej Zwara – Członek Rady Nadzorczej, Krzysztof Kaczmarczyk – Członek Rady Nadzorczej, Jarosław Kochaniak – Członek Rady Nadzorczej, Andrzej Kasperek – Członek Rady Nadzorczej a do składu Rady Nadzorczej, na okres do końca obecnej kadencji, zostali powołani Pani Iwona Warszewicz, Pan Bartłomiej Kachniarz, Pani Anna Młynarska-Sobaczewska, Pan Zbigniew Jędrzejewski, Pan Bartłomiej Kurkus, Pan Andrzej Komarowski.

1.3. Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdawcza

Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych poszczególnych jednostek Grupy wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w polskich złotych (zł), które są walutą prezentacji Grupy. Dane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zostały wykazane w tysiącach złotych, chyba że w konkretnych sytuacjach zostały podane z większą dokładnością.

2. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Dnia 18 marca 2016 roku skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Polimex-Mostostal za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku zostało przez Zarząd zatwierdzone do publikacji.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Polimex-Mostostal oraz sprawozdanie finansowe Jednostki dominującej jest przedmiotem badania przez biegłego rewidenta - firmę Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.k. Opinia i raport z badania sprawozdań finansowych za 2015 rok została wydana w dniu 18 marca 2016 roku. Firma Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.k. jest audytorem wybranych spółek zależnych w Grupie Kapitałowej Polimex-Mostostal, tj. Polimex Opole spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa, Polimex Energetyka Sp. z o.o., Stalfa Sp. z o.o., Polimex-Mostostal ZUT Sp. z o.o., Naftoremont-Naftobudowa Sp. z o.o., Polimex Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o., Polimex Engineering Sp. z o.o. Badanie danych finansowych powyższych spółek zależnych zostało zakończone na dzień 18 marca 2016 roku; opinie i raporty z badania statutowych sprawozdań finansowych tych spółek zostaną wydane w terminie przewidzianym w ustawie z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późniejszymi zmianami).

3. Platforma zastosowanych Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej

3.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzono w oparciu o Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) oraz związane z nimi interpretacje ogłoszone w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej.

Niektóre jednostki Grupy prowadzą swoje księgi rachunkowe zgodnie z polityką (zasadami) rachunkowości określonymi przez Ustawę z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości („Ustawa”) z późniejszymi zmianami i wydanymi na jej podstawie przepisami. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera korekty niezawarte w księgach rachunkowych jednostek Grupy wprowadzone w celu doprowadzenia sprawozdań finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF.

3.2. Status zatwierdzenia Standardów w UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych interpretacji i standardów, które według stanu na dzień 18 marca 2016 roku nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania:

- MSSF 9 „Instrumenty finansowe” – obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później;
- MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” – obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później;
- Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” – Inicjatywa w odniesieniu do ujawnień - obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 lub po tej dacie;
- Zmiany do MSSF 10 oraz MSR 28 – Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem

(obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie);

- Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSSF 12 „Ujawnienia na temat udziałów w innych jednostkach” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” – Jednostki inwestycyjne: zastosowanie zwolnienia z konsolidacji;
- Poprawki do MSSF (cykl 2012-2014) – obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 lub po tej dacie.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Zarząd Jednostki dominującej jest w trakcie oceny wpływu zmian standardów MSSF 9, MSSF 15 i MSSF 16 na sprawozdanie finansowe; pozostałe wymienione wyżej standardy i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Grupę na koniec okresu sprawozdawczego.

Jednocześnie nadal poza regulacjami przyjętymi przez UE pozostaje rachunkowość zabezpieczeń portfela aktywów i zobowiązań finansowych, których zasady nie zostały zatwierdzone do stosowania w UE. Według szacunków jednostki, zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych według IAS 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby przyjęte przez UE do stosowania na dzień bilansowy.

3.3. Standardy zastosowane po raz pierwszy

Następujące standardy, zmiany do istniejących standardów oraz interpretacje opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz zatwierdzone do stosowania w UE wchodzi w życie po raz pierwszy w Grupie w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 2015 rok:

- Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2011-2013)” – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 3, MSSF 13 oraz MSR 40) ukierunkowane głównie na rozwiązanie niezgodności i uściślenie słownictwa, zatwierdzone w UE w dniu 18 grudnia 2014 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2015 roku lub po tej dacie);
- Interpretacja KIMSF 21 „Opłaty publiczne” zatwierdzona przez UE w dniu 13 czerwca 2014 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 17 czerwca 2014 roku lub po tej dacie).

Zdaniem Zarządu Jednostki dominującej, powyższe zmiany oraz nowa interpretacja nie mają znaczącego wpływu na kwoty wykazywane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy.

3.4. Wcześniejsze zastosowanie standardów i interpretacji

Sporządzając niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Zarząd Jednostki dominującej podjął decyzję, iż żaden ze standardów nie będzie wcześniej stosowany.

3.5. Standardy opublikowane i zatwierdzone przez UE, ale które jeszcze nie weszły w życie

Zatwierdzając niniejsze sprawozdanie finansowe Grupa nie zastosowała następujących standardów, zmian standardów i interpretacji, które zostały opublikowane i zatwierdzone do stosowania w UE, ale które nie weszły jeszcze w życie:

- Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2010-2012)” – zatwierdzone w UE w dniu 17 grudnia 2014 roku - obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lutego 2015 lub po tej dacie;
- Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” oraz MSR 41 „Rolnictwo” – Rolnictwo: uprawy roślinne - obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie;
- Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” oraz MSR 38 „Aktywa niematerialne” – Wyjaśnienia na temat akceptowalnych metod amortyzacyjnych - obowiązujące

w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie;

- Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze” – Programy określonych świadczeń: składki pracownicze - zatwierdzone w UE w dniu 17 grudnia 2014 roku - obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lutego 2015 roku lub po tej dacie;
- Zmiany do MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne” – Rozliczanie nabycia udziałów we wspólnych operacjach - obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie.

Jednostka postanowiła nie skorzystać z możliwości wcześniejszego zastosowania powyższych standardów, zmian do standardów i interpretacji. Według szacunków Zarządu Jednostki dominującej, w/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Grupę na dzień bilansowy.

3.6. Dobrowolna zmiana zasad rachunkowości

Działalność zaniechana

W związku z decyzją o pozostawienie zorganizowanej części przedsiębiorstwa Mostostal Siedlce w Grupie kapitałowej, dokonano przekształcenia danych porównawczych za 2014 rok w rachunku zysków i strat oraz w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w następujący sposób:

	Dane zatwierdzone			Dane przekształcone
	Działalność kontynuowana	Działalność zaniechana	Razem	Działalność kontynuowana
Przychody ze sprzedaży	1 725 442	376 755	2 102 197	2 102 197
Koszt własny sprzedaży	(1 980 799)	(323 021)	(2 303 820)	(2 303 820)
Zysk /(strata) brutto ze sprzedaży	(255 357)	53 734	(201 623)	(201 623)
Koszty sprzedaży	(2 077)	(17 858)	(19 935)	(19 935)
Koszty ogólnego zarządu	(71 304)	(18 390)	(89 694)	(89 694)
Pozostałe przychody operacyjne	24 798	2 343	27 141	27 141
Pozostałe koszty operacyjne	(57 740)	(53 901)	(111 641)	(111 641)
Zysk /(strata) z działalności operacyjnej	(361 680)	(34 072)	(395 752)	(395 752)
Przychody finansowe	27 675	9 526	37 201	37 201
Przychody finansowe z tytułu konwersji	272 039	–	272 039	272 039
Koszty finansowe	(83 140)	(11 754)	(94 894)	(94 894)
Udział w zysku jednostki stowarzyszonej	2 738	–	2 738	2 738
Zysk/(strata) brutto	(142 368)	(36 300)	(178 668)	(178 668)
Podatek dochodowy	25 555	(113)	25 442	25 442
Zysk /(strata) netto	(116 813)	(36 413)	(153 226)	(153 226)
Zysk /(strata) netto przypadający/przypadająca na:				
– akcjonariuszy jednostki dominującej	(116 813)	(36 413)	(153 226)	(153 226)
– udziały niedające kontroli	–	–	–	–
Zysk /(strata) na akcję (wyrażony w złotych na jedną akcję)				
– podstawowy	(0,04)	(0,01)	(0,06)	(2,87)
– rozwodniony	(0,03)	(0,01)	(0,04)	(2,19)

Grupa Kapitałowa Polimex-Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
(w tys. zł)

Sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Działalność kontynuowana	Działalność zaniechana	Razem	Działalność kontynuowana
Zysk /(strata) netto	(116 813)	(36 413)	(153 226)	(153 226)
Składniki, które nie zostaną przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat:				
Zmiana stanu z przeszacowania środków trwałych	(29 980)	–	(29 980)	(29 980)
Straty / zyski aktuarialne	(1 393)	–	(1 393)	(1 393)
Podatek odroczoney	5 961	–	5 961	5 961
Składniki, które mogą zostać przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat:				
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	(10 370)	–	(10 370)	(10 370)
Podatek odroczoney				
Inne całkowite dochody netto	(35 782)	(36 413)	(35 782)	(35 782)
Łączne całkowite dochody	(152 595)	(36 413)	(189 008)	(189 008)

Przypadające na:

– akcjonariuszy jednostki dominującej	(152 595)	(36 413)	(189 008)	(189 008)
– udziały niedające kontroli	–	–	–	–

Zysk na akcję

Kalkulacja zysku / (straty) netto za rok zakończony 31 grudnia 2014, opiera się na danych przekształconych w zakresie liczby akcji i odzwierciedla liczbę akcji po procesie scalenia o którym mowa w nocie nr 9.

	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (dane zatwierdzone)	Scalenie akcji	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (dane przekształcone)
Strata netto	(153 226)		(153 226)
Korekta straty netto - koszty odsetkowe dotyczące Nowych Obligacji	2 762		2 762
Strata netto po korekcie do kalkulacji rozwodnionej straty na akcję	(150 464)		(150 464)
Podstawowy zysk / (strata) na jedną akcję			
(w złotych):			
liczba akcji zarejestrowanych na dzień bilansowy	4 330 940 142	1:50	86 618 802
średnia ważona liczba akcji zwykłych wykorzystana do obliczenia straty zwykłej na akcję	2 667 714 847	1:50	53 354 297
podstawowa strata na jedną akcję	(0,06)		(2,87)
Rozwodniona zysk / (strata) na jedną akcję			
(w złotych):			
średnia ważona liczba akcji potencjalnych wykorzystana do obliczenia straty rozwodnionej na akcję	764 609 874	1:50	15 292 197
rozwodniona strata na akcję	(0,04)		(2,19)

Zmiana zasad prezentacji

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa wprowadziła zmiany w prezentacji należności i zobowiązań dotyczących kaucji z tytułu umów o budowę. Długoterminowe i krótkoterminowe należności i zobowiązania dotyczące kaucji z tytułu umów o budowę zostały wyodrębnione w bilansie Grupy na dzień 31 grudnia 2015 roku; zaprezentowano dane porównawcze na dzień 31 grudnia 2014 roku.

Zmiana ma na celu dogodniejszą identyfikację należności i zobowiązań z tytułu kaucji.

	Stan na 31 grudnia 2014 (dane zatwierdzone)	Zmiana prezentacyjna kaucji z tytułu umów o budowę	Stan na 31 grudnia 2014 (dane przekształcone)
Aktywa trwałe	908 997	-	908 997
Należności długoterminowe	57 954	(57 954)	-
Kaucje z tytułu umów o budowę	-	57 954	57 954
Aktywa obrotowe	1 331 986	-	1 331 986
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	558 529	(33 646)	524 883
Kaucje z tytułu umów o budowę	-	33 646	33 646
Zobowiązania długoterminowe	873 115	-	873 115
Pozostałe zobowiązania	314 267	(53 296)	260 971
Kaucje z tytułu umów o budowę	-	53 296	53 296
Zobowiązania krótkoterminowe	1 120 588	-	1 120 588
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	564 375	(30 451)	533 924
Kaucje z tytułu umów o budowę	-	30 451	30 451

4. Przyjęte zasady (polityka) rachunkowości

4.1. Kontynuacja działalności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółki Grupy, za wyjątkiem spółek będących w procesie likwidacji lub upadłości, tj. spółki Polimex GmbH. W przypadku spółek zależnych, których kapitał własny jest ujemny na dzień 31 grudnia 2015, tj. PRInż-1 Sp. z o.o., Polimex Engineering Sp. z o.o., Polimex Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o., Polimex-Mostostal Ukraina SAZ, Zarządy tych spółek planują kontynuowanie działalności spółek w dającej się przewidzieć przyszłości.

4.2. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z koncepcją kosztu historycznego, za wyjątkiem niektórych aktywów trwałych i instrumentów finansowych, które są wyceniane w wartościach przeszacowanych albo wartości godziwej na koniec każdego okresu sprawozdawczego zgodnie z określoną poniżej polityką rachunkowości.

Koszt historyczny ustalany jest co do zasady na bazie wartości godziwej dokonanej zapłaty za dobra lub usługi.

Za wartość godziwą uznaje się cenę, którą można uzyskać przy sprzedaży składnika aktywów lub zapłacona w celu przeniesienia zobowiązania w zwyczajowej transakcji w głównym (lub najkorzystniejszym) rynku w dniu wyceny i na obecnych warunkach rynkowych, niezależnie od tego, czy cena jest bezpośrednio obserwowalna czy oszacowana przy użyciu innej techniki wyceny. W wycenie do wartości godziwej składnika aktywów lub zobowiązania, Grupa bierze pod uwagę właściwości danego składnika aktywów lub zobowiązań, jeżeli uczestnicy rynku podejmują te cechy pod uwagę przy wycenie aktywów lub zobowiązań na dzień wyceny. Wartość godziwą dla celów wyceny i / lub ujawniania informacji w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy ustala się na w/w podstawie, z wyjątkiem transakcji płatności

w formie akcji, które są objęte zakresem MSSF 2, transakcji leasingowych, które są objęte zakresem MSR 17 jak i wycen, które mają pewne podobieństwa do wartości godziwej, ale nie są wartościami godziwymi takie jak cena sprzedaży netto zgodnie z MSR 2 czy wartość użytkowa zgodnie z MSR 36.

Ponadto, dla celów sprawozdawczości finansowej, wyceny w wartości godziwej są skategoryzowane według trzech poziomów w zależności od stopnia, w jakim dane wsadowe do pomiarów wartości godziwej są obserwowalne i od znaczenia danych wsadowych do wyceny w wartości godziwej jako całości. Poziomy te kształtują się w następujący sposób:

- Poziom 1: danymi wsadowymi są ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów lub zobowiązań, do których jednostka ma dostęp w dniu wyceny.
- Poziom 2: danymi wsadowymi są dane inne niż ceny notowane zaliczane do Poziomu 1, które są obserwowalne dla składnika aktywów lub zobowiązań, bezpośrednio lub pośrednio.
- Poziom 3: danymi wsadowymi są nieobserwowalne dane do wyceny składnika aktywów lub zobowiązań.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („zł”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tys. zł.

Najważniejsze zasady rachunkowości stosowane przez Grupę przedstawione zostały poniżej

4.3. Zasady konsolidacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe Spółki Polimex Mostostal S.A. oraz sprawozdania finansowe jej jednostek zależnych sporządzone każdorazowo za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych po uwzględnieniu korekt doprowadzających do zgodności z MSSF sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie jednostki dominującej, przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze. W celu eliminacji jakichkolwiek rozbieżności w stosowanych zasadach rachunkowości wprowadza się korekty.

Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane, chyba że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli. Sprawowanie kontroli przez jednostkę dominującą ma miejsce wtedy, gdy posiada władzę nad danym podmiotem, gdy z tytułu swojego zaangażowania podlega ekspozycji na zmienne wyniki finansowe, lub gdy ma prawa do zmiennych wyników finansowych oraz ma możliwość wywierania wpływu na wysokość tych wyników finansowych poprzez sprawowanie władzy nad jednostką zależną.

Zmiany w udziale własnościowym jednostki dominującej, które nie skutkują utratą kontroli nad jednostką zależną są ujmowane jako transakcje kapitałowe. W takich przypadkach w celu odzwierciedlenia zmian we względnych udziałach w jednostce zależnej Grupa dokonuje korekty wartości bilansowej udziałów kontrolujących oraz udziałów niekontrolujących. Wszelkie różnice pomiędzy kwotą korekty udziałów niekontrolujących a wartością godziwą kwoty zapłaconej lub otrzymanej odnoszone są na kapitał własny i przypisywane do właścicieli jednostki dominującej.

4.4. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych są ujmowane metodą praw własności. Są to jednostki, na które jednostka dominująca bezpośrednio lub poprzez spółki zależne wywiera znaczący wpływ i które nie są ani jej jednostkami zależnymi, ani wspólnymi przedsięwzięciami. Sprawozdania finansowe jednostek stowarzyszonych są podstawą wyceny posiadanych przez jednostkę dominującą udziałów metodą praw własności. Rok obrotowy jednostek stowarzyszonych i jednostki dominującej jest jednakowy. Niektóre Spółki stowarzyszone stosują zasady rachunkowości zawarte w Ustawie. Przed obliczeniem udziału w aktywach netto jednostek stowarzyszonych dokonuje się odpowiednich korekt w celu doprowadzenia danych finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF stosowanymi przez Grupę.

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych są wykazywane w bilansie według ceny nabycia powiększonej o późniejsze zmiany udziału jednostki dominującej w aktywach netto tych jednostek, pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Udział w zyskach lub stratach jednostek stowarzyszonych odzwierciedlany jest w skonsolidowanym zysku lub stracie. Korekta wartości bilansowej może być także konieczna ze względu na zmiany proporcji udziału w jednostce stowarzyszonej, wynikające ze zmian w innych całkowitych dochodach tej jednostki. Udział Grupy w tych zmianach ujmuje się w innych całkowitych dochodach Grupy.

Ocena inwestycji w jednostki stowarzyszone pod kątem utraty wartości ma miejsce, kiedy istnieją przesłanki wskazujące na to, że nastąpiła utrata wartości lub odpis z tytułu utraty wartości dokonany w latach poprzednich już nie jest wymagany.

4.4.1. Zmiany udziału Grupy w kapitale jednostek zależnych

Zmiany udziału Grupy w kapitale jednostek zależnych, które nie powodują utraty kontroli nad tymi jednostkami przez Grupę, rozlicza się jako transakcje kapitałowe. Wartość bilansową udziałów Grupy oraz udziałów niesprawujących kontroli koryguje się w celu uwzględnienia zmian udziału w danych jednostkach zależnych. Różnice między kwotą korekty udziałów niesprawujących kontroli a wartością godziwą uiszczonej lub otrzymanej zapłaty ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym i przypisuje właścicielom Spółki. Jeżeli Grupa utraci kontrolę nad jednostką zależną, w rachunku zysków i strat ujmuje się zysk lub stratę, obliczone jako różnica między (i) zagregowaną kwotą otrzymanej zapłaty i wartości godziwej zachowanych udziałów a (ii) pierwotną wartością bilansową aktywów (w tym wartości firmy) i zobowiązań tej jednostki zależnej i udziałów niesprawujących kontroli. Wszystkie kwoty związane z tą jednostką zależną, pierwotnie ujemowane w pozostałych całkowitych dochodach, rozlicza się tak, jak gdyby Grupa bezpośrednio zbyła odpowiadające im aktywa lub zobowiązania jednostki zależnej (tj. przenosi na wynik finansowy lub do innej kategorii kapitału własnego zgodnie z postanowieniami odpowiednich MSSF). Wartość godziwa inwestycji posiadanych w byłej jednostce zależnej na dzień utraty kontroli traktowana jest jako wartość godziwa w chwili początkowego ujęcia w celu umożliwienia ewentualnego rozliczenia kosztu poniesionego w chwili początkowego ujęcia inwestycji w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu zgodnie z MSR 39.

4.5. Udział we wspólnym przedsięwzięciu

Udział Grupy we wspólnych przedsięwzięciach jest ujmowany metodą praw własności.

4.6. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujemowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub, w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujemowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujemowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

---

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
EUR	4,2615	4,2623
USD	3,9011	3,5072
UAH	0,1622	0,2246
RUB	0,0528	0,0602

Walutą funkcjonalną zagranicznych jednostek zależnych jest EUR, UAH i RUB. Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania tych zagranicznych jednostek zależnych są przeliczane

na walutę prezentacji Grupy po kursie obowiązującym na dzień bilansowy, a ich sprawozdania z całkowitych dochodów są przeliczane po średnim ważonym kursie wymiany za dany okres obrotowy. Różnice kursowe powstałe w wyniku takiego przeliczenia są ujmowane w innych całkowitych dochodach i akumulowane w oddzielnej pozycji kapitału własnego. W momencie zbycia podmiotu zagranicznego, odroczone różnice kursowe zakumulowane w kapitale własnym, dotyczące danego podmiotu zagranicznego, są ujmowane w rachunku zysków i strat. Średnie ważne kursy wymiany za poszczególne okresy obrotowe kształtowały się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015	Rok zakończony 31 grudnia 2014
EUR	4,1848	4,1893
USD	3,7928	3,1537
UAH	0,1722	0,2637
RUB	0,0616	0,0602

4.7. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości, poza klasą aktywów określoną jako nieruchomości i budowle trwałe związane z gruntem tj. grunty, zakłady produkcyjne oraz nieruchomości zabudowane kompleksem budynków o charakterze magazynowo-przemysłowo-biurowym. Powyższa klasa aktywów prezentowana jest w kategorii „Grunty i budynki” i wyceniana jest według modelu wartości przeszacowanej.

Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają zysk lub stratę w momencie ich poniesienia.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, do których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych remontów.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, wynoszący:

Typ	Okres
Budynki i budowle	20-40 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	5-20 lat
Urządzenia biurowe	3-5 lat
Środki transportu	3-10 lat
Komputery	3-8 lat
Inwestycje w obcych środkach trwałych	10 lat

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się corocznie, i w razie konieczności – koryguje z efektem od początku właśnie zakończonego roku obrotowego.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w zysku lub stracie okresu, w którym dokonano takiego usunięcia.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

4.8. Nieruchomości inwestycyjne

Początkowe ujęcie nieruchomości inwestycyjnych następuje według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Wartość bilansowa składnika aktywów obejmuje koszt wymiany części składowej nieruchomości inwestycyjnej w chwili jego poniesienia, o ile spełnione są kryteria ujmowania, i nie obejmuje kosztów bieżącego utrzymania tych nieruchomości.

Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne są wykazywane według wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające ze zmian wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych są ujmowane w zysku lub stracie w tym okresie, w którym powstały.

Nieruchomości inwestycyjne są usuwane z bilansu w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu są ujmowane w zysku lub stracie w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Przeniesienia aktywów do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez właściciela lub zawarcie umowy leasingu operacyjnego. Jeżeli składnik aktywów wykorzystywany przez właściciela - Grupę staje się nieruchomością inwestycyjną, Grupa stosuje zasady opisane w części *Rzeczowe aktywa trwałe* aż do dnia zmiany sposobu użytkowania tej nieruchomości.

4.9. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji lub wytworzone (jeżeli spełniają kryteria rozpoznania dla kosztów prac rozwojowych) wycenia się przy początkowym ujęciu odpowiednio w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia wartości niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek gospodarczych jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Grupa ustala, czy okres użytkowania wartości niematerialnych jest określony czy nieokreślony. Wartości niematerialne o określonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o określonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji, i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o określonym okresie użytkowania ujmuje się w rachunku zysków i strat w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika wartości niematerialnych.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, są corocznie poddawane weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Okresy użytkowania są poddawane corocznej weryfikacji, a w razie potrzeby, korygowane z efektem od początku właśnie zakończonego roku obrotowego.

Koszty prac badawczych i rozwojowych

Koszty prac badawczych są odpisywane do rachunku zysków i strat w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego wymagający, aby składniki aktywów były ujmowane według cen nabycia/kosztów wytworzenia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wszelkie nakłady przeniesione na kolejny okres są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Koszty prac rozwojowych są poddawane ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości corocznie – jeśli składnik aktywów nie został jeszcze oddany do użytkowania, lub częściej – gdy

w ciągu okresu sprawozdawczego pojawi się przesłanka utraty wartości wskazująca na to, że ich wartość bilansowa może nie być możliwa do odzyskania.

Podsumowanie zasad stosowanych w odniesieniu do wartości niematerialnych Grupy przedstawia się następująco:

	Patenty i licencje	Koszty prac rozwojowych	Oprogramowanie komputerowe
Okresy użytkowania	Nieokreślone. Dla patentów i licencji użytkowanych na podstawie umowy zawartej na czas określony, przyjmuje się ten okres uwzględniając dodatkowy okres, na który użytkowanie może być przedłużone.	5 lat	od 2 do 10 lat
Wykorzystana metoda amortyzacji	Wartości o nieokreślonym okresie użytkowania nie są amortyzowane ani przeszacowywane. Pozostałe amortyzowane metodą liniową	Metoda liniowa	Metoda liniowa
Wewnętrznie wytworzone lub nabyte	Nabyte	Wewnętrznie wytworzone	Nabyte
Weryfikacja pod kątem utraty wartości	Nieokreślony okres użytkowania – coroczna oraz w przypadku istnienia przesłanki wskazującej na utratę wartości. Dla pozostałych – coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości	Coroczna (w przypadku składników nieoddanych jeszcze do użytkowania) oraz w przypadku istnienia przesłanki wskazującej na utratę wartości	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości

Zyski lub straty wynikające z usunięcia wartości niematerialnych z bilansu są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich usunięcia z bilansu.

Wartość firmy

Wartość firmy z tytułu przejęcia jednostki jest początkowo ujmowana według ceny nabycia stanowiącej kwotę nadwyżki

- sumy:
  - (i) przekazanej zapłaty,
  - (ii) kwoty wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej oraz
  - (iii) w przypadku połączenia jednostek realizowanego etapami wartości godziwej na dzień przejęcia udziału w kapitale jednostki przejmowanej, należącego poprzednio do jednostki przejmującej.
- nad kwotą netto ustaloną na dzień przejęcia wartości możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań.

Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok lub częściej, jeśli wystąpią ku temu przesłanki. Wartość firmy nie podlega amortyzacji.

Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii połączenia. Każdy ośrodek, lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy:

- odpowiada najniższemu poziomowi w Grupie, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze oraz
- jest nie większy niż jeden segment operacyjny określony zgodnie z MSSF 8 Segmenty operacyjne.

Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. W przypadku, gdy wartość firmy stanowi część ośrodka wypracowującego środki pieniężne i dokonana zostanie sprzedaż części działalności w ramach tego ośrodka, przy ustalaniu zysków lub strat ze sprzedaży takiej

działalności wartość firmy związana ze sprzedaną działalnością zostaje włączona do jej wartości bilansowej. W takich okolicznościach sprzedana wartość firmy jest ustalana na podstawie względnej wartości sprzedanej działalności i wartości zachowanej części ośrodka wypracowującego środki pieniężne. Ośrodek wypracowujący środki pieniężne jest nie większy niż jeden segment operacyjny przed agregacją.

4.10. Leasing

Grupa jako leasingobiorca

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Grupę zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w bilansie na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane w zysku lub stracie, chyba że spełnione są wymogi kapitalizacji.

Środki trwałe użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu.

Umowy leasingowe, zgodnie, z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe ujmowane są jako koszty operacyjne w zysku lub stracie metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane jako koszt w okresie, w którym stają się należne.

Grupa jako leasingodawca

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi Grupa zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Początkowe koszty bezpośrednie poniesione w toku negocjowania umów leasingu operacyjnego dodaje się do wartości bilansowej środka stanowiącego przedmiot leasingu i ujmuje przez okres trwania leasingu na tej samej podstawie, co przychody z tytułu wynajmu. Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane jako przychód w okresie, w którym staną się należne.

4.11. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmuje się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku którego stwierdzono utratę wartości.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów.

Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wyłącznie wtedy, gdy od czasu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po odjęciu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach w ogóle nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie jako przychód w rachunku zysków i strat. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

4.12. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego są kapitalizowane jako część kosztu wytworzenia środków trwałych. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, obciążenia finansowe z tytułu umów leasingu finansowego oraz różnice kursowe powstaje w związku z finansowaniem zewnętrznym do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

4.13. Aktywa finansowe

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- Pożyczki i należności,
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Grupa zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu, inne niż:

- wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- spełniające definicję pożyczek i należności,
- wyznaczone jako dostępne do sprzedaży.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności to notowane instrumenty.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Składnikiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy jest składnik spełniający jeden z poniższych warunków:

a) Jest klasyfikowany jako przeznaczony do obrotu. Składniki aktywów finansowych kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu, jeśli są:

nabyte głównie w celu sprzedaży w krótkim terminie, częścią portfela określonych instrumentów finansowych zarządzanych łącznie i co do których istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zysku w krótkim terminie, instrumentami pochodnymi, z wyłączeniem instrumentów pochodnych będących elementem rachunkowości zabezpieczeń oraz umów gwarancji finansowych,

b) Został zgodnie z MSR 39 zakwalifikowany do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany wartości tych instrumentów finansowych ujmowane są w rachunku zysków i strat jako przychody lub koszty finansowe. Jeżeli kontrakt zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, cały kontrakt może zostać zakwalifikowany do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Nie dotyczy to przypadków, gdy wbudowany instrument pochodny nie wpływa

istotnie na przepływy pieniężne z kontraktu lub wydzielenie wbudowanych instrumentów pochodnych jest wyraźnie zakazane. Aktywa finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub (ii) aktywa są częścią grupy aktywów finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) aktywa finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki udzielone i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych.

W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości. Dodatkowo i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób), a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczone, ujmuje się w innych całkowitych dochodach. Spadek wartości aktywów dostępnych do sprzedaży spowodowany utratą wartości ujmuje się jako koszt finansowy.

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanego jako wyceniony w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty z bilansu, gdy Grupa traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią.

4.14. Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej (tj. ustalonej przy początkowym ujęciu) efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się poprzez odpis aktualizujący. Kwotę straty ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Grupa ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych składników aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Grupa włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu

utrąty wartości ujmuje się w rachunku zysków i strat w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

Aktywa finansowe wykazywane według kosztu

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnego do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w zysku lub stracie, zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przekwalifikowana do zysku lub straty. Nie można ujmować w zysku lub stracie odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w zysku lub stracie, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w zysku lub stracie.

4.15. Wbudowane instrumenty pochodne

Wbudowane instrumenty pochodne są oddzielane od umów i traktowane jak instrumenty pochodne, jeżeli spełnione są wszystkie warunki:

- charakter ekonomiczny i ryzyko wbudowanego instrumentu nie są ściśle związane z ekonomicznym charakterem i ryzykiem umowy, w którą dany instrument jest wbudowany;
- samodzielny instrument z identycznymi warunkami realizacji jak instrument wbudowany spełniałby definicję instrumentu pochodnego;
- instrument hybrydowy (złożony) nie jest wykazywany w wartości godziwej, a zmiany jego wartości godziwej nie są odnoszone do rachunku zysków i strat.

Wbudowane instrumenty pochodne są wykazywane w podobny sposób jak samodzielne instrumenty pochodne, które nie są uznane za instrumenty zabezpieczające.

Zakres, w którym zgodnie z MSR 39 cechy ekonomiczne i ryzyko właściwe dla wbudowanego instrumentu pochodnego w walucie obcej są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwym dla umowy zasadniczej (głównego kontraktu) obejmuje również sytuacje, gdy waluta umowy zasadniczej jest walutą zwyczajową dla kontraktów zakupu lub sprzedaży pozycji niefinansowych na rynku dla danej transakcji.

Oceny, czy dany wbudowany instrument pochodny podlega wydzieleniu Grupa dokonuje na moment jego początkowego ujęcia.

4.16. Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczenia

Instrumenty pochodne, z których korzysta Grupa w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami stóp procentowych i kursów wymiany walut, to przede wszystkim kontrakty walutowe typu forward oraz kontrakty na zamianę stóp procentowych (swapy procentowe). Tego rodzaju pochodne instrumenty finansowe są wyceniane do wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość jest ujemna.

Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają zasad rachunkowości zabezpieczeń są bezpośrednio odnoszone na wynik finansowy netto roku obrotowego.

Wartość godziwa walutowych kontraktów forward jest ustalana poprzez odniesienie do bieżących kursów terminowych (*forward*) występujących przy kontraktach o podobnym terminie zapadalności. Wartość godziwa kontraktów na zamianę stóp procentowych jest ustalana poprzez odniesienie do wartości rynkowej podobnych instrumentów.

W rachunkowości zabezpieczeń, zabezpieczenia klasyfikowane są jako:

- zabezpieczenie wartości godziwej, zabezpieczające przed ryzykiem zmian wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania, lub
- zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych, zabezpieczające przed zmianami przepływów środków pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanego z ujętym składnikiem aktywów, zobowiązaniem lub prognozowaną transakcją, lub
- zabezpieczenie inwestycji netto w jednostce zagranicznej.

Zabezpieczenie ryzyka walutowego uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania jest rozliczane jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych.

W momencie ustanowienia zabezpieczenia, Grupa formalnie wyznacza i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób oceny efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej zabezpieczanej pozycji lub przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem. Oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce skuteczne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka. Efektywność zabezpieczenia jest oceniana na bieżąco w celu sprawdzenia, czy jest wysoce efektywne we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zostało ustanowione.

Zabezpieczenie wartości godziwej

Zabezpieczenie wartości godziwej to zabezpieczenie przed zmianami wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania lub nieujętego uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, albo wyodrębnionej części takiego składnika aktywów, zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka i które mogłoby wpływać na zysk lub stratę. W przypadku zabezpieczenia wartości godziwej, wartość bilansowa zabezpieczanej pozycji jest korygowana o zyski i / lub straty z tytułu zmian wartości godziwej wynikających z zabezpieczanego ryzyka, instrument zabezpieczający jest wyceniany do wartości godziwej, a zyski i straty z tytułu instrumentu zabezpieczającego i pozycji zabezpieczanej ujmowane są w zysku lub stracie.

Jeśli nieujęte uprawdopodobnione przyszłe zobowiązanie jest wyznaczone jako pozycja zabezpieczana, późniejsze łączne zmiany wartości godziwej uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania wynikające z zabezpieczanego ryzyka ujmuje się jako składnik aktywów lub zobowiązanie, a powstające zyski lub straty ujmuje się w zysku lub stracie. Zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego również ujmuje się w zysku lub stracie.

Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, jeżeli instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany lub wykonany, jeżeli zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń lub gdy Grupa unieważnia powiązanie zabezpieczające. Każdą korektę wartości bilansowej zabezpieczanego instrumentu finansowego, do którego stosuje się metodę efektywnej stopy procentowej, poddaje się amortyzacji, a dokonane odpisy ujmuje się w zysku lub stracie. Amortyzacja może rozpocząć się od momentu dokonania korekty, jednakże nie później niż w momencie zaprzestania korygowania pozycji zabezpieczanej o zmiany wartości godziwej wynikające z zabezpieczanego ryzyka.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją, i które mogłoby wpływać na zysk lub stratę. Część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, która stanowi efektywne zabezpieczenie ujmuje się w innych całkowitych dochodach, a nieefektywną część ujmuje się w zysku lub stracie.

Jeśli zabezpieczana planowana transakcja skutkuje następnie ujęciem składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, związane z nią zyski lub straty, które były ujęte w innych całkowitych dochodach i zakumulowane w kapitale własnym przenosi się do rachunku zysków i strat w tym samym okresie, albo w okresach, w których nabyty składnik aktywów lub przyjęte zobowiązanie mają wpływ na zysk lub stratę.

Jeśli zabezpieczenie planowanej transakcji skutkuje następnie ujęciem składnika aktywów niefinansowych lub zobowiązania niefinansowego, albo planowana transakcja związana ze składnikiem aktywów niefinansowych lub zobowiązaniem niefinansowym staje

się uprawdopodobnionym przyszłym zobowiązaniem, do którego będzie się stosować zabezpieczenie wartości godziwej, wtedy zyski lub straty, które były ujęte w innych całkowitych dochodach, przeklasyfikowywane są z kapitału własnego do zysku lub straty w tym samym okresie lub okresach, w których nabyty składnik aktywów niefinansowych lub przyjęte zobowiązanie mają wpływ na zysk lub stratę.

Zyski lub straty powstałe w wyniku zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają warunków umożliwiających stosowanie specjalnych zasad rachunkowości zabezpieczeń, są ujmowane bezpośrednio w wyniku finansowym netto za bieżący okres.

Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, gdy instrument zabezpieczający wygasł lub został sprzedany, jego wykorzystanie dobiegło końca lub nastąpiła jego realizacja, bądź gdy zabezpieczenie przestało spełniać warunki umożliwiające stosowanie wobec niego specjalnych zasad rachunkowości zabezpieczeń. W takim przypadku, łączny zysk lub strata na instrumencie zabezpieczającym, które były ujęte w innych całkowitych dochodach i zakumulowane w kapitale własnym, są nadal wykazywane w kapitale własnym aż do momentu wystąpienia prognozowanej transakcji. Jeżeli Grupa przestała spodziewać się, że prognozowana transakcja nastąpi, wówczas zakumulowany w kapitale własnym łączny zysk lub strata netto są odnoszone na wynik finansowy netto za bieżący okres.

Zabezpieczenia udziałów w aktywach netto podmiotów zagranicznych

Zabezpieczenie udziałów w aktywach netto podmiotów zagranicznych, w tym zabezpieczenie pozycji pieniężnej, uznawanej za część udziałów w aktywach netto, ujmuje się podobnie do zabezpieczenia przepływów pieniężnych. Zyski lub straty z tytułu instrumentu zabezpieczającego związane z efektywną częścią zabezpieczenia ujmuje się w całkowitych dochodach natomiast zyski lub straty związane z nieefektywną częścią zabezpieczenia – ujmuje się w zysku lub stracie. W momencie zbycia podmiotu zagranicznego, kwotę zysków lub strat ujętą wcześniej w innych całkowitych dochodach przeklasyfikowuje się z kapitału własnego do zysków lub strat jako korektę wynikającą z przeklasyfikowania.

4.17. Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Koszty poniesione na doprowadzenie każdego składnika zapasów do jego aktualnego miejsca i stanu – zarówno w odniesieniu do bieżącego, jak i poprzedniego roku – są ujmowane w następujący sposób:

Materiały w cenie nabycia ustalonej metodą „pierwsze weszło-pierwsze wyszło”;

Produkty gotowe i produkty w toku koszt bezpośrednich materiałów i robocizny oraz odpowiedni narzut pośrednich kosztów produkcji ustalony przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych, z wyłączeniem kosztów finansowania zewnętrznego;

Towary w cenie nabycia ustalonej metodą „pierwsze weszło-pierwsze wyszło”.

Ceną sprzedaży netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywana w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

4.18. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności; kaucje z tytułu umów o budowę

Należności z tytułu dostaw i usług są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu na wątpliwe należności. Odpis na należności oszacowywany jest wtedy, gdy ściągnięcie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

Pozostałe należności obejmują w szczególności zaliczki przekazane z tytułu przyszłych zakupów rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz zapasów. Zaliczki

są prezentowane zgodnie z charakterem aktywów, do jakich się odnoszą – odpowiednio jako aktywa trwałe lub obrotowe. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają dyskontowaniu.

Należności budżetowe prezentowane są w ramach pozostałych aktywów niefinansowych, z wyjątkiem należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, które stanowią w bilansie odrębną pozycję.

Grupa prezentuje kwoty zatrzymane przez odbiorców – w pozycji „kaucje z tytułu umów o budowę”.

4.19. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

4.20. Kredyty, pożyczki i papiery dłużne (obligacje)

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku ze zobowiązaniem.

Przychody i koszty są ujmowane w rachunku zysków i strat z chwilą usunięcia zobowiązania z bilansu, a także w wyniku rozliczenia metodą efektywnej stopy procentowej.

4.21. Aktywa (lub grupy do zbycia) przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe (lub grupy do zbycia) są klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a sprzedaż uważana jest za wysoce prawdopodobną. Ujmowane są one w niższej z następujących dwóch kwot: ich wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży.

4.22. Pozostałe aktywa

Rozliczenia międzyokresowe kosztów wykazuje się w wysokości już poniesionych kosztów, które dotyczą lat następnych od dnia bilansowego. Koszty te wykazuje się w wartości nominalnej po uprzednim upewnieniu się, że koszty te przyniosą jednostce korzyści w przyszłości. Rozliczenia międzyokresowe obejmują przede wszystkim:

- ubezpieczenia,
- prenumeraty,
- z góry opłacone czynsze.

Rozliczenia międzyokresowe przychodów wykazuje się z uwzględnieniem zasady ostrożnej wyceny. Obejmują one przede wszystkim równowartość otrzymanych lub należnych środków z tytułu świadczeń, których wykonanie nastąpi w następnych okresach sprawozdawczych. Zaliczone do rozliczeń międzyokresowych przychodów kwoty zwiększają stopniowo przychody operacyjne.

4.23. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania; kaucje z tytułu umów o budowę

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania wobec urzędu skarbowego z tytułu podatku od towarów i usług oraz zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone poprzez dostawę towarów, usług lub środków trwałych. Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Zobowiązania z tytułu kaucji gwarancyjnych, których termin rozliczenia jest krótszy niż 12 miesięcy ujmowane są jako zobowiązania krótkoterminowe. Długoterminowe zobowiązania

z tytułu kaucji gwarancyjnych podlegają dyskontowaniu do wartości bieżącej według efektywnych stóp procentowych. Krótkoterminowe kaucje z tytułu umów o budowę na dzień ich powstania są wykazywane w wartości bieżącej przewidywanej zapłaty i ujmowane w okresach późniejszych według zamortyzowanego kosztu.

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe pierwotnie zakwalifikowane do kategorii wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania finansowe są klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, jeżeli zostały nabyte dla celów sprzedaży w niedalekiej przyszłości. Instrumenty pochodne, włączając wydzielone instrumenty wbudowane, są również klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, chyba, że są uznane za efektywne instrumenty zabezpieczające. Zobowiązania finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub (ii) zobowiązania są częścią grupy zobowiązań finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) zobowiązania finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane. Na dzień 31 grudnia 2015 roku żadne zobowiązania finansowe nie zostały zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy (na dzień 31 grudnia 2014 roku: zero).

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej, uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany w wartości godziwej tych instrumentów są ujmowane w rachunku zysków i strat jako koszty lub przychody finansowe.

Inne zobowiązania finansowe, niebędące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Grupa wyłącza ze swojego bilansu zobowiązanie finansowe, gdy zobowiązanie wygasło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł. Zastąpienie dotychczasowego instrumentu dłużnego przez instrument o zasadniczo różnych warunkach dokonywane pomiędzy tymi samymi podmiotami Grupa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Podobnie znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego Grupa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Powstające z tytułu zamiany różnice odnośnych wartości bilansowych wykazuje się w rachunku zysków i strat.

4.24. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

Świadczenia pracownicze są to wszystkie formy świadczeń Grupy oferowane w zamian za pracę wykonywaną przez pracowników lub z tytułu rozwiązania stosunku pracy. Krótkoterminowe świadczenia pracownicze to świadczenia pracownicze (inne niż świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy), które podlegają w całości rozliczeniu przed upływem 12 miesięcy od końca rocznego okresu sprawozdawczego, w którym pracownicy wykonywali związaną z nimi pracę. Świadczenia po okresie zatrudnienia to świadczenia pracownicze (inne niż świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy i krótkoterminowe świadczenia pracownicze), które są należne po zakończeniu zatrudnienia.

Do krótkoterminowych świadczeń pracowniczych wypłacanych przez Grupę należą:

- wynagrodzenia oraz składki na ubezpieczenia społeczne,
- krótkoterminowe płatne nieobecności, jeśli oczekuje się, że nieobecność wystąpi w ciągu 12 miesięcy od zakończenia okresu, w którym pracownicy wykonywali związaną z nimi pracę,
- wypłaty z zysku i premie przypadające do wypłaty w ciągu 12 miesięcy od zakończenia okresu, w którym pracownicy wykonywali związaną z nimi pracę,
- świadczenia niepieniężne dla aktualnie zatrudnionych pracowników.

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze, w tym wpłaty do programów określonych składek, ujmowane są w okresie, w którym jednostka otrzymała przedmiotowe świadczenie ze strony pracownika, a w przypadku wypłat z zysku i premii, gdy spełnione zostały następujące warunki:

- na jednostce ciąży obecny prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek do dokonania takich wypłat z wyniku zdarzeń przeszłych oraz
- można dokonać wiarygodnej wyceny tego zobowiązania.

Grupa ujmuje przewidywane koszty krótkoterminowych świadczeń pracowniczych w formie płatnych nieobecności w przypadku kumulowanych płatnych nieobecności (czyli takich, do których uprawnienia przechodzą na przyszłe okresy i można je wykorzystać w przyszłości, jeśli w bieżącym okresie nie zostały w pełni wykorzystane) oraz w przypadku niekumulowanych płatnych nieobecności (które rodzą zobowiązania po stronie Grupy z chwilą ich wystąpienia).

Świadczenia po okresie zatrudnienia w formie programów określonych świadczeń (odprawy emerytalne) oraz inne długoterminowe świadczenia pracownicze (np. nagrody jubileuszowe, długoterminowe renty inwalidzkie) ustalane są z wykorzystaniem metody prognozowanych uprawnień jednostkowych z wyceny aktuarialnej przeprowadzanej na koniec okresu sprawozdawczego.

Zyski i straty aktuarialne dotyczące świadczeń po okresie zatrudnienia są prezentowane w innych całkowitych dochodach. Natomiast zyski i straty dotyczące pozostałych świadczeń wypłacanych w okresie zatrudnienia są odnoszone w rachunek zysków i strat bieżącego okresu sprawozdawczego.

4.25. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

4.26. Odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy spółek Grupy mają prawo do nagród jubileuszowych oraz odpraw emerytalnych. Nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Grupa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Według MSR 19 nagrody jubileuszowe są innymi długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi, natomiast odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień bilansowy jest obliczona przez niezależnego aktuarium. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne. Zyski i straty z obliczeń aktuarialnych są rozpoznawane w innych całkowitych dochodach.

Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych prezentowane są w pozycji zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych.

4.27. Płatności w formie akcji własnych

Jednostka dominująca dokonuje wyceny opcji menedżerskich na dzień przyznania praw, czyli dzień, w którym jednostka oraz osoby uprawnione przyjmują uzgodnione warunki programu opcji menedżerskich.

Jednostka dominująca ujmuje koszty z tytułu wynagrodzenia określone na podstawie wartości godziwej opcji menedżerskich w okresie nabywania uprawnień, czyli w okresie, w którym wszystkie warunki nabycia uprawnień ustalone w ramach programu opcji menedżerskich zostają spełnione. Jednocześnie Jednostka dominująca ujmuje odpowiadający im wzrost w utworzonej dla tych celów pozycji kapitałów rezerwowych.

Po nabyciu uprawnień i ujęciu kosztu z tytułu otrzymanych usług oraz odpowiadającego im wzrostu w kapitałach Jednostka dominująca nie dokonuje żadnych późniejszych korekt w całkowitej wartości kapitałów. Zapis ten ma również zastosowanie w sytuacji, w której opcje menedżerskie, do których nastąpiło nabycie uprawnień nie zostaną wykonane. Niemniej jednak Jednostka dominująca dokonuje przeniesienia kwot ujętych w kapitale rezerwowym do pozycji kapitału zapasowego w momencie objęcia i opłacenia akcji nabywanych przez osoby uprawnione w wyniku realizacji Programu Motywacyjnego.

Transakcje rozliczane w instrumentach kapitałowych

Koszt transakcji rozliczanych z pracownikami w instrumentach kapitałowych jest wyceniany przez odniesienie do wartości godziwej na dzień przyznania praw. Wartość godziwa ustalana jest przez niezależnego rzeczoznawcę w oparciu o model dwumianowy. Przy wycenie transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych nie są uwzględniane żadne warunki dotyczące efektywności/wyników, poza tymi, które są związane z ceną akcji jednostki dominującej („uwarunkowania rynkowe”).

Koszt transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych jest ujmowany wraz z odpowiadającym mu wzrostem wartości kapitału własnego w okresie, w którym spełnione zostały warunki dotyczące efektywności/wyników, kończącym się w dniu, w którym określeni pracownicy zdobędą pełne uprawnienia do świadczeń („dzień nabycia praw”). Skumulowany koszt ujęty z tytułu transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych na każdy dzień bilansowy do dnia nabycia praw odzwierciedla stopień upływu okresu nabywania praw oraz liczbę nagród, do których prawa – w opinii Zarządu jednostki dominującej na ten dzień, opartej na możliwie najlepszych szacunkach liczby instrumentów kapitałowych – zostaną ostatecznie nabyte.

Żadne koszty nie są ujmowane z tytułu nagród, do których prawa nie zostaną ostatecznie nabyte, z wyjątkiem nagród, w przypadku których nabycie praw zależy od warunków rynkowych, które są traktowane jako nabyte bez względu na fakt spełnienia uwarunkowań rynkowych, pod warunkiem spełnienia wszystkich innych warunków dotyczących efektywności/wyników i świadczenia pracy.

W przypadku modyfikacji warunków przyznawania nagród rozliczanych w instrumentach kapitałowych, w ramach spełnienia wymogu minimum ujmuje się koszty, jak w przypadku gdyby warunki te nie uległy zmianie. Ponadto, ujmowane są koszty z tytułu każdego wzrostu wartości transakcji w wyniku modyfikacji, wycenione na dzień zmiany.

W przypadku anulowania nagrody rozliczanej w instrumentach kapitałowych, jest ona traktowana w taki sposób, jakby prawa do niej zostały nabyte w dniu anulowania, a wszelkie jeszcze nieujęte koszty z tytułu nagrody są niezwłocznie ujmowane. Jednakże w przypadku zastąpienia anulowanej nagrody nową nagrodą – określoną jako nagroda zastępcza w dniu jej przyznania, nagroda anulowana i nowa nagroda są traktowane tak, jakby stanowiły modyfikację pierwotnej nagrody, tj. w sposób opisany w paragrafie powyżej.

Rozwadniający wpływ wyemitowanych opcji jest uwzględniany przy ustalaniu wielkości zysku przypadającego na jedną akcję jako dodatkowe rozwodnienie akcji (zob. nota 19).

4.28. Podział zysku na cele pracownicze oraz fundusze specjalne

Zgodnie z polską praktyką gospodarczą akcjonariusze / udziałowcy jednostek mogą dokonać podziału zysku na cele pracownicze w formie zasilenia funduszu socjalnego oraz na inne fundusze specjalne. W sprawozdaniu finansowym zgodnym z MSSF ta część podziału zysku jest zaliczana do kosztów działalności okresu, którego dotyczy podział zysku.

4.29. Przychody

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody są rozpoznawane po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) i podatek akcyzowy oraz rabaty. Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

Przychody ze sprzedaży usług

Przychody z tytułu umów o budowę

Przychody z wykonania niezakończonych usług, objętej umową, wykonanej na dzień bilansowy w istotnym stopniu (każdorazowo ocenianie przez Zarząd dla każdego kontraktu indywidualnie), ustala się na dzień bilansowy proporcjonalnie do stopnia zaawansowania usługi, jeżeli kwotę przychodu można ustalić w sposób wiarygodny. Stopień zaawansowania mierzony jest udziałem kosztów poniesionych od dnia zawarcia umowy do dnia ustalenia przychodu w szacowanych całkowitych kosztach wykonania usługi lub udziałem nakładu wykonanej pracy w stosunku do całkowitych nakładów pracy.

Jeżeli stopień zaawansowania niezakończonych usług nie może być na dzień bilansowy ustalony w sposób wiarygodny, to przychód ustala się w wysokości poniesionych w danym okresie sprawozdawczym kosztów, nie wyższych jednak od kosztów, których pokrycie w przyszłości przez zamawiającego jest prawdopodobne.

W przypadku, kiedy istnieje prawdopodobieństwo, iż łączne koszty wykonania umowy przekroczą łączne przychody z tytułu umowy, przewidywana strata jest ujmowana jako koszt okresu, w którym została ujawniona.

Koszty wytworzenia niezakończonych usług obejmują koszty poniesione od dnia zawarcia odpowiedniej umowy do dnia bilansowego. Koszty wytworzenia poniesione przed zawarciem umowy związane z realizacją jej przedmiotu, zaliczane są do aktywów, jeżeli pokrycie tych kosztów w przyszłości przychodami uzyskanymi od zamawiającego jest prawdopodobne. Następnie ujmowane są w kosztach wytworzenia niezakończonych usług budowlanej.

Jeżeli poniesione koszty pomniejszone o przewidywane straty powiększone o zyski ujęte w rachunku zysków i strat przekraczają swoim zaawansowaniem procentowym zaawansowanie procentowe zafakturowanej sprzedaży, wynikająca z powyższej różnicy kwota niezafakturowanej sprzedaży prezentowana jest w aktywach bilansu w należnościach z tytułu wyceny kontraktów długoterminowych w korespondencji z przychodami z tytułu usług.

Jeżeli zaawansowanie procentowe zafakturowanej sprzedaży przekracza zaawansowanie procentowe poniesionych kosztów pomniejszonych o przewidywane straty a powiększone o zyski ujęte w rachunku zysków i strat, wynikające z powyższej różnicy przyszłe przychody prezentowane są w zobowiązaniach z tytułu wyceny kontraktów długoterminowych w korespondencji z przychodami z tych usług.

Marże brutto realizowanych kontraktów ustalane są na podstawie sformalizowanego procesu Przeglądu Projektów, jako różnica między ceną sprzedaży oraz szacowanymi kosztami całkowitymi kontraktu (suma kosztów poniesionych oraz kosztów estymowanych do zakończenia kontraktu). Weryfikacja estymowanych kosztów do zakończenia projektu odbywa się podczas Przeglądu Projektów przeprowadzanych miesięcznie, kwartalnie, półrocznie, bądź z inną częstotliwością w zależności od rodzaju kontraktu. Koszty do zakończenia projektu określane są przez kompetentne zespoły, merytorycznie odpowiedzialne za realizację danego obszaru na podstawie wiedzy i doświadczenia.

Przychody ze sprzedaży towarów, materiałów i produktów

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

Przychody z wynajmu (leasing operacyjny)

Przychody z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są metodą liniową przez okres wynajmu w stosunku do otwartych umów.

Odsetki

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich naliczania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy pieniężne przez szacowany okres życia instrumentów finansowych) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

Dotacje rządowe

Jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki, wówczas dotacje rządowe są ujmowane według ich wartości godziwej.

Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować. Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie przychodów przyszłych okresów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, odpisywana do rachunku zysków i strat przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

4.30. Podatki

Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji niestanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania niemającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji niestanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczone wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą jest ujmowany poza zyskiem lub stratą; w innych całkowitych dochodach dotyczących pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwość wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatku dochodowego ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej oraz

- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w bilansie jako część należności lub zobowiązań.

4.31. Zysk netto na akcję

Podstawowy zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto przypisanego akcjonariuszom jednostki dominującej za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym. Rozwodniony zysk netto na jedną akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej za dany okres przez sumę średniej ważonej liczby akcji zwykłych w danym okresie sprawozdawczym i wszystkich potencjalnych akcji nowych emisji.

5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

5.1. Profesjonalny osąd

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa.

Klasyfikacja umów leasingowych

Grupa jest stroną umów leasingowych, które zostały uznane albo za leasing operacyjny, albo za leasing finansowy. Przy dokonywaniu klasyfikacji Grupa oceniła, czy w ramach umowy na korzystającego zostało przeniesione zasadniczo całe ryzyko i zasadniczo wszystkie korzyści z tytułu użytkowania składnika aktywów.

Identyfikacja wbudowanych instrumentów pochodnych

Na dzień zawarcia kontraktu kierownictwo Grupy dokonuje oceny czy w ramach podpisanych umów występują cechy ekonomiczne i ryzyko właściwe dla wbudowanego instrumentu pochodnego w walucie obcej, które nie byłyby ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwym dla umowy zasadniczej (głównego kontraktu).

Klasyfikacja aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy posiadane aktywa finansowe są inwestycjami utrzymywanymi do terminu zapadalności.

5.2. Niepewność szacunków

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

Utrata wartości firmy

Stwierdzenie, czy wartość firmy uległa obniżeniu, wymaga oszacowania wartości użytkowej wszystkich jednostek generujących przepływy pieniężne, do których wartość firmy została przypisana. Chcąc obliczyć wartość użytkową, Zarząd Jednostki dominującej musi oszacować przyszłe przepływy pieniężne przypadające na daną jednostkę i ustalić właściwą stopę dyskonta, konieczną do obliczenia wartości bieżącej tych przepływów. Jeżeli bieżące przepływy pieniężne są niższe niż oczekiwane, może powstać istotna utrata wartości. Na dzień 31 grudnia 2015 wartość bilansowa wartości firmy wyniosła 282 694 tys. zł (na 31 grudnia 2014: 282 694 tys. zł). Szczegółowe informacje dotyczące założeń przyjętych w celu oszacowania wartości użytkowej przedstawiono w nocie 12.

Okresy użytkowania ekonomicznego rzeczowych aktywów trwałych

Jak opisano w nodzie 4.7, Grupa weryfikuje przewidywane okresy użytkowania ekonomicznego składników pozycji rzeczowych aktywów trwałych na koniec każdego rocznego okresu sprawozdawczego.

Wycena w wartości godziwej i procedury związane z wyceną

Niektóre aktywa i pasywa Grupy wyceniane są w wartości godziwej dla celów sprawozdawczości finansowej. W wycenie wartości godziwej aktywów lub zobowiązań, Grupa wykorzystuje dane rynkowe obserwowalne w zakresie w jakim jest to możliwe. W przypadku gdy zastosowanie "Poziomu 1" do wyceny nie jest możliwe, Grupa angażuje zewnętrznych wykwalifikowanych rzeczoznawców do przeprowadzenia wyceny. Zarząd Jednostki dominującej ściśle współpracuje z zewnętrznymi rzeczoznawcami w celu ustalenia odpowiednich technik wyceny i danych wsadowych do modelu. Informacje na temat technik wyceny i danych wsadowych wykorzystanych do wyceny wartości godziwej poszczególnych aktywów i pasywów są ujawnione w notach nr 11 (rzeczowe aktywa trwałe) i 36 (instrumenty finansowe).

Utrata wartości aktywów

Grupa przeprowadza testy na utratę wartości środków trwałych w sytuacji, gdy występują czynniki świadczące o możliwości wystąpienia utraty wartości aktywów. Wymaga to oszacowania wartości użytkowej ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego należą te środki trwałe. Oszacowanie wartości użytkowej polega na ustaleniu przyszłych przepływów pieniężnych generowanych przez ośrodek wypracowujący środki pieniężne i wymaga ustalenia stopy dyskontowej do zastosowania w celu obliczenia bieżącej wartości tych przepływów.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego, nota nr 8.2

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Ujmowanie przychodów, nota nr 4.29

Grupa stosuje metodę procentowego zaawansowania prac przy rozliczaniu kontraktów długoterminowych. Stosowanie tej metody wymaga od Grupy szacowania proporcji dotychczas wykonanych prac do całości usług do wykonania. W oparciu o zaktualizowane budżety kontraktów oraz stopień zaawansowania kontraktów budowlanych, Grupa ujmuje skutki zmian szacunków w wyniku kolejnego okresu. Gdyby tak określony stopień zaawansowania prac uległ zwiększeniu o 1% to kwota przychodu zostałaby powiększona o 73.099 tys. zł, przy jednoczesnym zwiększeniu kosztów o 68.115 tys. zł.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

Wycena zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych – odprawy emerytalne i rentowe

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych zostały oszacowane za pomocą metod aktuarialnych. Przyjęte w tym celu założenia zostały przedstawione w nocie 27.

Rezerwa na naprawy gwarancyjne, nota nr 26

Rezerwy na zobowiązania z tytułu napraw gwarancyjnych tworzy się w trakcie realizacji kontraktu proporcjonalnie do przychodów ze sprzedaży. Wysokość tworzonych rezerw jest zależna od rodzaju wykonywanych usług budowlanych i stanowi określony procent wartości przychodów ze sprzedaży danego kontraktu. Wartość rezerw na koszty napraw gwarancyjnych może jednak podlegać indywidualnej analizie (w tym poprzez opinię kierownika odpowiedzialnego za daną budowę) i może ulec zwiększeniu lub zmniejszeniu w uzasadnionych przypadkach. Rozwiązanie rezerw następuje w ciągu pierwszych 3-5 lat po zakończeniu inwestycji w proporcjach, odpowiadających faktycznie ponoszonym kosztom napraw.

Rezerwa restrukturyzacyjna, nota nr 26

Grupa tworzy rezerwę restrukturyzacyjną w przypadku gdy posiada szczegółowy, formalny plan określający działalność lub część działalności, której ten plan dotyczy, podstawowe lokalizacje, które zostaną nim objęte, liczbę pracowników, którzy mają uzyskać odszkodowania w zamian za zakończenie stosunku pracy oraz termin, w jakim plan zostanie wdrożony; ponadto, plan ten został ogłoszony lub rozpoczęło się jego wdrażanie.

Rezerwy na sprawy sądowe, nota nr 26

Rezerwy związane ze skutkami toczącego się postępowania sądowego tworzy się wówczas, gdy przeciwko jednostce wniesiono pozew, a prawdopodobieństwo wyroku niekorzystnego dla jednostki jest większe niż prawdopodobieństwo wyroku korzystnego. Podstawą oceny tego prawdopodobieństwa jest przebieg postępowania sądowego oraz opinie prawników. Utworzone rezerwy obciążają pozostałe koszty operacyjne.

Rezerwa na kary, nota nr 26

Oszacowania kwoty kar umownych dokonują służby techniczne, zajmujące się realizacją umowy budowlanej, wraz z działem prawnym interpretującym postanowienia umowy. Rezerwy na kary tworzy się w przypadku gdy prawdopodobieństwo nałożenia kary przez zamawiającego z tytułu nienależytego wykonania umowy jest wysokie.

Rezerwa na koszty rozliczenia kontraktów, nota nr 26

Rezerwy na koszty kontraktów dotyczą końcowego rozliczenia kontraktów drogowych. Szczegółowe informacje na ten temat zostały zawarte w nocie nr 7.1.

Rezerwa na przewidywane straty na kontraktach budowlanych, nota nr 26

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje aktualizacji szacunków całkowitych przychodów oraz kosztów z tytułu realizowanych projektów. Przewidywana całkowita strata na kontrakcie ujmowana jest jako koszty okresu, w którym została rozpoznana, zgodnie z MSR 11.

Rezerwa na poręczenia, nota nr 20

Udzielone poręczenie wykazuje się w księgach jako rezerwę jeżeli na dzień bilansowy zachodzi wysokie prawdopodobieństwo, że kredytobiorca nie będzie mógł spłacić swoich długów.

Odpis aktualizujący wartość materiałów zbędnych i należności, nota nr 16 i 17

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje aktualizacji odpisu aktualizacyjnego wartości materiałów zbędnych biorąc pod uwagę okres zalegania na magazynie oraz potencjalne możliwości wykorzystania w przyszłości oraz należności biorąc pod uwagę okres przeterminowania.

6. Segmenty operacyjne

Dla celów zarządczych Grupa została podzielona na części w oparciu o wytwarzane produkty i świadczone usługi. Istnieją zatem następujące sprawozdawcze segmenty operacyjne:

Produkcja	produkcja i dostawy konstrukcji stalowych, krat pomostowych, systemów regałowych, palet, barier drogowych. Usługi w zakresie zabezpieczeń antykorozyjnych konstrukcji stalowych poprzez cynkowanie ogniowe, system Duplex, malowanie metodą hydrauliczną.
-----------	---

Przemysł	usługi budowlano-montażowe. Generalne wykonawstwo obiektów w branży budowlanej (w tym działalność deweloperska). Realizacja dużych obiektów budownictwa przemysłowego i ogólnego. Montaż konstrukcji stalowych, urządzeń specjalistycznych, hal oraz konstrukcji specjalnych.
Energetyka	usługi związane z branżą energetyczną. Generalne wykonawstwo obiektów w branży energetycznej, projektowanie, produkcja i sprzedaż kotłów energetycznych, usługi serwisowe w zakresie stałej i kompleksowej obsługi elektrowni, elektrociepłowni i zakładów przemysłowych.
Petrochemia (nafta, gaz, chemia)	generalne wykonawstwo obiektów w branży chemicznej. Montaż urządzeń procesowych dla przemysłu chemicznego i petrochemicznego, prefabrykacja i montaż konstrukcji stalowych, rurociągów technologicznych, zbiorników magazynowych oraz rurociągów, prefabrykacja i montaż pieców dla przemysłu rafineryjnego. Realizacja projektów proekologicznych. Odbiorcami usług są zakłady chemiczne, rafinerie, petrochemie, gazownictwo.
Budownictwo Infrastrukturalne	generalne wykonawstwo obiektów w branży budownictwa drogowego i kolejowego. Głównymi odbiorcami usług jest Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad.
Pozostała działalność	usługi sprzętowo transportowe, usługi wynajmu, dzierżawy, badań laboratoryjnych, serwis urządzeń, pozostałe usługi nieujęte w innych segmentach.

Zarząd monitoruje oddzielnie wyniki operacyjne segmentów w celu podejmowania decyzji dotyczących alokacji zasobów, oceny skutków tej alokacji oraz wyników działalności. Podatek dochodowy jest monitorowany na poziomie Grupy i nie jest dokonywana jego alokacja do segmentów.

Ceny transakcyjne stosowane przy transakcjach pomiędzy segmentami operacyjnymi są ustalane na zasadach rynkowych podobnie jak przy transakcjach ze stronami niepowiązanymi.

W poniższych tabelach przedstawione zostały dane dotyczące przychodów i zysków poszczególnych segmentów operacyjnych Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku i dnia 31 grudnia 2014 roku. Zarząd jednostki dominującej monitoruje regularnie wyniki segmentów; natomiast od 1 stycznia 2014 roku, w związku ze zmianą struktury organizacyjnej Grupy, nie dokonuje się bieżącej oceny aktywów i zobowiązań segmentów. W związku z tym zgodnie z MSSF 8.23, poniższe tabele nie zawierają podziału aktywów i zobowiązań według segmentów.

Przychody z tytułu transakcji pomiędzy segmentami są eliminowane przy konsolidacji danych.

Nakłady inwestycyjne w latach 2015 i 2014 odpowiadają zwiększeniu stanu rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych i nieruchomości inwestycyjnych.

Grupa Kapitałowa Polimex-Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
(w tys. zł)

Rok zakończony 31 grudnia 2015	Produkcja	Przemysł	Energetyka */	Petrochemia (nafta, gaz, chemia)	Budownictwo Infrastrukturalne	Pozostała działalność	Wyłączenia	Działalność ogółem
Przychody								
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	424 565	41 425	1 801 367	182 740	27 504	70 974	–	2 548 575
Sprzedaż między segmentami	94 769	1 762	1 628	23 303	27 410	41 765	(190 637)	–
Przychody segmentu ogółem	519 334	43 187	1 802 995	206 043	54 914	112 739	(190 637)	2 548 575
Wyniki								
Amortyzacja; w tym:	13 788	294	3 406	1 394	2 322	10 349	–	31 553
- amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	12 845	173	3 091	1 356	2 311	8 878	–	28 654
- amortyzacja wartości niematerialnych	943	121	315	38	11	1 471	–	2 899
Zysk (strata) segmentu z działalności operacyjnej	71 177	817	48 925	4 601	(15 880)	11 377	–	121 017
Saldo przychodów i kosztów finansowych	(4 989)	2 140	1 047	(178)	(992)	(28 495)	–	(31 467)
Zysk (strata) brutto segmentu	66 188	2 957	49 972	4 423	(16 872)	(17 118)	–	89 550

Przychody z tytułu transakcji pomiędzy segmentami podlegają eliminacji.

*/ Zysk z działalności operacyjnej zawiera udział w zysku jednostki stowarzyszonej w kwocie 1.666 tys. zł

Nakłady inwestycyjne odpowiadają zwiększeniu stanu rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych i nieruchomości inwestycyjnych.

Rok zakończony 31 grudnia 2015	Produkcja	Przemysł	Energetyka	Petrochemia (nafta, gaz, chemia)	Budownictwo Infrastrukturalne	Pozostała działalność	Działalność ogółem
Pozostałe informacje dotyczące segmentu							
Nakłady inwestycyjne:	556	–	336	131	201	1 256	2 480
- na rzeczowe aktywa trwałe	556	–	249	131	199	766	1 901
- na wartości niematerialne	–	–	87	–	2	490	579

Grupa Kapitałowa Polimex-Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
(w tys. zł)

Aktualizacja wartości rzeczowych aktywów trwałych*	18 513	-	-	860	-	1 137	20 510
Aktualizacja wartości nieruchomości inwestycyjnych	(2 360)	-	(257)	-	-	-	(2 617)

*Kwota przeszacowania w związku z wyceną środków trwałych zgodnie z modelem przeszacowania.

Rok zakończony 31 grudnia 2014	Produkcja	Przemysł	Energetyka */	Petrochemia (nafta, gaz, chemia)	Budownictwo Infrastrukturalne	Pozostała działalność */	Wylączenia	Działalność ogółem
Przychody								
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	376 755	124 400	968 837	115 340	466 173	50 692	-	2 102 197
Sprzedaż między segmentami	109 122	480	501	10 973	12 850	4 699	(138 625)	-
Przychody segmentu ogółem	485 877	124 880	969 338	126 313	479 023	55 391	(138 625)	2 102 197
Wyniki								
Amortyzacja; w tym:	25 328	907	3 940	8 316	3 181	10 395	-	52 067
- amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	24 181	665	3 336	7 903	2 857	9 602	-	48 544
- amortyzacja wartości niematerialnych	1 147	242	604	413	324	793	-	3 523
Zysk/(strata) segmentu z działalności operacyjnej	(34 072)	(49 206)	(63 433)	(55 407)	(173 069)	(17 827)	-	(393 014)
Saldo przychodów i kosztów finansowych	(7 671)	(36 591)	(5 741)	(2 737)	(9 204)	276 290	-	214 346
Zysk/strata brutto segmentu	(41 743)	(85 797)	(69 174)	(58 144)	(182 273)	258 463	-	(178 668)

Przychody z tytułu transakcji pomiędzy segmentami podlegają eliminacji.

*/ Zysk z działalności operacyjnej zawiera udział w zysku jednostki stowarzyszonej w kwocie 2.738 tys. zł (Energetyka 2.834 tys. zł; Pozostała Działalność -96 tys. zł)

Nakłady inwestycyjne odpowiadają zwiększeniu stanu rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych i nieruchomości inwestycyjnych.

Grupa Kapitałowa Polimex-Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
(w tys. zł)

Rok zakończony 31 grudnia 2014	Produkcja	Przemysł	Energetyka	Petrochemia (nafta, gaz, chemia)	Budownictwo Infrastrukturalne	Pozostała działalność	Działalność ogółem
Pozostałe informacje dotyczące segmentu							
Nakłady inwestycyjne:	10 208	–	5 881	5 198	–	5 582	26 869
- na rzeczowe aktywa trwałe	10 198	–	5 806	5 152	–	5 554	26 710
- na wartości niematerialne	10	–	75	46	–	28	159
Aktualizacja wartości rzeczowych aktywów trwałych*	(28 505)	1 961	–	–	(102)	13 171	(13 475)
Aktualizacja wartości nieruchomości inwestycyjnych	–	–	–	–	–	3 279	3 279

Głównymi dostawcami Grupy Kapitałowej w 2015 roku byli: GE POWER Sp. z o.o., Beroa Polska Sp. z o.o., Mostostal Zabrze S.A., Przedsiębiorstwo Modernizacji Urządzeń Energetycznych REMAK S.A., INSTAL-WARSZAWA S.A., Famur Famak S.A.

Jedynie w przypadku GE POWER Sp. z o.o. zakupy przekroczyły 10% przychodów ze sprzedaży Grupy ogółem.

Głównymi odbiorcami Grupy Kapitałowej w 2015 roku byli: PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A., ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o., PKN Orlen S.A., Total Raffinaderij Antwerpen, Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad.

W przypadku PGE Górnictwo i Energetyka oraz ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. przychody ze sprzedaży przekroczyły próg 10% przychodów ze sprzedaży Grupy ogółem.

Głównymi dostawcami Grupy Kapitałowej w 2014 roku byli: GE POWER Sp. z o.o., Hamon Polska Sp. z o.o., Doprastav S.A. (Oddział w Polsce), Beroa Polska Sp. z o.o., Centrala Zaopatrzenia Hutnictwa S.A., Przedsiębiorstwo Remontowo-Handlowe BOBREK Sp.j. Jedynie w przypadku GE POWER Sp. z o.o. zakupy przekroczyły 10% przychodów ze sprzedaży Grupy ogółem.

Głównymi odbiorcami Grupy Kapitałowej w 2014 roku byli: ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o., PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A., PKN Orlen S.A., Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, Miejski Zarząd Ulic i Mostów w Tychach.

W przypadku ENEA Wytwarzanie S.A. i PGE Górnictwo i Energetyka przychody ze sprzedaży przekroczyły próg 10% przychodów ze sprzedaży Grupy ogółem.

6.1. Informacje geograficzne

W poniższych tabelach przedstawione zostały dane na temat przychodów dotyczących poszczególnych obszarów geograficznych Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku.

Rok zakończony 31 grudnia 2015	Kraj	Zagranica	RAZEM
Przychody			
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	2 105 953	442 622	2 548 575

Rok zakończony 31 grudnia 2014	Kraj	Zagranica	RAZEM
Przychody			
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	1 718 219	383 978	2 102 197

7. Przychody i koszty

7.1. Przychody ze sprzedaży

	Rok zakończony 31 grudnia 2015	Rok zakończony 31 grudnia 2014
Przychody ze sprzedaży usług	2 137 140	1 718 392
Przychody ze sprzedaży towarów, materiałów i produktów	406 708	377 994
Przychody z wynajmu	4 727	5 811
Przychody ze sprzedaży razem	2 548 575	2 102 197

Istotne ryzyka związane z kontraktami

W roku 2013 w skład portfela kontraktów realizowanych przez Polimex-Mostostal S.A., wchodziły kontrakty realizowane dla Generalnej Dyrekcji Dróg i Autostrad („GDDKiA”), zawierane w trybie ustawy – Prawo zamówień publicznych. Z uwagi na dokonanie istotnych naruszeń zawartych umów przez zamawiającego (tu: GDDKiA), w tym odrzucanie uzasadnionych roszczeń konsorcjów wykonawców oraz zaleganie z wypłatą należnych wykonawcom wynagrodzeń za prace wykonane w roku 2013 i w latach poprzednich, a przede wszystkim na skutek nieprzedstawienia przez GDDKiA w wymaganym ustawowo terminie 45 dni zgodnego z prawem zabezpieczenia zapłaty za roboty budowlane w sumarycznej kwocie ponad 2 mld zł, Konsorcja, w których skład wchodzi Polimex-Mostostal S.A., odstąpiły od zawartych umów. Z uwagi na istotną wartość zakresu prac do wykonania w kwocie przekraczającej 2 mld zł, spowodowało to, że istniało realne ryzyko, że kwota roszczeń wciąż będzie rosła, a Konsorcja nie będą posiadać zabezpieczenia ich zapłaty. Dodatkowo złożone do GDDKiA roszczenia finansowe i przedłużające się procedury akceptacji przez GDDKiA poniesionych przez Konsorcja kosztów dodatkowych nie gwarantowały uzyskania zapłaty ww. kwot bez długotrwałych procesów sądowych. Z uwagi na brak efektów zmierzających do zabezpieczenia należności dnia 14 stycznia 2014 r. konsorcja wykonawcze złożyły do GDDKiA, w trybie art. 649³ K.c., oświadczenia o odstąpieniu od zawartych umów z Zamawiającym (GDDKiA), tj. autostrada A1 na odcinku Stryków-Tuszyn, autostrada A4 na odcinku Rzeszów-Jarosław oraz droga ekspresowa S-69 na odcinku Bielsko-Biała-Żywiec. Konsorcja, mając na uwadze możliwość polubownego rozwiązania zaistniałej sytuacji, wielokrotnie występowały do GDDKiA o naprawienie uchybień w celu umożliwienia realizacji budów. Propozycje polubownego rozwiązania były przedmiotem obszernej korespondencji między wykonawcami a zamawiającym oraz licznych zgłoszeń.

Na chwilę obecną wartość złożonych przez Konsorcjum pozwów przeciwko GDDKiA wynosi 849,4 mln zł.

Sprawy prowadzone z powództwa Spółki

- Pozwany: Skarb Państwa – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad. Wartość przedmiotu sporu: 176 954 030,25 zł. Udział Polimex-Mostostal S.A. w konsorcjum wynosi 25%. Przedmiot sporu: zapłata kar umownych z tytułu odstąpienia od umowy na budowę odcinka autostrady A-1 odcinek Stryków-Tuszyn, z winy zamawiającego.
- Pozwany: Skarb Państwa – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad. Wartość przedmiotu sporu: 219 592 408 zł. Udział Polimex-Mostostal S.A. w konsorcjum wynosi 49 %. Przedmiot sporu: zapłata kar umownych z tytułu odstąpienia od umowy na budowę odcinka autostrady A-4 Rzeszów-Jarosław, z winy zamawiającego.
- Pozwany: Skarb Państwa – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad. Wartość przedmiotu sporu: 32 170.164 zł. Pozew o zapłatę należności wynikających z faktur związanych z realizacją umowy o roboty budowlane nr GDDKiA/R-1/S-69/M-Ż/2009 z dnia 20 lipca 2010 r. dot. budowy drogi ekspresowej S-69 Bielsko-Biała-Żywiec-Zwardoń, odcinek węzeł „Mikuszowice“ („Żywiecka/Bystrzańska“) - Żywiec oraz umowy o roboty budowlane nr GDDKiA/KA/48/R1/A-1/S-M/2008 dot. budowy odcinka autostrady A-1 od węzła „Sośnica” na skrzyżowaniu autostrad A-1 i A-4 wraz z odcinkiem autostrady A-1 „Sośnica-Maciejów” (z węzłem) od km 510+530,00 do km 518-734,34.
- Pozwany: Skarb Państwa – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad. Wartość przedmiotu sporu: 78 810 044,69 zł. Udział Polimex-Mostostal S.A. w konsorcjum wynosi 34%. Przedmiot sporu: zapłata kar umownych z tytułu odstąpienia od umowy na budowę drogi ekspresowej S-69, odcinek Mikuszowice-Żywiec, z winy zamawiającego.
- Pozwany: Skarb Państwa – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad (SP – GDDKiA). Wartość przedmiotu sporu: 114 604 497,20 zł. Udział Polimex-Mostostal S.A. w konsorcjum wynosi 51%. Przedmiot sporu: zasądzenie dodatkowego wynagrodzenia na budowie odcinka autostrady A4 Szarów-Brzesko za zakres robót, których wykonanie okazało się konieczne w związku ze stwierdzeniem występowania warunków geologicznych i hydrologicznych w podłożu gruntowym gorszych niż opisane w dokumentacji geologiczno-inżynierskiej.
- Pozwany: Skarb Państwa – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad. Wartość przedmiotu sporu: 29 121 768,45 zł. Udział Polimex-Mostostal S.A. w konsorcjum wynosi 49 %. Przedmiot sporu: roszczenie o zwrot kary umownej wraz z odsetkami potrąconej przez Zamawiającego z tytułu budowy odcinka autostrady A2 Stryków-Konopa oraz ustalenie nieważności zapisów kontraktu wraz z ewentualnymi wnioskami.
- Pozwany: Skarb Państwa – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad. Wartość przedmiotu sporu: 36 961 661 zł. Udział Polimex-Mostostal S.A. w konsorcjum wynosi 49% (pozostałe podmioty konsorcjum: Mostostal Warszawa S.A., Acciona Infraestructuras S.A.). Przedmiot sporu: żądanie podwyższenia wynagrodzenia za budowę odcinka autostrady A2 Stryków-Konotopa w związku ze wzrostem cen paliw płynnych i asfaltu.
- Pozwany: Skarb Państwa – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad. Wartość przedmiotu sporu: 103 644 247,22 zł. Udział Polimex-Mostostal S.A. w konsorcjum wynosi 49%. Przedmiot sporu: powództwo dotyczy naprawienia szkody poniesionej przez Wykonawcę wskutek niewłaściwego opisu Wymagań Zamawiającego dotyczących realizacji kontraktu na budowę odcinka autostrady A-2 Stryków-Konotopa.

Sprawy prowadzone przeciwko Spółce:

- Pozew z powództwa Skarb Państwa – Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad o zapłatę kwoty 192 611 293,57 zł tytułem: 1) niepotrąconej dotychczas kary umownej z tytułu odstąpienia od umowy nr 4/12/R/2010 z dnia 22 grudnia 2010 r.; 2) kary umownej naliczonej za opóźnienie w realizacji tej umowy oraz 3) roszczeń regresowych w związku z zaspokojeniem podwykonawców robót budowlanych na podstawie ustawy z dnia 28 czerwca 2012 r. o spłacie niektórych niezaspokojonych należności przedsiębiorców, wynikających z realizacji udzielonych zamówień publicznych.
- Pozew z powództwa Skarb Państwa – Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad o zapłatę kwoty 249 476 370 zł tytułem kary umownej za odstąpienie z winy wykonawcy od umowy o roboty budowlane z dnia 23.09.2010 roku (A4 Rzeszów-Jarosław).

- Pozew z powództwa Skarb Państwa - Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad o zapłatę kwoty 61 792 041,20 zł tytułem kary umownej za odstąpienie z winy wykonawcy od umowy o roboty budowlane z dnia 20 lipca 2010 roku (S69).

Obecnie, Polimex-Mostostal S.A. jest w trakcie procesu uzgadniania wzajemnych rozliczeń z GDDKiA oraz z konsorcjantami, przeprowadzenia ostatecznych rozliczeń z tytułu zakończonych kontraktów drogowych, realizowanych na zlecenie GDDKiA. Zarząd wskazuje, iż z uwagi na toczące się spory z GDDKiA oraz w związku z prowadzonym procesem upadłościowym konsorcjantów, w dalszym ciągu wzajemne rozliczenia finansowe nie mogły zostać zakończone. W konsekwencji założenia przyjęte do wyceny, a tym samym ostateczny wynik realizacji kontraktów realizowanych dla GDDKiA może ulec zmianie.

Istotne ryzyko dla przychodów kontraktowych w Grupie kapitałowej niesie zerwana przez zleceniodawcę umowa ze spółką zależną Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjnych PRInż-1 Sp. z o.o.

PRInż-1 oraz Mota-Engil Central Europe S.A. ('Mota-Engil') w dniu 19 sierpnia 2014 roku zawarły umowę na wykonanie robót podwykonawczych w ramach realizacji kontraktu pod nazwą „Kontynuacja budowy drogi ekspresowej S-69 Bielsko-Biała-Żywiec-Zwardoń, odcinek węzeł „Mikuszowice („Żywiecka/Bystrzańska”) – Żywiec” (dalej jako „Umowa”). Wartość kontraktu wynosi 35 mln zł, na moment odstąpienia od umowy zaawansowanie prac wynosiło ok. 25%. Na mocy Umowy Spółka PRInż przystąpiła do realizacji prac budowlanych. W trakcie wykonywania prac okazało się, iż dokumentacja techniczna przekazana Spółce przez Mota-Engil Central Europe S.A. była niekompletna i wymagała uzupełnień. Spółka we własnym zakresie i na własny koszt wykonała elementy brakującej dokumentacji technicznej w celu możliwości kontynuacji prac i terminowej realizacji Umowy. W dniu 18 grudnia 2014 roku Spółka, na podstawie art. 636 § 1 k.c. została wezwana do usunięcia zwłoki w realizacji harmonogramu prac, w terminie 7 dni od daty zawiadomienia, pod rygorem odstąpienia przez Mota-Engil Central Europe S.A. Zdaniem Spółki zarzuty Mota-Engil były bezpodstawne i nie znajdowały pokrycia w rzeczywistym stanie zrealizowanych prac. Spółka, pismem z dnia 29 grudnia 2014 roku szczegółowo odniosła się do zarzutów Mota-Engil oraz zaproponowała podjęcie rozmów w celu polubownego rozwiązania zaistniałego sporu, mając na uwadze harmonogram realizowanych prac. W tym samym dniu Mota-Engil doręczyła Spółce oświadczenie o odstąpieniu od Umowy na podstawie art. 636 § 1 k.c. oraz 635 k.c. PRInż-1 uznaje roszczenia i fakt odstąpienia od Umowy przez Mota-Engil za bezpodstawne, niezgodne ze stanem faktycznych oraz godzące w dobre imię Spółki. W dniu 19 stycznia 2015 roku Spółka złożyła do Sądu Okręgowego w Krakowie, Wydział Gospodarczy wnioszek o udzielenie zabezpieczenia przed wszczęciem postępowania. Sąd w dniu 3 lutego 2015 roku wydał postanowienie o zabezpieczeniu roszczeń Spółki poprzez zakazanie Mota-Engil na czas trwania postępowania korzystania z uprawnień wynikających z gwarancji bankowej z dnia 3 września 2014 roku.

Mota-Engil zaskarżyła powyższe postanowienie, natomiast PRInż-1 w dniu 20 kwietnia 2015 roku wpłacił wymaganą postanowieniem kaucję w kwocie 4.305 tys. zł. Sąd Apelacyjny w Krakowie postanowieniem z dnia 29 kwietnia 2015 roku oddalił zażalenie Moty-Engil na postanowienie o zabezpieczeniu, a więc pozostaje ono w mocy. Nadto Sąd Apelacyjny nadał postanowieniu wzmiankę o wykonalności. PRInż wniósł również w niniejszej sprawie pozew zgodnie z treścią postanowienia o zabezpieczeniu. Mota Engil wniosła w sprawie pozew wzajemny o zapłatę kwoty 1.914 tys. zł. Pierwsza rozprawa w sprawie została wyznaczona na 20 maja 2016 roku.

Niezależnie od powyższego PRInż-1 wniósł przeciwko Mota-Engil pozew o zapłatę i w dniu 30 kwietnia 2015 wydany został nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym zobowiązujący Mota-Engil do zapłaty na rzecz PRInż-1 kwoty 3.632 tys. zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 31 stycznia 2015 roku oraz kosztami procesu. Nakaz nie jest prawomocny, Mota Engil wniosła sprzeciw. W sprawie trwa postępowanie dowodowe.

7.2. Pozostałe przychody operacyjne

	Rok zakończony 31 grudnia 2015	Rok zakończony 31 grudnia 2014
Zyski ze zbycia aktywów		
Zysk ze sprzedaży majątku trwałego	2 663	160
Rozwiązane odpisy aktualizujące i rezerwy		
Rozwiązanie rezerwy restrukturyzacyjnej	7 113	–
Rozwiązanie rezerwy na sprawy sądowe	5 774	–
Rozwiązane rezerwy na koszty	756	12 478
Pozostałe przychody operacyjne		
Zysk z tytułu przeszacowania majątku trwałego do wartości godziwej	20 510	–
Zysk z tytułu przeszacowania nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	–	3 279
Wynik na wyłączeniu z konsolidacji spółki zależnej	11 397	–
Zwrot kosztów sądowych	214	128
Uzyskane odszkodowania i kary	3 192	4 105
Umorzenie zobowiązań z tytułu dostaw	14 086	3 733
Inne	2 312	3 258
Pozostałe przychody operacyjne razem	68 017	27 141

Zysk z tytułu przeszacowania majątku trwałego do wartości godziwej stanowi zysk z wyceny środków trwałych, środków trwałych prezentowanych jako aktywa przeznaczane do sprzedaży zgodnie z modelem przeszacowania stosowanym w Grupie do wyceny środków trwałych.

7.3. Pozostałe koszty operacyjne

	Rok zakończony 31 grudnia 2015	Rok zakończony 31 grudnia 2014
Straty ze zbycia aktywów		
Strata ze sprzedaży majątku trwałego	–	8 610
Utworzone odpisy aktualizujące i rezerwy		
Aktywa przeznaczonych do sprzedaży	–	9 970
Utworzenie rezerwy na sprawy sporne i pracownicze	861	16 190
Utworzenie rezerw na kary umowne	114	–
Utworzenie rezerw na koszty kontraktów	–	17 373
Utworzenie rezerwy na restrukturyzację	328	–
Pozostałe koszty operacyjne		
Strata z tytułu przeszacowania rzeczowych aktywów trwałych do wartości godziwej	–	13 475
Strata z tytułu przeszacowania nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	2 617	–
Odszkodowania i kary	1 746	6 713
Koszty ugody	2 086	4 767
Koszty sądowe	3 012	5 956
Darowizny	12	33
Naprawy powypadkowe	88	820
Spisane należności	192	28
Koszty likwidacji majątku trwałego i obrotowego	434	19 830
Inne	3 779	7 876
Pozostałe koszty operacyjne razem	15 269	111 641

7.4. Przychody finansowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2015	Rok zakończony 31 grudnia 2014
Przychody z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych		
Przychody z tytułu odsetek bankowych	3 484	18 040
Przychody z tytułu odsetek za zwłokę w zapłacie należności	879	828
Przychody z tytułu dywidendy	–	4
Dodatnie różnice kursowe	710	6 665
Wynik na wyłączeniu z konsolidacji spółki zależnej	–	10 077
Inne	1 663	1 587
Przychody finansowe razem	6 736	37 201

7.5. Przychody finansowe z tytułu konwersji długu na akcje

31 lipca 2014 roku Walne Zgromadzenie Spółki podjęło uchwałę nr 5 o podwyższeniu kapitału zakładowego Spółki o kwotę nie mniejszą niż 4 grosze oraz nie większą niż 124 000 000 zł z wyłączeniem poboru dotychczasowych akcjonariuszy Spółki poprzez emisję nie mniej niż 1 oraz nie więcej niż 3 100 000 000 akcji zwykłych na okaziciela serii R o wartości nominalnej 4 grosze każda (dalej „Akcje Serii R”) w trybie subskrypcji prywatnej.

Wierzyciele finansowi Spółki będący stronami Umowy ZOZF zawarli ze Spółką umowy objęcia łącznie 2 863 571 852 akcji serii R wyemitowanych przez Spółkę za łączną cenę emisyjną 501 125 tys. zł. Cena emisyjna akcji serii R została opłacona przez wierzycieli Spółki w drodze umownego potrącenia wierzytelności przysługujących wierzycielom wobec Spółki z tytułu zadłużenia finansowego z wierzytelnościami Spółki o zapłatę ceny emisyjnej akcji serii R.

Zamiana długu na akcje Spółki została zrealizowana w oparciu o indywidualne umowy z kredytodawcami i obligatariuszami Spółki. W dniu 24 września 2014 roku zawarte zostały umowy objęcia Akcji Serii R z obligatariuszami i kredytodawcami Spółki. Łączna suma wierzytelności zgłoszonych do potrącenia według stanu na 23 września 2014 roku wyniosła 501 125 tys. zł i zawierała obok kredytów, obligacji i naliczonych odsetek, roszczenia zwrotne z tytułu gwarancji. Całkowita wyemitowana liczba Akcji Serii R wyniosła 2 863 571 852. Podwyższenie kapitału zakładowego Spółki zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 22 października 2014 roku.

Zgodnie z KIMSF 19, wyemitowane akcje serii R zostały wycenione w wartości godziwej z dnia uregulowania zapłaty, tj. 8 groszy każda, i ujęte jako składnik kapitału własnego. Różnica pomiędzy wartością wyłączanych z bilansu zobowiązań finansowych, a wartością godziwą ujmowanego składnika kapitału została ujęta w rachunku zysków i strat w kwocie 272 039 tys. zł.

7.6. Koszty finansowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2015	Rok zakończony 31 grudnia 2014
Odsetki od kredytów bankowych i pożyczek	10 589	24 806
Odsetki i prowizje od obligacji	12 201	5 554
Odsetki od innych zobowiązań	4 423	12 634
Koszty finansowe z tytułu umów leasingu finansowego	146	893
Ujemne różnice kursowe	–	2 422
Prowizje bankowe od gwarancji i kredytów	394	1 048
Aktualizacja wartości aktywów finansowych	6 805	3 345
Rezerwy i koszty	–	38 348
Inne	3 645	5 844
Koszty finansowe razem	38 203	94 894

Rezerwy i koszty finansowe w przeważającej mierze dotyczą utworzonych rezerw na ryzyko związane z wypłatą gwarancji bankowych.

7.7. Koszty według rodzajów

	Rok zakończony 31 grudnia 2015	Rok zakończony 31 grudnia 2014
Amortyzacja	31 552	52 067
Zużycie materiałów i energii	468 096	441 205
Usługi obce, w tym budowlane	1 559 944	1 227 243
Podatki i opłaty	16 016	18 223
Koszty świadczeń pracowniczych	391 407	401 525
Pozostałe koszty rodzajowe	20 481	218 359
Koszty według rodzajów razem	2 487 496	2 358 622
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	(21 127)	(19 935)
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu	(65 138)	(89 694)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	17 705	8 289
Zmiana stanu produktów	(21 610)	46 549
Odpisy na należności handlowe, zapasy	(549)	(11)
Dyskonto rozrachunków	(69)	-
Koszty wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki	(1 001)	-
Koszt własny sprzedaży	2 395 707	2 303 820

7.8. Koszty amortyzacji ujęte w rachunku zysków i strat

	Rok zakończony 31 grudnia 2015	Rok zakończony 31 grudnia 2014
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży	30 232	47 420
Amortyzacja środków trwałych	27 772	44 848
Amortyzacja wartości niematerialnych	2 460	2 572
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	445	1 403
Amortyzacja środków trwałych	327	1 251
Amortyzacja wartości niematerialnych	118	152
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu	876	3 244
Amortyzacja środków trwałych	555	2 445
Amortyzacja wartości niematerialnych	321	799
Amortyzacja razem	31 553	52 067

7.9. Koszty świadczeń pracowniczych

	Rok zakończony 31 grudnia 2015	Rok zakończony 31 grudnia 2014
Wynagrodzenia	310 973	297 363
Koszty ubezpieczeń społecznych	53 355	56 887
Koszty z tytułu płatności w formie akcji własnych	-	38
Koszty świadczeń emerytalnych	3 002	1 164
Nagrody jubileuszowe	1 898	9 066
Inne świadczenia po okresie zatrudnienia	2 992	7 962
Odpisy na ZFŚS	4 286	4 971
Inne (w tym: ubrania robocze, środki czystości)	14 901	24 074
Koszty świadczeń pracowniczych razem	391 407	401 525

8. Podatek dochodowy

8.1. Podatek dochodowy

Główne składniki obciążenia podatkowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku i za rok zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku przedstawiają się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015	Rok zakończony 31 grudnia 2014
Skonsolidowany rachunek zysków i strat		
Bieżący podatek dochodowy	(28 830)	(16 361)
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	(28 820)	(15 816)
Korekty dotyczące podatku z lat ubiegłych	(10)	(175)
Inne	-	(370)
Odroczony podatek dochodowy	8 255	41 803
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	8 255	41 803
Obciążenie podatkowe z działalności kontynuowanej wykazane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	(20 575)	25 442

Podatek dochodowy od zysku przed opodatkowaniem Grupy różni się w następujący sposób od teoretycznej kwoty, którą uzyskano by, stosując średnią ważoną stawkę podatku (mającą zastosowanie do zysków konsolidowanych spółek):

	Rok zakończony 31 grudnia 2015	Rok zakończony 31 grudnia 2014
Zysk / (strata) przed opodatkowaniem		
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej w 2015 roku 19% (2014: 19%)	(17 014)	33 947
Efekty podatkowe następujących pozycji:		
- Dochody niepodlegające opodatkowaniu	3 620	59 619
- Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	(8 604)	(42 976)
- Podatkowe ulgi inwestycyjne	-	(5 476)
- Wykorzystanie uprzednio nierozpoznanych strat podatkowych	4 502	5 894
- Ujęcie aktywów z tytułu podatku odroczonego nieujętych w latach poprzednich	6 941	16 508
- Straty podatkowe i ujemne różnice przejściowe, z tytułu których nie rozpoznano aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(3 022)	(10 447)
- Koszty stanowiące koszty uzyskania przychodów a nie ujęte w wyniku	2 955	-
- Różnice w stawce podatkowej podmiotów zagranicznych	23	-
- Pozostałe	49	(31 668)
Rozliczenie podatku w wolnej strefie ekonomicznej	(10 024)	41
Obciążenie wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego	(20 575)	25 442

(Obciążenie)/uznanie z tytułu podatku dochodowego dotyczące elementów pozostałych całkowitych dochodów przedstawia się następująco:

	2015		
	Przed opodatkowaniem	Podatek (obciążenie) / uznanie	Po opodatkowaniu
Zyski / (straty) w zakresie w wartości godziwej			
- Grunty i budynki	50 880	(9 667)	41 213
Wycena zobowiązań z tytułu świadczeń po okresie zatrudnienia	2 158	(428)	1 730
Różnice z przeliczenia jednostek zagranicznych	(2 612)	-	(2 612)
Pozostałe całkowite dochody	50 426	(10 095)	40 331

Grupa Kapitałowa Polimex-Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
(w tys. zł)

	2014		
	Przed opodatkowaniem	Podatek (obciążenie) / uznanie	Po opodatkowaniu
Zyski / (straty) w zakresie w wartości godziwej	(29 980)	5 696	(24 284)
- Grunty i budynki			
Wycena zobowiązań z tytułu świadczeń po okresie zatrudnienia	(1 393)	265	(1 128)
Różnice z przeliczenia jednostek zagranicznych	(10 370)	-	(10 370)
Pozostałe całkowite dochody	(41 743)	5 961	(35 782)

Zmiana stanu brutto aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego przedstawia się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015	Rok zakończony 31 grudnia 2014
Stan na 1 stycznia	212 195	176 351
Różnice kursowe	-	2
Reklasyfikacja do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	(845)	-
Obciążenie wyniku finansowego	8 255	41 803
Obciążenie / (uznanie) podatkowe dot. transakcji ujętych w pozostałych całkowitych dochodach	(10 095)	(5 961)
Obciążenie / (uznanie) podatkowe dot. transakcji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym	-	-
Stan na 31 grudnia	209 510	212 195
W tym:		
- aktywa z tytułu podatku odroczonego	209 550	212 355
- rezerwa z tytułu podatku odroczonego	40	160

Grupa Kapitałowa Polimex-Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
(w tys. zł)

8.2. Odroczonego podatek dochodowy

Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego w trakcie roku (przed uwzględnieniem ich kompensaty w ramach jednej jurysdykcji podatkowej), przedstawia się w sposób następujący:

	Przyspieszona amortyzacja podatkowa	Zyski z tyt. zmian wartości godziwej	Wycena kontraktów długoterminowych	Prawo wieczystego użytkowania gruntów	Różnice kursowe	Leasing	Wyłączenie jednostki zależnej z konsolidacji	Pozostałe	Razem
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego									
Stan na dzień 1 stycznia 2014 roku	9 358	27 658	6 555	1 025	570	337	14 120	6 865	66 488
Obciążenie / (uznanie) wyniku finansowego	4 746	(20 493)	11 705	(1 363)	1 282	(35)	(14 120)	(1 246)	(19 524)
Obciążenie / (uznanie) innych całkowitych dochodów	–	(5 696)	–	–	–	–	–	–	(5 696)
Obciążenie / (uznanie) kapitału własnego	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Różnice kursowe	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Stan na dzień 31 grudnia 2014 roku	14 104	1 469	18 260	(338)	1 852	302	–	5 619	41 268
Obciążenie / (uznanie) wyniku finansowego	(4 649)	(1 433)	2 937	338	(345)	(270)	–	(4 658)	(8 079)
Obciążenie / (uznanie) innych całkowitych dochodów	–	9 667	–	–	–	–	–	–	9 667
Obciążenie / (uznanie) kapitału własnego	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Nabycie jednostki zależnej	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Różnice kursowe	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Stan na dzień 31 grudnia 2015 roku	9 455	9 704	21 197	–	1 507	32	–	961	42 856
Prezentacja netto aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego z uwzględnieniem kompensaty w ramach jednej jurysdykcji podatkowej									(42 816)
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego w bilansie									40

Grupa Kapitałowa Polimex-Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
(w tys. zł)

Aktywa z tytułu podatku odroczonego	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	Różnice kursowe	Odpisy aktualizujące wartość zapasów	Odpisy aktualizujące wartość należności	Wycena kontraktów długoterminowych	Rezerwy	Zobowiązania przeterminowane	Różnice wartości bilansowej i podatkowej środków trwałych	Wycena inwestycji do wartości godziwych	Straty podatkowe	Wyłączenie jednostki zależnej z konsolidacji	Pozostałe	Razem
Stan na dzień 1 stycznia 2014 roku	10 032	2 349	6 329	16 259	107 605	5 960	20 110	9 444	4 232	19 766	31 101	9 471	242 658
Obciążenie / (uznanie) wyniku finansowego	(1 752)	(2 349)	(4 217)	5 612	(824)	36 470	(9 790)	(9 444)	(4 232)	29 056	(31 101)	3 529	10 958
Obciążenie / (uznanie) innych całkowitych dochodów	(265)	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	(265)
Stan na dzień 31 grudnia 2014 roku	8 015	–	2 112	21 871	106 781	42 430	10 320	–	–	48 822	–	13 000	253 351
Obciążenie / (uznanie) wyniku finansowego	3 067	44	(547)	(110)	(15 021)	4 466	(6 334)	–	–	(6 427)	–	20 305	(557)
Obciążenie / (uznanie) innych całkowitych dochodów	(428)	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	(428)
Stan na dzień 31 grudnia 2015 roku	10 654	44	1 565	21 761	91 760	46 896	3 986	–	–	42 395	–	33 305	252 366
Prezentacja netto aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego z uwzględnieniem kompensaty w ramach jednej jurysdykcji podatkowej													(42 816)
Aktywa z tytułu podatku odroczonego w bilansie													209 550

Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego są następujące:

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego:		
przed kompensatą		
- przypadające do realizacji po upływie 12 miesięcy	64 615	64 867
- przypadające do realizacji w ciągu 12 miesięcy	187 751	188 484
	<u>252 366</u>	<u>253 351</u>
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego:		
przed kompensatą		
- przypadająca do realizacji po upływie 12 miesięcy	19 320	18 604
- przypadająca do realizacji w ciągu 12 miesięcy	23 536	22 664
	<u>42 856</u>	<u>41 268</u>

Nieujęte aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego i niewykorzystane ulgi podatkowe:

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
- Niewykorzystane straty podatkowe	9 109	14 182
- Niewykorzystane ulgi podatkowe	-	-
- Różnice przejściowe	936	1 238
	<u>10 045</u>	<u>15 420</u>

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa dokonała odpisów aktualizujących wartość należności w kwocie 118 839 tys. zł (31 grudnia 2014: 111 156 tys. zł) z tytułu których nie rozpoznano aktywa na podatek odroczone, w związku z brakiem uprawdopodobnienia kosztów tych odpisów jako koszty podatkowe. Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa utworzyła rezerwy w kwocie 36 720 tys. zł z tytułu których nie rozpoznano aktywa na podatek odroczone, w związku z brakiem uprawdopodobnienia kosztów tych rezerw jako koszty podatkowe.

Pomimo straty podatkowej wygenerowanej przez jednostkę dominującą w latach poprzednich, która na dzień bilansowy 31 grudnia 2015 wynosi 212 420 (31 grudnia 2014: 265 396 tys. zł) zgodnie z planem Zarządu Spółki, aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazane w bilansie zostaną prawie w całości wykorzystane dzięki wygenerowanym w przyszłości zyskom podatkowym oraz efektywnemu planowaniu podatkowemu w Grupie.

Okres wygaśnięcia nierozliczonych strat podatkowych, w związku z którymi nie ujęto aktywa z tytułu podatku odroczonego:

Rok przedawnienia rozliczenia straty	Wysokość strat do odliczenia w przyszłych okresach	Wysokość nieujętego aktywa od strat podatkowych
2020	754	143
2019	21 063	4 002
2018	23 937	4 548
2017	723	137
2016	1 463	278
Razem	47 941	9 109

Informacje dotyczące inwestycji w Specjalnych Strefach Ekonomicznych.

W sierpniu 2014 r. Spółka otrzymała zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie cofnięcia zezwolenia Nr 171/ARP S.A./2008 na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Tarnobrzeskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej EURO-PARK WISŁOSAN. W decyzji z dnia 23 września 2015 roku Minister Gospodarki cofnął Spółce zezwolenie na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Tarnobrzeskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej EURO-PARK WISŁOSAN z powodu nie spełnienia jednego z warunków tzn. nie utrzymania przez Spółkę zatrudnienia na określonym poziomie (raport bieżący 105/2015 z 02.10.2015). Skutkiem cofnięcia zezwolenia była konieczność zwiększenia podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych w 2015 r. o dochód podatkowy uzyskany na terenie specjalnej strefy, który w latach ubiegłych podlegał zwolnieniu z opodatkowania podatkiem dochodowym w wysokości 38.728 tys. zł. Dochód ten został rozliczony ze stratami podatkowymi z lat ubiegłych. Natomiast w rachunku wyników Spółka rozwiązała rezerwę utworzoną w latach ubiegłych z tytułu cofnięcia zezwolenia strefowego w kwocie 28.704 tys. zł. W rezultacie cofnięcie zezwolenia strefowego miało neutralny wpływ na sprawozdanie

finansowe do wysokości rozwiązanej rezerwy. W pozostałej części zdarzenie to spowodowało zmniejszenie aktywa z tytułu podatku odroczonego od strat podatkowych.

9. Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto przypadającego na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej za dany okres przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w okresie sprawozdawczym.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto przypadającego na zwykłych akcjonariuszy (po potrąceniu odsetek od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe) za okres przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w okresie sprawozdawczym (skorygowaną o wpływ opcji rozwadniających oraz rozwadniających umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe).

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku na jedną akcję:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015	Rok zakończony 31 grudnia 2014
Zysk / (strata) netto	69 636	(153 226)
Korekta zysku / (straty) netto - koszty odsetkowe dotyczące Nowych Obligacji	11 269	2 762
Zysk / (strata) netto po korekcie do kalkulacji rozwodnionej straty na akcję	80 905	(150 464)
Podstawowy zysk / (strata) na jedną akcję		
(w złotych):		
liczba akcji zarejestrowanych na dzień bilansowy	86 618 802	86 618 802
średnia ważona liczba akcji zwykłych wykorzystana do obliczenia straty zwykłej na akcję	86 618 802	53 354 297
podstawowy zysk / (strata) na jedną akcję	0,80	(2,87)
Rozwodniona strata na jedną akcję		
(w złotych):		
średnia ważona liczba akcji potencjalnych wykorzystana do obliczenia straty rozwodnionej na akcję	40 750 000	15 292 197
Rozwodniony zysk / (strata) na akcję	0,63	(2,19)

Potencjalne akcje zwykłe obejmują akcję serii O (wygaśnie z dniem 31 grudnia 2014 roku) oraz akcje serii S (obligacje zamienne na akcje).

Kalkulacja zysku / (straty) netto za rok zakończony 31 grudnia 2015, opiera się na danych przekształconych w zakresie liczby akcji i odzwierciedla liczbę akcji po procesie scalenia o którym mowa poniżej.

W dniu 18 września 2015 roku została zarejestrowana zmiana statutu Spółki w zakresie kapitału zakładowego. Zmiana dotyczy prowadzonego w Spółce procesu scaleniu akcji Spółki i polega na połączeniu każdych 50 akcji Spółki o dotychczasowej wartości nominalnej 0,04 zł, w jedną akcję spółki o nowej wartości nominalnej wynoszącej 2 zł, wobec czego stosunek wymiany został ustalony jako 50:1. Zmiana dotyczy również nominalnej wartości warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego.

Przed zarejestrowaniem zmian na kapitał zakładowy składało się 4 330 940 100 akcji, które uprawniały do 4 330 940 100 głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki. Po zarejestrowaniu dokonania umorzenia akcji na kapitał zakładowy składa się 86 618 802 akcji, które uprawniają do 86 618 802 głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki. Akcje Spółki zostały połączone w jedną serię A.

W dniu 22 września 2015 roku Spółka uzgodniła z Krajowym Depozytem Papierów Wartościowych S.A. oraz Giełdą Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. harmonogram scalenia akcji Polimex-Mostostal S.A.

Zgodnie z harmonogramem Dniem Referencyjnym, w którym nastąpi ustalenie stanu posiadania akcji podlegających połączeniu w celu wyliczenia liczby akcji, które w ich miejsce powinny zostać

zarejestrowane w wyniku połączenia, będzie dzień 6 października 2015 roku. Dzień scalenia akcji został ustalony na 13 października 2015 roku.

W dniu 14 października 2015 roku został wznowiony obrót akcjami Spółki na rynku regulowanym. Akcje Spółki, po wznowieniu obrotu, notowane są na rynku podstawowym w systemie notowań jednolitych. Spółka dokonała wszystkich czynności w ramach procesu scalenia akcji i zakończyła proces scalania akcji polegający na połączeniu każdych 50 akcji Spółki o dotychczasowej wartości nominalnej 0,04 zł w jedną akcję spółki o nowej wartości nominalnej wynoszącej 2 zł. Spółka powróciła do notowań w systemie ciągłym po podjęciu decyzji przez Zarząd Giełdy Papierów Wartościowych S.A., tj. 4 stycznia 2016 roku.

10. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

W latach 2013 -2015 Spółka nie deklarowała i nie wpłacała dywidend.

Spółka nie przewiduje w 2016 roku wypłaty dywidendy za rok obrotowy zakończony dnia 31 grudnia 2015.

11. Rzeczowe aktywa trwałe

	Grunty i budynki	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Zaliczki na środki trwałe w budowie	Ogółem
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2015 roku	51 573	31 686	15 777	11 558	913	-	111 507
Utrata wartości	-	(3 971)	-	-	-	-	(3 971)
Nabycie aktywów trwałych	106	810	129	604	245	7	1 901
Sprzedaż aktywów trwałych	(194)	(771)	(741)	(33)	-	-	(1 739)
Aktualizacja wartości *	55 154	-	-	-	-	-	55 154
Wyłączenie z konsolidacji jednostki zależnej	-	(8)	(2)	(7)	-	-	(17)
Reklasyfikacja z aktywów przeznaczonych do sprzedaży produkcji	130 986	95 827	4 060	594	77	-	231 544
Reklasyfikacja do aktywów dostępnych do sprzedaży	(4 086)	(8 614)	(1 328)	(834)	(175)	-	(15 037)
Reklasyfikacja do nieruchomości inwestycyjnych oraz pomiędzy grupami	(2 533)	(9)	-	-	-	-	(2 542)
Odpis amortyzacyjny za okres obrotowy	(4 574)	(17 005)	(3 286)	(3 789)	-	-	(28 654)
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2015 roku	226 432	97 945	14 609	8 093	1 060	7	348 146
Na dzień 1 stycznia 2015 roku							
Wartość brutto	78 896	119 556	45 379	34 654	20 030	-	298 515
Umorzenie i odpis z tytułu trwałej utraty wartości	(27 323)	(87 870)	(29 602)	(23 096)	(19 117)	-	(187 008)
Wartość netto	51 573	31 686	15 777	11 558	913	-	111 507
Na dzień 31 grudnia 2015 roku							
Wartość brutto	319 469	281 582	48 047	38 402	2 450	7	689 957
Umorzenie i odpis z tytułu trwałej utraty wartości	(93 037)	(183 637)	(33 438)	(30 309)	(1 390)	-	(341 811)
Wartość netto	226 432	97 945	14 609	8 093	1 060	7	348 146
	Grunty i budynki	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Zaliczki na środki trwałe w budowie	Ogółem
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2014 roku	267 212	206 622	51 465	10 732	39 741	-	575 772
Aktualizacja wartości	(44 099)	(5 481)	(360)	(235)	(22 134)	(1)	(72 310)
Nabycie aktywów trwałych	3 978	12 172	3 193	7 842	10 352	50	37 587
Sprzedaż aktywów trwałych	(9 410)	(1 803)	(1 521)	(612)	(11 394)	(47)	(24 787)
Sprzedaż spółek zależnych	(5 096)	(38 196)	(25 120)	(1 593)	(13)	-	(70 018)
Reklasyfikacja do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	(147 549)	(114 078)	(4 975)	(861)	(6 368)	(2)	(273 833)
Różnice kursowe	(611)	(2 248)	(122)	(108)	(9 271)	-	(12 360)
Odpis amortyzacyjny za okres obrotowy	(12 852)	(25 302)	(6 783)	(3 607)	-	-	(48 544)
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2014 roku	51 573	31 686	15 777	11 558	913	-	111 507
Na dzień 1 stycznia 2014 roku							
Wartość brutto	356 337	440 844	114 379	46 422	53 708	-	1 011 690
Umorzenie i odpis z tytułu trwałej utraty wartości	(89 125)	(234 222)	(62 914)	(35 690)	(13 967)	-	(435 918)
Wartość netto	267 212	206 622	51 465	10 732	39 741	-	575 772
Na dzień 31 grudnia 2014 roku							
Wartość brutto	78 896	119 556	45 379	34 654	20 030	-	298 515
Umorzenie i odpis z tytułu trwałej utraty wartości	(27 323)	(87 870)	(29 602)	(23 096)	(19 117)	-	(187 008)
Wartość netto	51 573	31 686	15 777	11 558	913	-	111 507

*Kwota przeszacowania w związku z wyceną środków trwałych zgodnie z modelem przeszacowania.

W 2015 i 2014 roku nie wystąpiły odpisy z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych, które byłyby indywidualnie istotne.

Łączna kwota aktualizacji wartości rzeczowych aktywów trwałych w 2015 roku wyniosła 55 154 tys. zł (w roku 2014 odpisy z tytułu aktualizacji wartości wyniosły: 72 310 tys. zł); zysk ujęty w rachunku zysków i strat w 2015 roku wyniósł: 13 778 tys. zł oraz w sprawozdaniu z całkowitych dochodów: 59 009 tys. zł.

Kwota różnic kursowych netto, ujętych jako zwiększenie stanu rzeczowych aktywów trwałych, wynikających z przeliczenia sprawozdań finansowych zagranicznych jednostek zależnych z waluty funkcjonalnej na walutę prezentacyjną (PLN) wyniosła w roku 2015: 5 tys. zł (w 2014: zmniejszenie stanu rzeczowych aktywów trwałych 12 360 tys. zł).

Wartość bilansowa maszyn i urządzeń użytkowanych na dzień 31 grudnia 2015 roku na mocy umów leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu wynosi 482 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 2 934 tys. zł).

Wartość bilansowa rzeczowego majątku trwałego, na którym ustanowiono zabezpieczenia na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 439 652 tys. zł w tym 91 985 tys. zł dotyczy aktywów przeznaczonych do sprzedaży (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 399 269 tys. zł w tym 300 171 tys. zł dotyczy aktywów przeznaczonych do sprzedaży).

Z dniem z dniem 1 października 2013 roku dokonana została zmiana polityki rachunkowości w kontekście zmiany modelu wyceny określonej grupy środków trwałych, zgodnie przepisami MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe”. Zgodnie z postanowieniami powyższego standardu zmianę polityki rachunkowości wprowadzono prospektywnie.

Zmiana polegała na zaprzestaniu stosowania modelu kosztowego i przejściu na tzw. model wartości przeszacowanej. Zmianę przeprowadzono dla klasy środków trwałych obejmującej wszystkie nieruchomości i budowle, które są trwale związane z gruntem (grunty, zakłady produkcyjne, nieruchomości magazynowo-przemysłowo-biurowe), tj. „Grunty i budynki”. Zmiana modelu wyceny nie dotyczy pozostałych środków trwałych takich jak maszyny i urządzenia, które nie są trwale związane z powyższymi nieruchomościami. Spółka posiada niezależne wyceny przeprowadzone przez renomowanych rzeczoznawców.

Wartość tych środków trwałych według kosztowego modelu wyceny wyniosłaby na dzień 31 grudnia 2015 roku: 225 023 tys. zł; 31 grudnia 2014 roku 187 846 tys. zł.

Wartości godziwe gruntów i budynków

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości, poza klasą aktywów określoną, jako nieruchomości i budowle trwale związane z gruntem tj. nieruchomości zabudowane kompleksem budynków o charakterze magazynowo-przemysłowo-biurowym oraz zakłady produkcyjne, w skład których wchodzi grunty. Powyższa klasa aktywów wyceniana jest według wartości godziwej poczynając od października 2013 roku.

Niezależna wycena gruntów i budynków należących do Spółki została przeprowadzona przez rzeczoznawców w celu określenia ich wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2015 roku. Nadwyżkę z przeszacowania pomniejszoną o odroczony podatek dochodowy ujęto w innych całkowitych dochodach i zaprezentowano w pozycji „kapitał z aktualizacji wyceny” w ramach kapitału własnego (nota 21.6). W tabeli poniżej przedstawiono aktywa niefinansowe wykazywane wg wartości godziwej w podziale na poszczególne metody wyceny. Poszczególne poziomy zdefiniowano w sposób następujący:

- Ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów bądź zobowiązań (poziom 1).
- Dane wejściowe inne niż notowania objęte zakresem poziomu 1 możliwe do zaobserwowania dla składnika aktywów bądź zobowiązań, bezpośrednio (tzn. w postaci cen) lub pośrednio (tzn. na podstawie wyliczeń opartych na cenach) (poziom 2).
- Dane wejściowe dla wyceny składnika aktywów bądź zobowiązań, które nie są oparte na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych (tzn. dane niemożliwe do zaobserwowania) (poziom 3).

Grupa Kapitałowa Polimex-Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
(w tys. zł)

			Wartość godziwa na dzień 31.12.2015
	Poziom 2	Poziom 3	
Zakład produkcyjny w Siedlcach	-	128 481	128 481
Grunty (należące do zakładu produkcyjnego w Siedlcach)	-	34 430	34 430
Nieruchomości zabudowane kompleksem budynków o charakterze magazynowo - przemysłowo - biurowym	-	53 831	53 831
Grunty (należące do nieruchomości zabudowanych kompleksem budynków o charakterze magazynowo - przemysłowo - biurowym)	-	8 527	8 527
Pozostałe	-	1 162	1 162
Razem	-	226 432	226 432

			Wartość godziwa na dzień 31.12.2014
	Poziom 2	Poziom 3	
Zakład produkcyjny w Siedlcach	-	-	-
Grunty (należące do zakładu produkcyjnego w Siedlcach)	-	-	-
Nieruchomości zabudowane kompleksem budynków o charakterze magazynowo - przemysłowo - biurowym	-	39 486	39 486
Grunty (należące do nieruchomości zabudowanych kompleksem budynków o charakterze magazynowo - przemysłowo - biurowym)	-	10 317	10 317
Pozostałe	-	1 770	1 770
Razem	-	51 573	51 573

W 2015 oraz 2014 roku nie występowały aktywa sklasyfikowane na poziomie 1, 2 oraz nie nastąpiły żadne przeniesienia pomiędzy poziomem 3 i 2.

Wycena wartości godziwej przy użyciu istotnych niemożliwych do zaobserwowania danych wejściowych (Poziom 3)

Rok zakończony 31 grudnia 2015

	Grunty	Zakłady produkcyjne	Nieruchomości magazynowo-przemysłowo-biurowe		Razem
				Inne	
Stan na początek roku	10 317	–	39 486	1 770	51 573
Amortyzacja – ujęta w koszcie własnym sprzedaży	–	(1 682)	(2 492)	(400)	(4 574)
Reklasyfikacja z aktywów przeznaczonych do sprzedaży	7 991	122 326	669	–	130 985
Zyski i straty z przeszacowania ujęte w innych całkowitych dochodach	25 004	9 797	17 447	–	52 247
Zyski i straty z przeszacowania ujęte w rachunku zysków i strat	3 207	(2 045)	1 745	–	2 907
Reklasyfikacja do nieruchomości inwestycyjnych	–	–	(2 533)	–	(2 533)
Reklasyfikacja do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	(2 793)	–	(1 258)	(35)	(4 086)
Zwiększenia / (zmniejszenia)	–	85	–	(173)	(87)
Stan na koniec roku	43 726	128 481	53 064	1 162	226 432

Polityka Grupy ma na celu ujęcie przeniesienia do oraz przeniesienia z hierarchii poziomów wartości godziwej począwszy od daty zdarzenia lub zmiany okoliczności, które spowodowały przeniesienie.

Proces wyceny w Grupie

W Grupie funkcjonuje między departamentowy zespół, który przeprowadza wycenę gruntów i budynków wymaganą do celów sprawozdawczości finansowej, w tym wycenę na poziomie 3 wartości godziwej. Zespół ten raportuje bezpośrednio do Wiceprezesa ds. Finansowych. Dyskusje na temat procesu wyceny i jego wyników odbywają się pomiędzy Wiceprezesem ds. Finansowych i zespołem ds. wyceny co najmniej raz na kwartał, zgodnie z datami raportowania kwartalnego Grupy. Grupa zatrudnia zewnętrznych, niezależnych i wykwalifikowanych rzeczoznawców, aby ustalić wartość godziwą gruntów i budynków należących do Grupy. Na dzień 31 grudnia 2015 r. wartości godziwe gruntów i budynków zostały ustalone przez takich rzeczoznawców majątkowych jak: A-1. Analizy, wyceny, doradztwo Sp. z o.o., ICF Corporate Finance, Terra Sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Lemar.

Wyceny nieruchomości Spółki przeprowadzono zgodnie z podejściem dochodowym, metodą inwestycyjną, techniką kapitalizacji prostej w przypadku budynków i budowli, a także podejściem porównawczym. Przy określaniu wartości rynkowej gruntu wchodzącego w skład nieruchomości zastosowano podejście porównawcze, metoda korygowania ceny średniej.

Wycena została przeprowadzona przy użyciu niemożliwych do zaobserwowania danych wejściowych. Zewnętrzni rzeczoznawcy w porozumieniu z wewnętrznym zespołem ds. wyceny w Grupie, określili dane wejściowe w oparciu o wielkość, wiek i stan budynków, stan lokalnej gospodarki i porównywalne ceny w odpowiedniej gospodarce narodowej.

W przypadku, gdy grunty i budynki klasyfikowane są jako aktywa przeznaczone do sprzedaży, ich wartość godziwa określana jest na podstawie ceny sprzedaży zgodnie z ofertą sprzedaży.

Grupa Kapitałowa Polimex-Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
(w tys. zł)

Informacje o wycenie wartości godziwej przy użyciu istotnych niemożliwych do zaobserwowania danych wejściowych (Poziom 3)

Opis	Wartość godziwa na dzień 31 grudnia 2015 roku	Technika wyceny	Dane niemożliwe do zaobserwowania	Zakres danych niemożliwych do zaobserwowania (średnia ważona prawdopodobieństwami)	Relacje pomiędzy niemożliwymi do zaobserwowania danymi a wartością godziwą
Zakład produkcyjny w Siedlcach	128 481	Wyceny środków trwałych przeprowadzono zgodnie z podejściem dochodowym, metodą inwestycyjną, techniką zdyskontowanych strumieni dochodów w przypadku budynków i budowli. Przy określaniu wartości rynkowej gruntu wchodzącego w skład nieruchomości zastosowano podejście porównawcze.	Stopa kapitalizacji	8,9 – 9,7%	Niewielki wzrost zastosowanej stopy kapitalizacji spowodowałby znaczny spadek wartości godziwej nieruchomości (oraz vice versa).
			Stawka czynszu	Zastosowano rynkowy miesięczny czynsz biorąc pod uwagę przeznaczenie nieruchomości (cele administracyjno - biurowe, magazynowe) różnice w lokalizacji, jak i indywidualne czynniki, takie jak wielkość nieruchomości, porównanie do innych nieruchomości - przy średniej wartości - 18 - 25 zł za metr kwadratowy miesięcznie dla nieruchomości o przeznaczeniu administracyjno - biurowym; - 8 - 17 zł za metr kwadratowy miesięcznie dla nieruchomości o przeznaczeniu przemysłowo - magazynowym	Znaczący wzrost wysokości rynkowego czynszu spowodowałby znaczący wzrost wartości godziwej (oraz vice versa).
Grunty (należące do zakładu produkcyjnego w Siedlcach)	34 430	Przy określaniu wartości rynkowej gruntu wchodzącego w skład nieruchomości zastosowano podejście porównawcze, metoda korygowania ceny średniej.	Średnia cena za metr kw porównywalnych nieruchomości w zależności od przeznaczenia	100 zł za metr kwadratowy	Wzrost średniej ceny za metr kwadratowy wpływa na wzrost wartości nieruchomości (oraz vice versa)

Grupa Kapitałowa Polimex-Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
(w tys. zł)

Opis	Wartość godziwa na dzień 31 grudnia 2015 roku	Technika wyceny	Dane niemożliwe do zaobserwowania	Zakres danych niemożliwych do zaobserwowania (średnia ważona prawdopodobieństwami)	Relacje pomiędzy niemożliwymi do zaobserwowania danymi a wartością godziwą
Nieruchomości zabudowane kompleksem budynków o charakterze magazynowo - przemysłowo - biurowym	62 359	Wyceny nieruchomości Spółki przeprowadzono zgodnie z podejściem dochodowym, metodą inwestycyjną, techniką kapitalizacji prostej w przypadku budynków i budowli. Przy określaniu wartości rynkowej gruntu wchodzącego w skład nieruchomości zastosowano podejście porównawcze, metoda korygowania ceny średniej.	Stopa kapitalizacji	8 - 10,50%	Niewielki wzrost zastosowanej stopy kapitalizacji spowodowałby znaczny spadek wartości godziwej nieruchomości (oraz vice versa).
			Stawka czynszu	- 10 - 55 zł za metr kwadratowy miesięcznie dla nieruchomości o przeznaczeniu administracyjno - biurowym; - 5 - 20 zł za metr kwadratowy miesięcznie dla nieruchomości o przeznaczeniu przemysłowo - magazynowym	Znaczący wzrost wysokości rynkowego czynszu spowodowałby znaczący wzrost wartości godziwej (oraz vice versa).
		Podejście porównawcze w przypadku budynków i budowli	Średnia cena za metr kwadratowy porównywalnych nieruchomości w zależności od przeznaczenia	Budynki i budowle - średnia cena za metr kwadratowy porównywalnych nieruchomości 1.993,65 zł; współczynnik korygujący 1,152 (nieruchomość w Siedlcach) Powiat kozienicki: Budynki, budowle i hale 1.200 - 2.300 zł za metr kwadratowy Łącznik hal- 780 zł za metr kwadratowy Stacja trafo 2.395,91 zł za metr kwadratowy Instalacje elektryczne - 24.646 zł / 1000 metrów sześciennych Instalacje wodno-kanalizacyjne 2.647 zł za 100 metrów sześciennych - 1.673 zł za metr kwadratowy; 0,507 - współczynnik korygujący (powiat jasielski) - 1.140,99 zł za metr kwadratowy; współczynniki korygujące 0,889 - 1,198 (powiat rybnicki) - 929,4 - 1.115,8 zł za metr kwadratowy (powiat stalowowolski)	Wzrost średniej ceny za metr kwadratowy wpływa na wzrost wartości nieruchomości (oraz vice versa)

Grupa Kapitałowa Polimex-Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
(w tys. zł)

		Przy określaniu wartości rynkowej gruntu wchodzącego w skład nieruchomości zastosowano podejście porównawcze, metoda korygowania ceny średniej.	Średnia cena za metr kw porównywalnych gruntów w zależności od przeznaczenia	<p>Średnia cena dla porównywalnych działek w zależności od lokalizacji</p> <ul style="list-style-type: none"> - średnia cena za metr kw porównywalnych nieruchomości 55,67 zł; współczynnik korygujący 1,252 (powiat płocki) - 95,43 zł za metr kwadratowy (Siedlce) - 16 - 30 zł za metr kwadratowy - cena przyjęta 14 zł; współczynnik korygujący 2,21 (powiat kozienicki) - średnia cena za metr kw porównywalnych nieruchomości 59,3 zł; współczynnik korygujący 1,637 (powiat stalowowolski) - średnia cena za metr kw porównywalnych nieruchomości 55,67 zł; współczynnik korygujący 1,432 (powiat płocki) - średnia cena za metr kw porównywalnych nieruchomości 43,63 zł; współczynnik korygujący 0,750 (powiat krośnieński) 	Wzrost średniej ceny za metr kwadratowy wpływa na wzrost wartości nieruchomości (oraz vice versa)
--	--	---	--	--	---

12. Wartość firmy z konsolidacji

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Grupa Energomontaż-Północ S.A.(Spółka inkorporowana w 2010 roku)	282 694	282 694
Razem	282 694	282 694
Wartość firmy na dzień 1 stycznia	282 694	282 694
Zwiększenie z tytułu konsolidacji w wyniku nabycia.		
Zmniejszenie z tytułu wyłączenia jednostki zależnej z konsolidacji	-	-
Zwiększenie/zmniejszenie nie z tytułu korekty wartości firmy w spółkach zależnych	-	-
Wartość firmy na 31 grudnia	282 694	282 694

Zgodnie z zasadami MSR 36, Zarząd Polimex-Mostostal S.A. przeprowadził na dzień 31 grudnia 2015 roku testy na trwałą utratę wartości dotyczące wartości firmy z konsolidacji powstałej na nabyciu Grupy Energomontaż-Północ. Poziom segmentu operacyjnego przed agregacją jest najniższym poziomem, na którym Zarząd Grupy monitoruje wartość firmy.

Wartość firmy za rok 2015 została alokowana do poniższych segmentów operacyjnych (tys. zł):

Segment	Wartość użytkowa	Wartość księgowa łącznie z wartością firmy	Średnioważony koszt kapitału (WACC)*	Średnioważony koszt kapitału (WACC)**	Stoła stopa wzrostu po okresie prognozy	Wartość firmy w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym
Energetyka	495 333	481 775	10,62%	13,20%	1,0%	282 694

*po opodatkowaniu, przyjęty w wycenie

**przed opodatkowaniem

Wartość zdyskontowanych przepływów pieniężnych segmentu energetyka (wartość użytkowa) została oszacowana na poziomie 495 333 tys. PLN. Wyceny dokonano przy następujących założeniach: przeciętna marża EBITDA: 4%, średnioważony koszt kapitału (WACC): 10,62%, stopa wzrostu po okresie prognozy: 1,0%. Ze względu na to, iż wartość zdyskontowanych przepływów pieniężnych segmentu energetyka na podstawie przyjętych założeń jest wyższa od wartości księgowej segmentu, nie dokonano odpisu aktualizującego wartość firmy w sprawozdaniu.

Grupa Kapitałowa Polimex-Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
(w tys. zł)

Analiza wrażliwości

Wartość bilansowa odpowiada wartości odzyskiwalnej przy stopie dyskontowej 10,88% stopie wzrostu po okresie prognozy na poziomie 0,56%.

Zmiana stopy wzrostu po okresie prognozy	(0,48%)	(0,44%)	0,00%	0,44%	0,48%
Stopa wzrostu po okresie prognozy	0,52%	0,56%	1,00%	1,44%	1,48%
Wartość księgową	481 775	481 775	481 775	481 775	481 775
Wartość użytkowa	480 680	481 848	495 333	510 112	511 526
Nadwyżka wartości użytkowej ponad wartość księgową segmentu (+) / Utrata wartości (-)	(1 095)	72	13 558	28 336	29 750
Zmiana stopy dyskontowej	(0,52%)	(0,26%)	0,00%	0,26%	0,52%
Stopa dyskontowa	10,10%	10,36%	10,62%	10,88%	11,14%
Wartość księgową	481 775	481 775	481 775	481 775	481 775
Wartość użytkowa	524 691	509 617	495 333	481 778	468 895
Nadwyżka wartości użytkowej ponad wartość księgową segmentu (+) / Utrata wartości (-)	42 915	27 841	13 558	3	(12 880)

13. Wartości niematerialne

Na dzień 31 grudnia 2015 roku	Koszty prac rozwojowych	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Wartość firmy	Inne	Ogółem
Wartość netto na 1 stycznia 2015 roku	-	-	6 335	-	59	6 394
Zwiększenia stanu	-	-	579	-	-	579
Zmniejszenia stanu	-	-	(1)	-	-	(1)
Reklasyfikacja	-	-	(1)	-	-	(1)
Odpis amortyzacyjny za rok obrotowy	-	-	(2 848)	-	(50)	(2 898)
Przeniesienie z aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	-	280	-	-	280
Na dzień 31 grudnia 2015 roku	-	-	4 344	-	9	4 353
Na dzień 1 stycznia 2015 roku	-	-	-	-	-	-
Wartość brutto	-	-	30 739	-	312	31 051
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	-	(24 404)	-	(253)	(24 657)
Wartość netto	-	-	6 335	-	59	6 394
Na dzień 31 grudnia 2015 roku	-	-	4 344	-	9	4 353
Wartość brutto	-	-	33 241	-	435	33 676
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	-	(28 897)	-	(426)	(29 323)
Wartość netto	-	-	4 344	-	9	4 353
Na dzień 31 grudnia 2014 roku	Koszty prac rozwojowych	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Wartość firmy	Inne	Ogółem
Wartość netto na 1 stycznia 2014 roku	-	-	10 033	-	2 876	12 909
Zwiększenia stanu	-	-	148	-	11	159
Zmniejszenia stanu	-	-	(19)	-	(1)	(20)
Wyłączenie z konsolidacji jednostki zależnej	-	-	(202)	-	(1 614)	(1 816)
Odpis amortyzacyjny za rok obrotowy	-	-	(3 170)	-	(353)	(3 523)
Przeniesienie do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	-	(455)	-	(860)	(1 315)
Na dzień 31 grudnia 2014 roku	-	-	6 335	-	59	6 394

Grupa Kapitałowa Polimex-Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
(w tys. zł)

Na dzień 1 stycznia 2014 roku						
Wartość brutto	-	-	36 631	3 179	4 134	43 944
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	-	(26 598)	(3 179)	(1 258)	(31 035)
Wartość netto	-	-	10 033	-	2 876	12 909
Na dzień 31 grudnia 2014 roku						
Wartość brutto	-	-	34 665	-	1 420	36 085
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	-	(27 932)	-	(501)	(28 433)
Wartość brutto aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	-	(3 926)	-	(1 108)	(5 034)
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	-	3 528	-	248	3 776
Wartość netto	-	-	6 335	-	59	6 394

14. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności

Grupa posiada 32,82% udział w spółce Energomontaż-Północ Bełchatów Sp. z o.o. z siedzibą w Bełchatowie, której podstawowym zakresem działalności są specjalistyczne usługi budowlano-montażowe. Spółka Energomontaż-Północ Bełchatów Sp. z o.o. jest podmiotem dominującym w Grupie Kapitałowej Energomontaż-Północ Bełchatów. Skonsolidowane dane finansowe tej grupy przedstawiono poniżej

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014**
Aktywa obrotowe	89 099	87 323
Aktywa trwałe	21 113	19 074
Zobowiązania krótkoterminowe	42 255	32 112
Zobowiązania długoterminowe i rezerwy	7 466	9 186
Kapitał mniejszości	2 153	1 903
Ujemna wartość firmy jednostek podporządkowanych	-	-
Aktywa netto	58 338	63 195
Przychody ze sprzedaży	172 121	147 640
Zysk netto z działalności kontynuowanej	5 075	8 734
Całkowite dochody ogółem	5 075	8 734
Udział w zysku jednostki stowarzyszonej*	1 666	2 866

*Udział w zysku jednostki stowarzyszonej obliczony jest na podstawie procentowego udziału w kapitale i zysku netto z działalności kontynuowanej.

**Dane zbadane, różnica w stosunku do danych prezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 2014 rok; - przychody ze sprzedaży (1 198) tys. zł.; zobow. krótkoterm. 420 tys. zł.; zysk netto z działalności kontynuowanej 98 tys. zł.

Spółka Energomontaż-Północ Bełchatów Sp. z o.o. jest spółką niepubliczną, w związku z czym nie istnieją notowane ceny rynkowe dla jej udziałów. Powyższe informacje odzwierciedlają kwoty prezentowane w sprawozdaniach finansowych grupy kapitałowej jednostki stowarzyszonej (a nie udział Grupy kapitałowej w tych kwotach).

15. Aktywa finansowe

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Aktywa finansowe długoterminowe		
Akcje i udziały	617	504
Pozostałe aktywa finansowe*	216 508	214 997
Razem	217 125	215 501

Grupa Kapitałowa Polimex-Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
(w tys. zł)

*w tym bankowe kaucje gwarancyjne dotyczące realizowanych kontraktów 216 490 tys. zł (31.12.2014: 214 969 tys. zł)

Krótkoterminowe aktywa finansowe	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Pozostałe aktywa finansowe*	1 142	-
Pożyczki	12	87
Pochodne instrumenty finansowe	-	6 601
Razem	1 154	6 688

*bankowe kaucje gwarancyjne dotyczące realizowanych kontraktów

15.1. Zmiana stanu aktywów finansowych długoterminowych – akcje i udziały

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Stan na początek okresu obrotowego	504	2 876
Zwiększenia	296	-
Nabycie udziałów	296	-
Zmniejszenia	183	(2 372)
Likwidacja spółki, reklasyfikacja do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	30	500
Inne	153	1 872
Stan na koniec okresu obrotowego	617	504

16. Zapasy

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Materiały	21 647	5 637
Zaliczki na materiały	1 547	235
Towary	23	303
Produkcja w toku	12 206	-
Produkty gotowe	7 058	-
Zapasy razem	42 481	6 175

W okresie sprawozdawczym wartość zapasów ujętych jako koszt w okresie wyniosła 235 020 tys zł (2014: 220 508 tys zł). Kwota odpisów wartości zapasów ujętych w roku 2015 jako koszt wyniosła 661 tys zł (2014: 9 268 tys zł). Kwota odwrócenia odpisów wartości zmniejszających wartość zapasów ujętych w okresie wyniosła w 2015 roku 399 tys zł (2014: 33 168 zł).

W Jednostce Dominującej na dzień 31 grudnia 2015 roku na zapasach, łącznie z zapasami wykazywanymi jako przeznaczone do sprzedaży (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 33 655 tys. zł) ustanowione były zastawy o łącznej wartości 43 246 tys. zł, stanowiące zabezpieczenie umów kredytowych.

W spółce Stalfa na dzień 31 grudnia 2015 na zapasach, łącznie z zapasami wykazywanymi jako przeznaczone do sprzedaży, o wartości bilansowej 9 487 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 8 925 tys. zł) ustanowione zostały zastawy, stanowiące zabezpieczenie zobowiązań spółki.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku na zapasach deweloperskich spółki Naftoremont-Naftobudowa ustanowione były hipoteki, które stanowiły zabezpieczenie poręczeń zobowiązań finansowych Spółki Dominującej.

Grupa Kapitałowa nie posiada zapasów, których realizacji oczekuje się w okresie dłuższym niż 12 miesięcy.

17. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj termin płatności od 30 do 180 dni.

Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi przedstawione są w nocie nr 32.

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Należności z tytułu dostaw i usług w tym:	393 837	494 709
- od jednostek powiązanych	249	-
- od jednostek pozostałych	393 588	494 709
Należności budżetowe w tym:	31 132	22 061
- z tytułu podatku VAT	29 493	21 070
- pozostałe	1 639	991
Pozostałe należności od osób trzecich	141 542	8 113
Należności ogółem (netto)	566 511	524 883
Odpisy aktualizujące należności	233 988	253 690
Należności ogółem (brutto)	800 499	778 573

Grupa posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym nieściągalne należności właściwym dla należności handlowych Grupy.

Należności z tytułu dostaw i usług (brutto i netto) o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty:

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Do jednego miesiąca brutto	205 604	234 677
Odpisy na należności do jednego miesiąca	1 461	484
Do jednego miesiąca netto	204 143	234 193
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy brutto	51 739	160 119
Odpisy na należności powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	374	71
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy netto	51 365	160 048
Powyżej 3 miesiąca do 6 miesięcy brutto	4 019	18 018
Odpisy na należności powyżej 3 miesiąca do 6 miesięcy	1 161	4 471
Powyżej 3 miesiąca do 6 miesięcy netto	2 858	13 547
Powyżej 6 miesiąca do 1 roku brutto	3 811	24 184
Odpisy na należności powyżej 6 miesiąca do 1 roku	775	3 034
Powyżej 6 miesiąca do 1 roku netto	3 036	21 150
Należności przeterminowane brutto	335 846	310 469
Odpisy na należności przeterminowane	203 411	244 698
Należności przeterminowane netto	132 435	65 771
Należności z tytułu dostaw i usług, razem (brutto)	601 019	747 467
Odpisy aktualizujące należności z tytułu dostaw i usług	207 182	252 758
Należności z tytułu dostaw i usług, razem (netto)	393 837	494 709

Należności z tytułu dostaw i usług wg długości okresu przeterminowania

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Przeterminowane do 1 miesiąca brutto	17 981	40 948
Odpisy na należności przeterminowane do 1 miesiąca	3	26 333
Przeterminowane do 1 miesiąca netto	17 978	14 615

Grupa Kapitałowa Polimex-Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
(w tys. zł)

Przeterminowane powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy brutto	7 743	12 628
Odpisy na należności przeterminowane powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	74	2 364
Przeterminowane powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy netto	7 669	10 264
Przeterminowane powyżej 3 miesiąca do 6 miesięcy brutto	4 853	24 290
Odpisy na należności przeterminowane powyżej 3 miesiąca do 6 miesięcy	795	3 798
Przeterminowane powyżej 3 miesiąca do 6 miesięcy netto	4 058	20 492
Przeterminowane powyżej 6 miesiąca do 1 roku brutto	80 000	76 363
Odpisy na należności przeterminowane powyżej 6 miesiąca do 1 roku	8 163	65 911
Przeterminowane powyżej 6 miesiąca do 1 roku netto	71 837	10 452
Przeterminowane powyżej 1 roku brutto	225 269	156 240
Odpisy na należności przeterminowane powyżej 1 roku	194 376	146 292
Przeterminowane powyżej 1 roku netto	30 893	9 948
Należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane razem, (brutto)	335 846	310 469
odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług	203 411	244 698
Należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane razem, (netto)	132 435	65 771

Zmiany odpisu aktualizującego należności z tytułu dostaw i usług były następujące:

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Odpis aktualizacyjny na początek okresu	252 758	132 417
Zwiększenia w tym:	25 446	166 880
- utworzenie odpisu aktualizującego wartość należności	25 446	162 145
- inne	-	4 735
Zmniejszenia w tym:	71 022	46 539
- wykorzystanie	11 782	16 965
- spłata należności	18 891	13 928
- zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej	-	13 038
- rozwiązanie	431	948
- wyłączenie spółek zależnych z z konsolidacji w związku z utratą kontroli	21 855	-
- reklasyfikacja do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	1 936	-
- reklasyfikacja – kaucje z tyt. umów o budowę	16 127	-
- odpis niewykorzystanych kwot	-	1 660
Odpis aktualizacyjny na koniec okresu	207 182	252 758

Indywidualne należności z tytułu dostaw i usług oraz należności pozostałe, w przypadku których nastąpiła utrata wartości przedstawiają się następująco.

31.12.2015

31.12.2014

Wartość należności	Wartość odpisu aktualizującego	Wartość należności	Wartość odpisu aktualizującego
-----------------------	--------------------------------------	-----------------------	--------------------------------------

Grupa Kapitałowa Polimex-Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
(w tys. zł)

Należności sporne przedsądowe	74 330	57 606	132 937	69 247
Należność sporna dochodzona na drodze sądowej	57 806	48 588	60 157	50 640
Należność od spółki postawionej w stan likwidacji / upadłości	22 831	22 765	27 800	26 213
Pozostałe *	107 628	103 030	108 567	87 457
Razem	262 595	231 989	329 461	233 557

* Główne przyczyny objęcia należności indywidualnym odpisem aktualizującym to: postępowanie układowe, obciążenie karami, reklamacji, niezrealizowanie cesji na podwykonawcę.

18. Długoterminowe kontrakty budowlane

Umowy w trakcie realizacji na koniec okresu sprawozdawczego:

Umowy w trakcie realizacji na koniec okresu sprawozdawczego:	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Koszty poniesione plus ujęte zyski minus straty poniesione do dnia bilansowego	3 583 718	3 330 604
Minus: faktury wystawiane zgodnie z postępowaniem prac	(3 883 077)	(3 685 744)
	(299 359)	(355 140)
Ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jako kwoty należne:		
Od klientów w ramach umów o budowę (należność)	100 519	79 636
Na rzecz klientów w ramach umów o budowę (zobowiązanie)	(399 878)	(434 776)
	(299 359)	(355 140)

Na dzień 31 grudnia 2015 roku kwoty zatrzymane przez klientów z tytułu prac budowlanych wynoszą 117,6 mln złotych (91,6 mln zł w roku 2014). Zaliczki otrzymane od klientów z tytułu prac budowlanych wynosiły 443,0 mln złotych (436,6 mln zł w roku 2014).

19. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych	580 994	670 555
Lokaty	45 151	6 478
Środki pieniężne razem, w tym:	626 145	677 033
Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania	506 368	503 448

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych. Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 626.145 tys. zł, na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosi 677.033 tys. zł.

Uzgodnienie zmiany stanu pozycji bilansowych w okresie sprawozdawczym do zmian wykazanych w rachunku przepływów pieniężnych prezentują poniższe tabele:

Rok zakończony
31 grudnia 2015

Grupa Kapitałowa Polimex-Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
(w tys. zł)

Zmiana stanu zapasów w bilansie	(36 306)
Korekta z tyt. reklasyfikacji zapasów spółek zależnych przeznaczonych do sprzedaży	42 524
Zmiana stanu zapasów w rachunku przepływów pieniężnych	6 218
	Rok zakończony 31 grudnia 2015
Zmiana stanu należności w bilansie	(89 155)
Korekta na należności z tytułu kaucji	(2 663)
Korekta o należności spółek przeznaczonych do sprzedaży	28 459
Wyłączenie z konsolidacji spółki zależnej WBP Zabrze Sp. z o.o.	(3 718)
Reklasyfikacja do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	(19 636)
Zmiana stanu należności w rachunku przepływów pieniężnych	(86 713)
	Rok zakończony 31 grudnia 2015
Zmiana stanu pozostałych aktywów i przychodów przyszłych okresów w bilansie	(18 613)
Korekta o poz. aktywa i przychody przyszłych okresów spółek zależnych przeznaczonych do sprzedaży	(1 353)
Zmiana poz. aktywów i przychodów przyszłych okresów w rachunku przepływów pieniężnych	(19 966)
	Rok zakończony 31 grudnia 2015
Zmiana stanu zobowiązań w bilansie	(35 071)
Korekta o zobowiązania z tytułu zakupów inwestycyjnych	4 120
Korekta o zobowiązania z tytułu leasingu	535
Korekta o zobowiązania spółki wyłączonej z konsolidacji WBP Zabrze Sp. z o.o.	15 783
Korekta o zobowiązania spółek przeznaczonych do sprzedaży	(13 713)
Zmiana stanu zobowiązań w rachunku przepływów pieniężnych	(28 346)
	Rok zakończony 31 grudnia 2015
Zmiana stanu zobowiązań z tyt. kredytów w bilansie	140 576
Korekta o zobowiązania z tytułu odsetek naliczonych	(2 530)
Korekta o zobowiązania spółki wyłączonej z konsolidacji WBP Zabrze Sp. z o.o.	1 440
Korekta o zobowiązania spółki zależnej przeznaczonej do sprzedaży PRinŻ-1	12 477
Korekta o zobowiązania aktywów wyjętych z aktywów przeznaczonych do sprzedaży	(150 000)
Zmiana stanu zobowiązań z tyt. kredytów w rachunku przepływów pieniężnych	1 963
	Rok zakończony 31 grudnia 2015
Zmiana stanu rezerw w bilansie	(24 957)
Korekta z tyt. wyłączenia z konsolidacji jednostki zależnej WBP Zabrze Sp z o.o.	415
Korekta o rezerwy spółek przeznaczonych do sprzedaży	3 705
Zmiana stanu rezerw w rachunku przepływów pieniężnych	(20 837)
Pozostałe	(15 216)
Na pozycję "pozostałe" działalności operacyjnej rachunku przepływów pieniężnych za rok zakończony 31 grudnia 2015 składają się w szczególności:	
-rozwiązanie / utworzenie odpisów na aktywa trwałe lub ich wycena	(17 810)
-reklasyfikacja środków pieniężnych do aktywów przeznaczonych do sprzedaży lub likwidowanych	11 729
- odpis na aktywo finansowe	6 601
- wynik na wyłączeniu z konsolidacji spółki WBP Zabrze Sp. z o.o.	(11 397)
- inne	(4 339)

Grupa Kapitałowa Polimex-Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
(w tys. zł)

	Rok zakończony 31 grudnia 2014
Zmiana stanu zapasów w bilansie	100 143
Korekta z tyt. reklasyfikacji zapasów działalności zaniechanej	(39 863)
Korekta z tyt. reklasyfikacji zapasów spółek zależnych sprzedanych i przeznaczonych do sprzedaży	(14 830)
Zmiana stanu zapasów w rachunku przepływów pieniężnych	45 450
	Rok zakończony 31 grudnia 2014
Zmiana stanu należności w bilansie	321 548
Korekta na należności z tytułu kaucji	2 551
Korekta o należności sprzedanych spółek Torpol, TSiL	(230 617)
Korekta o należności działalności zaniechanej	(50 929)
Korekta o należności spółek przeznaczonych do sprzedaży	(10 984)
Korekta o zaliczki z tyt. realizacji kontraktów długoterminowych	101 310
Zmiana stanu należności w rachunku przepływów pieniężnych	132 879
	Rok zakończony 31 grudnia 2014
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych w bilansie	(27 158)
Korekta o rozliczenia międzyokresowe spółek zależnych wyłączonych z konsolidacji	(5 789)
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych w rachunku przepływów pieniężnych	(32 947)
	Rok zakończony 31 grudnia 2014
Zmiana stanu zobowiązań w bilansie	(295 343)
Korekta o zobowiązania z tytułu zakupów inwestycyjnych	(1 825)
Korekta o zobowiązania z tytułu leasingu	1 667
Korekta o zobowiązania sprzedanych spółek Torpol, TSiL	281 321
Korekta o zobowiązania działalności zaniechanej	57 491
Korekta o zobowiązania spółek przeznaczonych do sprzedaży	27 194
Korekta o konwersję zobowiązań z tytułu gwarancji na akcje	12 804
Zmiana stanu zobowiązań w rachunku przepływów pieniężnych	83 309
	Rok zakończony 31 grudnia 2014
Zmiana stanu zobowiązań z tyt. kredytów w bilansie	(606 149)
Korekta o zobowiązania z tytułu odsetek naliczonych	(20 896)
korekta zobowiązań kredytowych o konwersję długu	382 059
Korekta o zobowiązania spółek zależnych wyłączonych z konsolidacji	245 761
Zmiana stanu zobowiązań z tyt. kredytów w rachunku przepływów pieniężnych	775
	Rok zakończony 31 grudnia 2014
Zmiana stanu rezerw w bilansie	157 177
Korekta z tyt. wyłączenia z konsolidacji jednostki zależnej	1 931
Zmiana stanu rezerw w rachunku przepływów pieniężnych	159 108
Pozostałe	(835)

Grupa Kapitałowa Polimex-Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
(w tys. zł)

Na pozycję "pozostałe" działalności operacyjnej rachunku przepływów pieniężnych za rok zakończony 31 grudnia 2014 składają się w szczególności:

-rozwiązanie odpisów na aktywa trwałe lub ich wycena	20 355
-reklasyfikacja środków pieniężnych do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	(16 730)
- inne	(4 460)

20. Aktywa przeznaczone do sprzedaży

	<u>31 grudnia 2015</u>	<u>31 grudnia 2014</u>
Rzeczowe aktywa trwałe	93 730	300 173
Nieruchomości inwestycyjne	2 369	5 802
Wartości niematerialne	34	325
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	1 129	261
Pozostałe aktywa	556	8 651
Zapasy	21 630	64 155
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	53 682	54 527
Środki pieniężne	4 688	16 720
Aktywa przeznaczone do sprzedaży razem	<u>177 818</u>	<u>450 614</u>

Zgodnie z postanowieniami podpisanej w dniu 21 grudnia 2012 roku Umowy w Sprawie Zasad Obsługi Zadłużenia Emitent zobowiązał się dokonać zbycia określonych składników majątkowych. Zbywane aktywa obejmują akcje i udziały w Spółkach Zależnych, zbędny majątek rzeczowy, zorganizowane części przedsiębiorstwa oraz nieruchomości deweloperskie i inwestycyjne, a także wybrane nieruchomości operacyjne. Powyższa tabela prezentuje dane finansowe dotyczące tych aktywów, których zbycie planowane jest w okresie roku od dnia bilansowego.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku aktywa części segmentu Produkcja oraz Budownictwo Infrastrukturalne prezentowane są jako aktywa przeznaczone do sprzedaży w związku z planową sprzedażą spółek zależnych zaklasyfikowanych do segmentu Produkcja, tj. Stalfa Sp. z o.o., ZKM Ukraina, Zakład Usług Technicznych Sp. z o.o. oraz Polimex-Mostostal Ukraina a także PRInż-1 Sp. z o.o. (Budownictwo Infrastrukturalne). Sprzedaż udziałów w spółkach zależnych przez Jednostkę dominującą jest zgodna z postanowieniami podpisanej w dniu 21 grudnia 2012 roku Umowy w Sprawie Zasad Obsługi Zadłużenia Emitent oraz aneksu nr 6 do Umowy z dnia 30 lipca 2014 roku.

Łączna kwota straty z tytułu utraty wartości w momencie początkowego odpisania aktywów do zbycia do wartości godziwej wyniosła w 2014 roku 44 892 tys zł, z tego 33 203 tys zł została ujęta w pozostałych kosztach operacyjnych oraz 11 689 tys zł w pozycji innych całkowitych dochodów.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku dokonano zmiany prezentacji zorganizowanej części przedsiębiorstwa Mostostal Siedlce – z aktywów przeznaczonych do sprzedaży do poszczególnych pozycji aktywów w bilansie Grupy. W ramach implementacji nowej strategii Grupy kapitałowej, Spółka dominująca oraz jej Wierzyciele zawarli aneks do Umowy ZOZF przewidujący pozostawienie zorganizowanej części przedsiębiorstwa – zakładu produkcyjnego Mostostal Siedlce w strukturach Grupy Kapitałowej Polimex-Mostostal. Zgodnie ze zmienioną Umową ZOZF, Zakład Mostostal Siedlce został wyodrębniony ze struktur Spółki oraz wniesiony aportem do spółki Mostostal Siedlce spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.

Odwrócenie odpisu w momencie reklasyfikacji aktywów z kategorii aktywów do zbycia wyniosło 20 192 tys zł w 2015 roku (6 762 tys zł ujęto w innych całkowitych dochodach; 13 430 tys zł w pozostałych przychodach operacyjnych).

21. Kapitał własny

21.1. Kapitał podstawowy

Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku kapitał podstawowy wynosi 173 237 604 zł i dzieli się na 86 618 802 akcji o wartości nominalnej 2 zł każda. Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 kapitał podstawowy w kwocie 173 237 605,68 zł dzielił się na 4 330 940 142 akcji o wartości nominalnej 0,04 zł każda.

Kapitał akcyjny (dane w tysiącach akcji)	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Akcje zwykłe serii A	86 619	55 386
Akcje zwykłe serii B	-	36 532
Akcje zwykłe serii C	-	8 580
Akcje zwykłe serii D	-	13 499
Akcje zwykłe serii E	-	43 499
Akcje zwykłe serii F	-	223 716
Akcje zwykłe serii G	-	236
Akcje zwykłe serii H	-	25 823
Akcje zwykłe serii I	-	57 321
Akcje zwykłe serii K	-	38 733
Akcje zwykłe serii L	-	17 829
Akcje zwykłe serii M	-	416 667
Akcje zwykłe serii N1	-	396 154
Akcje zwykłe serii P	-	133 393
Akcje zwykłe serii R	-	2 863 572
Razem	86 619	4 330 940

12 listopada 2013 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie podjęło Uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego Spółki o emisję Akcji serii P o kwotę nie mniejszą niż 4 grosze oraz nie większą niż 5 335 748,08 zł poprzez emisję nie mniej niż 1 oraz nie więcej niż 133 393 702 akcji zwykłych na okaziciela serii P o wartości nominalnej 4 (słownie: cztery) grosze każda („Akcje Serii P”). Podwyższenie kapitału zakładowego w drodze emisji Akcje Serii P zostało zarejestrowane w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 19 grudnia 2013 roku.

31 lipca 2014 roku Walne Zgromadzenie Spółki podjęło uchwałę nr 5 o podwyższeniu kapitału zakładowego Spółki o kwotę nie mniejszą niż 4 grosze oraz nie większą niż 124 000 000 zł z wyłączeniem poboru dotychczasowych akcjonariuszy Spółki poprzez emisję nie mniej niż 1 oraz nie więcej niż 3 100 000 000 akcji zwykłych na okaziciela serii R o wartości nominalnej 4 grosze każda w trybie subskrypcji prywatnej.

Wierzyciele finansowi Spółki będący stronami Umowy ZOZF zawarli ze Spółką umowy objęcia łącznie 2 863 571 852 akcji serii R wyemitowanych przez Spółkę za łączną cenę emisyjną 501 125 tys zł. Cena emisyjna akcji serii R została opłacona przez wierzycieli Spółki w drodze umownego potrącenia wierzytelności przysługujących wierzycielom wobec Spółki z tytułu zadłużenia finansowego z wierzytelnościami Spółki o zapłatę ceny emisyjnej akcji serii R.

Zamiana długu na akcje Spółki została zrealizowana w oparciu o indywidualne umowy z kredytodawcami i obligatariuszami Spółki. W dniu 24 września 2014 roku zawarte zostały umowy objęcia akcji serii R z obligatariuszami i kredytodawcami Spółki. Łączna suma wierzytelności zgłoszonych do potrącenia według stanu na 23 września 2014 roku wyniosła 501.125 tys zł i zawierała obok kredytów, obligacji i naliczonych odsetek, roszczenia zwrotne z tytułu gwarancji. Całkowita wyemitowana liczba Akcji Serii R wyniosła 2 863 571 852.

Koszty emisji Akcji Serii R w kwocie 1 469 tys zł zostały ujęte jako pomniejszenie kwoty nadwyżki ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej.

W wyniku dokonania rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego, o którym mowa powyżej, kapitał zakładowy Spółki wyniósł 173 237 605,68 zł i dzielił się na 4 330 940 142 akcji o wartości nominalnej 0,04 zł każda, uprawniających do wykonywania 4 330 940 142 głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki. Podwyższenie kapitału zakładowego w drodze emisji Akcje Serii R zostało zarejestrowane w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 22 października 2014 roku.

W dniu 17 marca 2015 r. Zarząd Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. podjął uchwałę w sprawie dopuszczenia i wprowadzenia do obrotu giełdowego na Głównym Rynku GPW akcji zwykłych na okaziciela serii R Spółki. Na podstawie wniosku Spółki, do obrotu giełdowego na rynku podstawowym dopuszczone zostały akcje zwykłe na okaziciela serii R o wartości nominalnej 0,04 zł (cztery grosze) każda, w liczbie 2 863 571 852. Zarząd Giełdy postanowił wprowadzić Akcje z dniem 20 marca 2015 r. w trybie zwykłym do obrotu giełdowego na rynku podstawowym, pod warunkiem dokonania ich rejestracji przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. w dniu 20 marca 2015 r.

W dniu 18 marca 2015 roku Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. przekazał w formie komunikatu informację o rejestracji powyższych akcji w depozycie papierów wartościowych prowadzonym przez KDPW. Datę rejestracji w KDPW to 20 marca 2015 r.

W dniu 6 lipca 2015 roku Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawa w Warszawie, XII Wydział Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował obniżenie wysokości kapitału zakładowego Spółki. Wysokość kapitału zakładowego Spółki została obniżona z kwoty 173 237 605,68 zł (słownie: sto siedemdziesiąt trzy miliony dwieście trzydzieści siedem tysięcy sześćset pięć i 68/100 złotego), do kwoty 173 237 604,00 zł (słownie: sto siedemdziesiąt trzy miliony dwieście trzydzieści siedem tysięcy sześćset cztery złote), czyli o kwotę 1,68 zł. (słownie: jeden złoty i 68/100), w celu dostosowania wysokości kapitału zakładowego Spółki do parytetu scalenia akcji Spółki.

Umorzeniu uległy 42 akcje zwykłe własne Spółki na okaziciela o wartości nominalnej 0,04 zł (słownie: cztery grosze) każda, nabyte przez Spółkę w celu umorzenia w wykonaniu uchwały nr 7 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 4 grudnia 2014 roku w sprawie wyrażenia zgody na nabycie przez Spółkę akcji własnych w celu umorzenia. Umorzone akcje uprawniały do 42 głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki.

Akcje własne objęte umorzeniem zostały nabyte przez Spółkę nieodpłatnie.

Przed zarejestrowaniem zmian na kapitał zakładowy składało się 4 330 940 142 akcji, które uprawniały do 4 330 940 142 głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki. Po zarejestrowaniu dokonania umorzenia akcji na kapitał zakładowy składa się 4 330 940 100 akcji, które uprawniają do 4 330 940 100 głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki.

W dniu 18 września 2015 roku została zarejestrowana zmiana statutu Spółki w zakresie kapitału zakładowego. Zmiana dotyczy prowadzonego w Spółce procesu scaleniu akcji Spółki i polega na połączeniu każdych 50 akcji Spółki o dotychczasowej wartości nominalnej 0,04 zł, w jedną akcję spółki o nowej wartości nominalnej wynoszącej 2 zł, wobec czego stosunek wymiany został ustalony jako 50:1. Zmiana dotyczy również nominalnej wartości warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego.

Przed zarejestrowaniem zmian na kapitał zakładowy składało się 4 330 940 100 akcji, które uprawniały do 4 330 940 100 głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki. Po zarejestrowaniu dokonania umorzenia akcji na kapitał zakładowy składa się 86 618 802 akcji, które uprawniają do 86 618 802 głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki. Akcje Spółki zostały połączone w jedną serię A.

W dniu 22 września 2015 roku Spółka uzgodniła z Krajowym Depozytem Papierów Wartościowych S.A. oraz Giełdą Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. harmonogram scalenia akcji Polimex-Mostostal S.A.

Dzień scalenia akcji został ustalony na 13 października 2015 roku.

W dniu 14 października 2015 roku został wznowiony obrót akcjami Spółki na rynku regulowanym. Akcje Spółki, po wznowieniu obrotu, notowane są na rynku podstawowym w systemie notowań jednolitych. Spółka dokonała wszystkich czynności w ramach procesu scalenia akcji i zakończyła proces scalenia akcji polegający na połączeniu każdych 50 akcji Spółki o dotychczasowej wartości nominalnej 0,04 zł w jedną akcję spółki o nowej wartości nominalnej wynoszącej 2 zł. Spółka powróciła do notowań w systemie ciągłym po podjęciu decyzji przez Zarząd Giełdy Papierów Wartościowych S.A., tj. 4 stycznia 2016 roku.

Prawa akcjonariuszy

Każda akcja ma prawo do 1 głosu na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy. Akcje wszystkich serii są jednakowo uprzywilejowane, co do dywidendy oraz zwrotu z kapitału. Według informacji uzyskanych na bazie komunikatów giełdowych, struktura akcjonariuszy posiadających

bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne, co najmniej 5% ogólnej liczby głosów prezentuje się jak niżej:

Akcjonariusze o znaczącym udziale na dzień 31 grudnia 2015

L.p.	Akcjonariusz	Liczba akcji/ głosów	% udział: w kapitale zakładowym/ w ogólnej ilości głosów na WZA*
1.	Bank Polska Kasa Opieki S.A.	15 076 137	17,41%
2.	PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA – wszyscy Klienci W tym: NEPTUN Fundusz Inwestycyjny	12 935 735 12 143 833	14,93% 14,02%
3.	SPV Operator Sp. z o.o.	6 000 001	6,92%
4.	Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych PZU SA.	12 534 822	14,47%
5.	Pozostali akcjonariusze	40 072 107	46,27%
	Liczba akcji wszystkich emisji	86 618 802	100,00%

21.2. Kapitał zapasowy

Zgodnie z Art. 396. § 1. KSH na pokrycie straty należy utworzyć kapitał zapasowy, do którego przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego. Tak utworzony kapitał zapasowy nie podlega podziałowi.

21.3. Pozostałe kapitały

Pozostałe kapitały Grupy kwocie (85 254) tys. zł. dotyczą efektu rozliczenia połączenia ze spółkami zależnymi w 2010 roku, tj. Energomontaż-Północ S.A. z siedzibą w Warszawie, Naftoremont Sp. z o. o. z siedzibą w Płocku, Zakłady Remontowe Energetyki Kraków Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie, Zakłady Remontowe Energetyki Lublin S.A. z siedzibą w Lublinie, EPE-Rybnik Sp. z o. o. z siedzibą w Rybniku, ECeRemont Sp. z o.o. z siedzibą w Zielonej Górze (spółki przejmowane) dokonanego w trybie art. 492 § 1 pkt 1 KSH - poprzez przeniesienie całego majątku tych spółek na Polimex-Mostostal S.A.

21.4. Kapitał rezerwowy

Warranty – akcje serii G

Kapitał rezerwowy powstał w związku z podjęciem Uchwały nr 2 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Polimex-Mostostal S.A. z dnia 31 stycznia 2006 roku ustanawiającej Program Motywacyjny dla kadry kierowniczej Polimex-Mostostal S.A. Częściowa modyfikacja zasad Programu została dokonana Uchwałą nr 39 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Polimex-Mostostal S.A. z dnia 28 czerwca 2007 roku.

W związku z wprowadzeniem Programu podwyższony został warunkowo kapitał zakładowy Spółki o kwotę nie więcej niż 762.417 (słownie: siedemset sześćdziesiąt dwa tysiące czterysta siedemnaście) złotych, poprzez emisję nie więcej niż 19.060.425 (słownie: dziewiętnaście milionów sześćdziesiąt tysięcy czterysta dwadzieścia pięć) akcji na okaziciela serii G, o wartości nominalnej 4 grosze każda. Podwyższenie kapitału zakładowego nastąpiło w celu przyznania praw do objęcia akcji serii G posiadaczom warrantów subskrypcyjnych, wyemitowanych na podstawie uchwał Walnego Zgromadzenia z dnia 31 stycznia 2006 roku.

Wyemitowanych zostało 19.060.425 warrantów subskrypcyjnych na okaziciela. Jeden warrant subskrypcyjny na okaziciela daje prawo do objęcia, z wyłączeniem przysługującego akcjonariuszom Emitenta prawa poboru, 1 (słownie: jednej) zwykłej akcji na okaziciela serii G Emitenta, o wartości nominalnej 4 (słownie: cztery) grosze każda. Warranty zostały wyemitowane po cenie emisyjnej równej 0,00 (słownie: zero) złotych.

Przydzielonych zostało 16.535.013 warrantów subskrypcyjnych na okaziciela.

Do umorzenia pozostało 2.525.412 warrantów subskrypcyjnych na okaziciela.

Warranty mogą być wykonane w okresach:

- warrantów przyznanych za rok 2006: od 1 października 2010 do 31 grudnia 2013 roku,
- warrantów przyznanych za rok 2007: od 1 października 2011 do 31 grudnia 2013 roku,
- warrantów przyznanych za rok 2008: od 1 października 2012 do 31 grudnia 2013 roku.

W 2009 r. zakończony został etap przydziału warrantów w oparciu o określone powyżej kryteria. W 3 letnim okresie trwania programu, dwukrotnie spełnione zostały wszystkie trzy, najwyższe kryteria uprawniające do otrzymania maksymalnej liczby warrantów. W roku 2008 r. spełnione zostały jedynie dwa kryteria: „EBITDA/akcję Spółki” oraz „zysk netto/akcję Spółki”, natomiast nie zostało spełnione kryterium „warunku rynkowego”. Tym samym łączna liczba wyemitowanych warrantów wyniosła 16.535.013 sztuk zamiennych na 16.535.013 sztuk akcji.

Ze względu na brak osiągnięcia trzeciego z kryteriów w 2008 r. nie nastąpił przydział 2.525.412 warrantów na opisanych powyżej zasadach i w związku z tym warranty te zostaną umorzone.

Pozostałe, wynikające z warrantów prawa do objęcia akcji serii G wygasły w dniu 31 grudnia 2013 roku i z tym dniem doszło do zakończenia Programu Motywacyjnego. Warranty zostały nabyte nieodpłatnie od Domu Maklerskiego mBanku S.A. i umorzone w dniu 18 stycznia 2014 roku.

Warranty – akcje serii J

Zgodnie z Uchwałą nr 26 z dnia 4 lipca 2008 roku kapitał zakładowy Spółki może być warunkowo podwyższony o kwotę nie wyższą niż 928.687,32 złotych poprzez emisję nie więcej niż 23.217.183 akcji na okaziciela serii J o wartości 0,04 zł (cztery grosze) każda. Celem warunkowego podwyższenia kapitału jest przyznanie praw do objęcia akcji Spółki posiadaczom warrantów subskrypcyjnych, wyemitowanych w ramach realizacji programu motywacyjnego dla kadry zarządzającej Spółką oraz istotnymi spółkami zależnymi. Program jest trzyletni, a wydanie warrantów nastąpi po spełnieniu założonych wskaźników wzrostu dla każdego z okresów sprawozdawczych tj. roku 2009, 2010 i 2011.

- Kryterium 1: Osiągnięcie wymaganego wzrostu wskaźnika skonsolidowanego EBITDA/akcję Spółki,
- Kryterium 2: Osiągnięcie wymaganego wzrostu wskaźnika skonsolidowanego zysku netto/akcję Spółki,
- Kryterium 3: Osiągnięcie wymaganej różnicy pomiędzy zmianą średniej arytmetycznej kursu zamknięcia akcji Spółki (obliczonej dla ostatnich trzech miesięcy roku kalendarzowego) a zmianą średniej arytmetycznej wartości indeksu giełdowego WIG (obliczonej dla ostatnich trzech miesięcy roku kalendarzowego).

Dodatkowym kryterium przydziału jest kryterium zatrudnienia polegające na konieczności zatrudnienia przez Spółkę, przez co najmniej 9 miesięcy dla danego roku obrotowego. W przypadku nie osiągnięcia kryteriów przydziału opisanych powyżej, warranty, dla których nie zostało spełnione kryterium przydziału podlegają umorzeniu. Warranty mogą być wykonane w okresach:

- warrantów przyznanych za rok 2009: od 1 października 2013 do 31 grudnia 2016 roku,
- warrantów przyznanych za rok 2010: od 1 października 2014 do 31 grudnia 2016 roku,
- warrantów przyznanych za rok 2011: od 1 października 2015 do 31 grudnia 2016 roku.

Warranty zostały zrealizowane w latach 2009-2010, wówczas zostały spełnione kryteria wzrostu. Natomiast z uwagi na niekorzystną cenę akcji jednostki dominującej w okresie do 31 grudnia 2014 roku (cena akcji przekracza cenę wykonania opcji o 5 groszy na dzień 31 grudnia 2014 roku) oraz fakt, że większość pracowników, którym warranty zostały przyznane, nie jest obecnie zatrudniona w spółce, warranty nie zostały wykonane do dnia 31 grudnia 2014 roku. W związku z tym całkowita kwota kapitału rezerwowego została przeniesiona do pozycji zysków zatrzymanych / niepokrytych strat ze względu na niespełnienie warunków realizacji warrantów.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 saldo rezerwy ujętej w kapitale rezerwowym Spółki z tytułu w/w programów wynosi zero złotych (na dzień 1 stycznia 2014 roku 32 086 tys. zł).

21.5. Kapitał rezerwowy z nadwyżki z tytułu obligacji zamiennych

Kapitał rezerwowy z nadwyżki z tytułu obligacji zamiennych na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 29 734 tys. zł, na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosi 29 747 tys. zł.

W związku z opłaceniem przez inwestorów nowych obligacji, jednostka dominująca w dniu 1 października 2014 roku wyemitowała 163 obligacji zamiennych na okaziciela serii A nieposiadających formy dokumentu, o wartości nominalnej 500 000 zł każda i łącznej wartości nominalnej 81 500 000 zł („Obligacje Serii A”) oraz 585 obligacji zwykłych na okaziciela serii B nieposiadających formy dokumentu, o wartości nominalnej 100.000 zł każda i łącznej wartości nominalnej 58 500 000 zł („Obligacje Serii B”, a łącznie z Obligacjami Serii A razem jako „Nowe Obligacje”. Zobowiązanie z tytułu Nowych Obligacji na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 122 337 tys. zł (31 grudnia 2014 roku: 111 054 tys. zł). Nowe Obligacje zostały wycenione według metody zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej; koszty emisji obligacji w kwocie 1 960 tys zł są rozliczane efektywną stopą procentową do daty wymagalności obligacji. Wartość opcji zamiany została odniesiona na kapitał rezerwowy w kwocie 29 734 tys zł według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku (31 grudnia 2014: 29 747 tys. zł).

Konwersji można dokonać w dowolnym momencie do dnia wykupu obligacji (tj. 30 września 2019 roku). W przypadku jej niedokonania, obligacje zostaną wykupione 30 września 2019 roku po cenie jednostkowej w wysokości 4 groszy. Oprocentowanie w wysokości stopy WIBOR 3M powiększonej o 3 punkty procentowej rocznie będzie płatne kwartalnie do czasu konwersji lub wykupienia obligacji.

Obligacje zamienne składają się z dwóch elementów: zobowiązania i kapitału własnego. Element kapitału własnego prezentuje się w kapitale własnym w pozycji „nadwyżka z obligacji zamiennych”. Efektywna stopa procentowa od elementu zobowiązania wynosi w momencie początkowego ujęcia 10,7% rocznie.

Koszty emisji obligacji, które wpłynęły na pomniejszenie kwoty nadwyżki wyniosły 422 tys zł.

21.6. Kapitał z aktualizacji wyceny

Kapitał z aktualizacji wyceny na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosił 94 387 tys zł (31 grudnia 2014 roku: 53 174 tys zł).

Kapitał z aktualizacji wyceny powstał w związku z wyceną wybranej klasy środków trwałych według modelu przeszacowania.

Do kapitału z aktualizacji wyceny zalicza się również efekt wyceny netto z tytułu zabezpieczeń środków pieniężnych skorygowanej o podatek odroczonej. Na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku kapitał z aktualizacji wyceny związany z wyceną instrumentów finansowych wynosił 27 tys zł.

22. Kredyty i pożyczki

Bank/jednostka finansująca	Termin spłaty	Stan na dzień 31 grudnia 2015	Stan na dzień 31 grudnia 2014
Krótkoterminowe		150 000	415
Podmiot dominujący		150 000	-
Bank PEKAO S.A. – kredyt w zł; terminowy o charakterze nieodnawialnym (w ramach Umowy w sprawie zasad obsługi zadłużenia finansowego z dnia 21.12.2012r.wraz z późn. zm.))*	01.10.2019	50 000	-
PKO BP S.A. – kredyt w zł; terminowy o charakterze nieodnawialnym (w ramach Umowy w sprawie zasad obsługi zadłużenia finansowego z dnia 21.12.2012r.wraz z późn. zm.))*	01.10.2019	93 442	-
PKO BP S.A. – kredyt w zł; terminowy o charakterze nieodnawialnym (w ramach Umowy w sprawie zasad obsługi zadłużenia finansowego z dnia 21.12.2012r.wraz z późn. zm.))*	01.10.2019	6 558	-
<i>*spłata łącznej sumy kredytów uregulowanych w ramach Umowy w sprawie zasad obsługi zadłużenia finansowego (UZOFZ) z dnia 21.12.2012r.wraz z późn. zm. nastąpi zgodnie z harmonogramem spłat do dnia 31 października 2019 roku.</i>			
WBP Zabrze Sp. z o.o.		-	411
Orzesko-Knurowski Bank Spółdzielczy – kredyt w rachunku bieżącym do kwoty 2.108 tys. zł (spłacony)	28.08.2019	-	411
Pracownia Wodno -Chemiczna Ekonomia Sp. z o.o.		-	4
Getin Noble Bank S.A. – kredyt w rachunku bieżącym do kwoty 147 tys zł	23.02.2016	-	-
ING Bank Śląski S.A. – kredyt w rachunku bieżącym do kwoty 200 tys. zł (spłacony)	27.10.2014	-	4
Volkswagen Bank Polska S.A. – kredyt inwestycyjny w zł (spłacony)	11.12.2014	-	-
Długoterminowe		137 408	146 417
Podmiot dominujący		137 408	134 837
BOŚ S.A. – kredyt w zł; terminowy o charakterze nieodnawialnym (w ramach Umowy w sprawie zasad obsługi zadłużenia finansowego z dnia 21.12.2012r.wraz z późn. zm.))*	01.10.2019	17 054	16 662
Bank PEKAO S.A. – kredyt w zł; terminowy o charakterze nieodnawialnym (w ramach Umowy w sprawie zasad obsługi zadłużenia finansowego z dnia 21.12.2012r.wraz z późn. zm.))*	01.10.2019	48 473	47 562
PKO BP S.A. – kredyt w zł; terminowy o charakterze nieodnawialnym (w ramach Umowy w sprawie zasad obsługi zadłużenia finansowego z dnia 21.12.2012r.wraz z późn. zm.))*	01.10.2019	43 758	25 082
PKO BP S.A. – kredyt w zł; terminowy o charakterze nieodnawialnym (w ramach Umowy w sprawie zasad obsługi zadłużenia finansowego z dnia 21.12.2012r.wraz z późn. zm.))*	01.10.2019	7 473	25 386
Bank Zachodni WBK S.A. (d. Kredyt Bank S.A.) – kredyt w zł; terminowy o charakterze nieodnawialnym (w ramach Umowy w sprawie zasad obsługi zadłużenia finansowego z dnia 21.12.2012r.wraz z późn. zm.))*	01.10.2019	18 926	18 461
NAF Industriemontage GmbH – pożyczka w EUR	31.03.2020	1 724	1 684

Grupa Kapitałowa Polimex-Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
(w tys. zł)

*spłata łącznej sumy kredytów uregulowanych w ramach Umowy w sprawie zasad obsługi zadłużenia finansowego (UZOZF) z dnia 21.12.2012r.wraz z późn. zm. nastąpi zgodnie z harmonogramem spłat do dnia 31 października 2019 roku.

WBP Zabrze Sp. z o.o.	-	1 575
Orzesko-Knurowski Bank Spółdzielczy – kredyt w rachunku bieżącym do kwoty 2.108 tys. zł (spłacony) 28.08.2019	-	1 575
PRInż-1 Sp. z o.o.	-	10 005
BOŚ S.A. – kredyt rewolwingowy obrotowy odnawialny z sublimitem do kwoty 10.000 tys. zł 22.09.2017	-	10 000
BOŚ S.A. – kredyt w rachunku bieżącym z sublimitem do kwoty 2.500 tys. zł 22.09.2017	-	5
Kredyty i pożyczki	287 408	146 832
Krótkoterminowe, w tym:	150 000	415
Kredyty bankowe	150 000	415
Długoterminowe, w tym:	137 408	146 417
Kredyty bankowe	135 684	144 733
Pożyczki	1 724	1 684

Porównanie oprocentowania w okresach	Rok zakończony 31 grudnia 2015	Rok zakończony 31 grudnia 2014
Średnia ważona dla kredytów w zł	WIBOR 1M + 2,4354 p.p. WIBOR 3M + 1,3303 p.p.	WIBOR 1M+2,6680 p.p. WIBOR 3M+1,3143 p.p. WIBOR ON+2,20p.p.
Średnia ważona dla kredytów walutowych	EURIBOR 3M + 3,3756 p.p. EURIBOR 12M + 0,25 p.p.	EURIBOR 3M+ 3,6548 p.p. EURIBOR 12M+0,25p.p.

23. Aktywa oddane pod zabezpieczenie

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Rzeczowe aktywa trwałe	347 815	99 098
Zapasy	40 953	41 982
Nieruchomości inwestycyjne	5 711	-
Warunkowa cesja wierzytelności na rzecz firm leasingowych	3 321	3 581
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	74 187	300 173
Inne	4 583	-
Razem	476 570	444 834

Na pozycję Aktywa przeznaczone do sprzedaży w 2015 roku składają się; rzeczowe aktywa trwałe 56 553 tys zł, i zapasy 17 634 tys zł, (w 2014 całość stanowią rzeczowe aktywa trwałe).

24. Obligacje

Na dzień 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku obligacje były prezentowane w całości w pozycji zobowiązań długoterminowych i wynosiły odpowiednio: 147 352 tys. zł na koniec 2015 roku i 135 388 tys. zł na koniec 2014 roku.

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Obligacje długoterminowe	147 352	135 388
Obligacje krótkoterminowe	-	-
Obligacje razem	147 352	135 388

W 2014 roku jednostka dominująca dokonała emisji Nowych Obligacji; szczegóły ujęcia księgowego przedstawia niniejsza tabela:

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Wpływy z emisji*	138 040	138 040
Element zobowiązania w dniu emisji	108 292	108 292
Element kapitałowy	29 747	29 747
Element zobowiązania w dniu emisji	108 292	108 292
Element zobowiązania na dzień 31 grudnia 2014	+	111 054
Naliczone odsetki skalkulowana wg efektywnej stopy procentowej w wysokości 10,7%	11 269	2 762
Odsetki zapłacone	-	-
Korekty	14	-
Element zobowiązania na dzień 31 grudnia 2015	122 337	-

* Grupa Kapitałowa uzyskała wpływ z tytułu emisji obligacji 140 000 tys. zł; prowizja z tytułu gwarancji emisji wyniosła 1 960 tys. zł

25. Pozostałe zobowiązania długoterminowe

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Leasing	58	34
Kaucje	4 424	4 731
Zaliczki otrzymane na realizację kontraktów energetycznych	109 916	255 729
Inne	9 494	477
Razem	123 892	260 971

Grupa Kapitałowa Polimex-Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
(w tys. zł)

26. Rezerwy

26.1. Zmiany stanu rezerw

	Rezerwy na naprawy gwarancyjne oraz zwroty	Rezerwa restrukturyzacyjna	Rezerwy na sprawy sądowe	Rezerwy na kary	Rezerwy na koszty kontraktów	Rezerwy na przewidywane straty na kontraktach budowlanych	Rezerwy na poręczenia	Inne rezerwy	Ogółem
Stan na dzień 1 stycznia 2015**	73 021	12 312	33 486	33 365	144 720	15 587	14 143	1 661	328 295
Reklasyfikacje	-	-	71	-	-	64	-	-	135
Stan na dzień 1 stycznia 2015 po reklasyfikacji	73 021	12 312	33 557	33 365	144 720	15 651	14 143	1 661	328 430
Wyłączenie z konsolidacji jednostek zależnych	-	-	-	-	-	-	-	(415)	(415)
Utworzone w ciągu roku obrotowego	17 160	328	492	12 134	50 448*	201	960	1 538	83 261
Wykorzystane	(14 870)	(2 596)	(9 642)	(2 621)	(31 022)	(13 857)	(16 330)	(25)	(90 963)
Rozwiązane	(4 015)	(6 971)	(4 435)	(550)	-	-	1 721	(762)	(15 012)
Reklasyfikacje	-	-	-	-	-	-	-	(1 963)	(1 963)
Różnice kursowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stan na dzień 31 grudnia 2015	71 296	3 073	19 972	42 328	164 146	1 995	494	34	303 338
Krótkoterminowe na dzień 31 grudnia 2015	16 865	3 073	4 414	22 041	-	1 995	25	34	48 447
Długoterminowe na dzień 31 grudnia 2015	54 431	-	15 558	20 287	164 146	-	469	-	254 891

* Z tytułu realizowanego w konsorcjum na rzecz GDDKiA jednego z kontraktów, Spółka prezentuje w rocznym sprawozdaniu finansowym w szyku rozwartym należności od GDDKiA w kwocie 49,9 mln zł netto zafakturowane w lutym 2015 r. oraz rezerwy na zobowiązania wobec podwykonawców z tytułu wykonanych prac w kwocie 50,5 mln zł. Wpływ powyższych kwot na wynik w rachunku zysków i strat jest nieistotny - kontrakt realizowany na stracie, zgodnie z zasadami MSR 11 ujemną marżę w całości ujęto w momencie rozpoznania w latach ubiegłych.

** Na 01.01.2015 dokonano reklasyfikacji kwoty 26 67 tys. zł. z pozycji Rezerw na naprawy gwarancyjne do Rezerw na kary.

Grupa Kapitałowa Polimex-Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
(w tys. zł)

	Rezerwy na naprawy gwarancyjne oraz zwroty	Rezerwa restrukturyzacyjna	Rezerwy na sprawy sądowe	Rezerwy na kary	Rezerwy na koszty kontraktów	Rezerwy na przewidywane straty na kontraktach budowlanych	Rezerwy na poręczenia	Inne rezerwy	Ogółem
Stan na dzień 1 stycznia 2014 roku	26 409	-	20 135	-	17 787	68 249	28 889	9 649	171 118
Sprzedaż jednostki zależnej	(330)	-	-	-	-	-	-	-	(330)
Utworzone w ciągu roku obrotowego	91 195	12 312	16 489	12 753	126 933	-	2 235	1 086	263 003
Wykorzystane	(5 577)	-	888)	(1 500)	-	-	(14 703)	(4 637)	(29 305)
Rozwiązane	(11 731)	-	(250)	(4 561)	-	(45 344)	-	(3 219)	105) (11
Reklasyfikacje	(272)	-	-	-	-	(7 318)	(2 278)	(1 217)	085)
Różnice kursowe	-	-	-	-	-	-	-	(1)	(1)
Stan na dzień 31 grudnia 2014 roku	99 694	12 312	33 486	6 692	144 720	15 587	14 143	1 661	328 295
Krótkoterminowe na dzień 31 grudnia 2014 roku	19 843	12 312	3 847	6 692	-	15 587	2 212	1 661	62 154
Długoterminowe na dzień 31 grudnia 2014 roku	79 851	-	29 639	-	144 720	-	11 931	-	266 141

27. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	14 947	14 349
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych	15 073	12 093
Premie i nagrody	21 138	2 717
Niewykorzystane urlopy	10 832	9 737
Nagrody jubileuszowe	25	1 217
Odprawy emerytalne i rentowe	421	433
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych - krótkoterminowe	62 436	40 546
Odprawy emerytalne i rentowe	14 352	10 742
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych - długoterminowe	14 352	10 742

Grupa wypłaca pracownikom przechodzącym na emerytury kwoty odpraw emerytalnych w wysokości określonej przez Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy. W związku z tym Grupa na podstawie wyceny dokonanej przez profesjonalną firmę aktuarialną tworzy rezerwę na wartość bieżącą zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych nagród jubileuszowych i innych świadczeń po okresie zatrudnienia.

Kwotę rezerwy na świadczenia pracownicze oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu okresu obrotowego przedstawiono poniżej.

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Zobowiązania z tytułu określonych świadczeń, BO	19 332	6 511
Reklasyfikacja zobowiązań związanych z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży	(8 157)	-
Koszt bieżących świadczeń	1 665	1 381
Koszt odsetkowy	866	188
(Zyski)/straty z przeszacowania:	(2 158)	1 393
Aktuarialne zyski i straty wynikające ze zmian założeń demograficznych	672	3 879
Aktuarialne zyski i straty wynikające ze zmian założeń finansowych	(2 830)	(2 486)
Koszt przeszłego zatrudnienia, w tym (straty)/zyski z tytułu ograniczeń	(534)	10 603
Świadczenia wypłacone	(645)	(719)
Inne	991	(25)
Reklasyfikacja zobowiązań związanych z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży	3 413	-
Zobowiązania z tytułu określonych świadczeń, BZ*	14 773	19 332

*w tym zobowiązanie związane z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży: 4 744 tys zł na dzień 31 grudnia 2015 roku, 8 157 tys zł na dzień 31 grudnia 2014 roku.

27.1. Główne założenia przyjęte przez aktuarusza

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Stopa dyskontowa %	2,9	2,3
Przewidywany wskaźnik inflacji %	2,5	2,5
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń %	3,5	3,5

Grupa Kapitałowa Polimex-Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
(w tys. zł)

Zyski i straty aktuarialne dotyczące odpraw emerytalno rentowych prezentuje poniższa tabela:

	Za rok zakończony 31 grudnia 2015	Za rok zakończony 31 grudnia 2014
Koszty świadczeń:		
Koszty bieżącego zatrudnienia	1 665	1 381
Koszty przeszłego zatrudnienia i (zysk)/strata z rozliczenia	(534)	10 603
Koszty odsetkowy netto	866	188
Składniki kosztów programu określonych świadczeń ujęte w wyniku finansowym	1 997	12 172
Przeszacowanie zobowiązania netto z tytułu określonych świadczeń:		
Aktuarialne zyski i straty wynikające ze zmian założeń demograficznych	672	3 879
Aktuarialne zyski i straty wynikające ze zmian założeń finansowych	(2 830)	(2 486)
Składniki kosztów programu świadczeń ujęte w pozostałych całkowitych dochodach	(2 158)	1 393
Razem	(161)	13 565

27.2. Analiza wrażliwości

Zgodnie z MSR nr 19 poniżej została przedstawiona wrażliwość (-/+ 0,5 p.p) zobowiązań na zmiany stopy dyskontowej i założeń o wzroście wynagrodzeń. Metody i założenia stosowane przy przeprowadzaniu analizy wrażliwości nie uległy zmianie w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego.

Zobowiązanie z tytułu odpraw emerytalnych i rentowych

Zmiana założenia	
Stopa dyskontowa - spadek o 0,5 pkt %	16 077
Stopa dyskontowa - wzrost o 0,5 pkt %	14 548
Wskaźnik wzrostu wynagrodzeń - spadek o 0,5 pkt %	14 510
Wskaźnik wzrostu wynagrodzeń - wzrost o 0,5 pkt %	16 111

28. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług		
Wobec jednostek powiązanych	5 878	–
Wobec jednostek pozostałych	521 179	452 983
	527 057	452 983
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i innych		
Podatek VAT	8 680	1 474
Podatek zryczałtowany u źródła	8	3
Podatek dochodowy od osób fizycznych	4 347	4 030
PFRON	335	348
Pozostałe	8	1 127
	13 378	6 982

Grupa Kapitałowa Polimex-Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
(w tys. zł)

Zobowiązania finansowe		
Zobowiązania z tytułu leasingu	415	897
Wycena poręczeń	–	–
Koszty gwarancji finansowych	27 662	39 276
Inne	3	–
	28 080	40 173
Pozostałe zobowiązania		
Zobowiązania z tytułu zakupu środków trwałych	754	4 251
Fundusz socjalny	(621)	3 420
Pozostałe, w tym rozliczenia międzyokresowe bierne	87 730	26 115
	87 863	33 786
Zobowiązania krótkoterminowe razem	656 378	533 924

Zasady i warunki płatności powyższych zobowiązań finansowych:

Transakcje z podmiotami powiązаныmi są zawierane na warunkach rynkowych (typowe transakcje handlowe).

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach od 30 do 180 dni.

Pozostałe zobowiązania są nieoprocentowane, ze średnim 1 miesięcznym terminem płatności.

Kwota wynikająca z różnicy pomiędzy zobowiązaniami a należnościami z tytułu podatku od towarów i usług jest płacona właściwym władzom podatkowym w okresach wynikających z przepisów podatkowych.

Zobowiązania z tytułu odsetek są zazwyczaj rozliczane na podstawie zaakceptowanych not odsetkowych.

28.1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Do jednego miesiąca	336 468	273 135
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	8 400	54 064
Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	40 881	2 597
Powyżej 6 miesięcy do 1 roku	71 271	8 714
Zobowiązania przeterminowane	70 037	114 473
Zobowiązania z tytułu dostaw, robót i usług razem	527 057	452 983

28.2. Zobowiązania przeterminowane z tytułu dostaw i usług

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Do jednego miesiąca	26 880	27 070
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	12 822	18 207
Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	2 230	9 370
Powyżej 6 miesięcy do 1 roku	4 605	23 583
Powyżej 1 roku	23 500	36 243
Zobowiązania przeterminowane razem	70 037	114 473

W wartości zobowiązań przeterminowanych ujęte są kwoty należne od podwykonawców, które uzależnione są od uregulowania należności przez inwestora.

29. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Grupa tworzy taki fundusz i dokonuje okresowych odpisów w wysokości kwot uzgodnionych ze związkami zawodowymi. Celem Funduszu jest subsydiowanie działalności socjalnej Grupy, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych.

Grupa skompensowała aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie stanowią oddzielnych aktywów Grupy. W związku z powyższym, saldo netto na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi (621) tys. zł na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosi 3 420 tys. zł.

Tabele poniżej przedstawiają analitykę aktywów, zobowiązań oraz kosztów Funduszu.

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Pożyczki udzielone pracownikom	2 357	2 808
Środki pieniężne	4 199	977
Zobowiązania z tytułu Funduszu	5 935	7 205
Saldo po skompensowaniu	621	(3 420)
	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	4 285	4 971

30. Zobowiązania bezpośrednio związane z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Kredyty i pożyczki	38 655	178 893
Pozostałe zobowiązania	79 736	87 443
Zobowiązania bezpośrednio związane z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży	118 391	266 336

Na dzień 31 grudnia 2014 roku zobowiązania związane z aktywami segmentu Produkcja prezentowane są jak zobowiązania bezpośrednio związane z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży w związku z planową sprzedażą zorganizowanej części przedsiębiorstwa w Siedlcach, czyli dawnego Mostostalu Siedlce.

W bieżącym roku obrotowym Zarząd Spółki zdecydował o pozostawieniu działalności segmentu Produkcja w Grupie. W związku z tym zobowiązania bezpośrednio związane z aktywami zorganizowanej części przedsiębiorstwa w Siedlcach na dzień 31 grudnia 2015 roku zostały przeklasyfikowane do poszczególnych pozycji bilansowych zobowiązań.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku zobowiązania związane z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży zawierają zobowiązania następujących spółek zależnych, tj. Stalfa Sp. z o.o., ZKM Ukraina, Zakład Usług Technicznych Sp. z o.o., Polimex-Mostostal Ukraina oraz PRInż, a także zorganizowaną część przedsiębiorstwa Rudnik. Sprzedaż zorganizowanej części przedsiębiorstwa oraz udziałów w spółkach zależnych przez Jednostkę dominującą jest zgodna z postanowieniami podpisanej w dniu 21 grudnia 2012 roku Umowy w Sprawie Zasad Obsługi Zadłużenia Emitent oraz aneksu nr 6 do Umowy z dnia 30 lipca 2014 roku.

31. Zobowiązania warunkowe

Pozycje pozabilansowe i sprawy sądowe	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Zobowiązania warunkowe	1 154 554	1 418 915
- udzielonych gwarancji i poręczeń	657 511	828 828
- weksle własne	4 699	28 536
- sprawy sądowe	431 165	498 157
- inne	61 179	63 394

* Kwota 660 318 tys. zł zawiera 257 692 tys. zł stanowiącą wartość roszczenia GDDKiA wobec Spółki w związku z kontraktami drogowymi. Roszczenia te zostały zaprezentowane w nocy 14.1. w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy za okres od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r.

W związku z zawartymi umowami kredytów oraz gwarancji, a także w zakresie zobowiązań z tytułu obligacji, a w szczególności, w związku z Umową z dnia 24 lipca 2012 r. w sprawie wstrzymania się z egzekucją zobowiązań, Umową z dnia 21 grudnia 2012 r. w sprawie Zasad Obsługi Zadłużenia oraz Umową z dnia 21 grudnia 2012 r. w sprawie Nowej Linii Gwarancyjnej i związanego z nią kredytu odnawialnego Spółka Dominująca oraz Spółki Grupy ustanowiły hipoteki, zastawy, przewłaszczenia, cesje oraz wydały weksle celem zabezpieczenia wierzytelności z tytułu przedmiotowych instrumentów. Łączne zaangażowanie Grupy z tytułu przedmiotowych instrumentów wynosiło na dzień 31 grudnia 2015 roku około 1.881 mln złotych (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 2.547 mln zł).

Łączne zaangażowanie Jednostki dominującej z tytułu przedmiotowych instrumentów wynosiło na dzień 31 grudnia 2015 roku około 1.451 mln zł (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 1.674 mln zł)

31.1. Rozliczenia podatkowe

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Grupy mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe. Zdaniem Zarządu Jednostki dominującej na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku utworzono odpowiednie rezerwy na rozpoznane i policzalne ryzyko podatkowe.

32. Informacje o transakcjach z podmiotami powiązanymi

Następująca tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązanymi za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015, dnia 31 grudnia 2014 roku i na ten dzień:

Transakcje z podmiotami powiązanymi są zawierane na warunkach rynkowych (typowe transakcje handlowe).

Grupa Kapitałowa Polimex-Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
(w tys. zł)

Podmiot powiązany		Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych	Zakupy od podmiotów powiązanych	Należności od podmiotów powiązanych	Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych
Jednostki zależne niekonsolidowane	2015				
Centrum Projektowe Polimex-Mostostal Sp. z o.o.		-	-	211	-
Modułowe Systemy Specjalistyczne w likwidacji Sp. z o.o.		-	-	12	-
Polimex Opole Sp. z o.o.		-	-	23	-
Jednostki stowarzyszone	2015				
Energomontaż-Północ Bełchatów Sp.z o.o.		3 257	15 874	3	5 875
Sices Montaż Sp. z o.o.		-	-	-	-
Razem		<u>3 257</u>	<u>15 874</u>	<u>249</u>	<u>5 875</u>
Jednostki zależne niekonsolidowane	2014	-	-	-	-
Jednostki stowarzyszone	2014				
Energomontaż-Północ Bełchatów Sp.z o.o.		79	6	31	-
Sices Montaż Sp. z o.o.		1 098	-	-	-
Razem		<u>1 177</u>	<u>6</u>	<u>31</u>	<u>-</u>

33. Wynagrodzenie Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki dominującej

	Rok zakończony 31 grudnia 2014	Rok zakończony 31 grudnia 2014
Zarząd		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	3 224	4 699
Rada Nadzorcza		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	735	622
Razem	<u>3 959</u>	<u>5 321</u>

Informacja o akcjach Spółki będących w posiadaniu Zarządu i Rady Nadzorczej według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku, na dzień 31 grudnia 2014 roku.

Stan na 31 grudnia 2015

Pełniona funkcja	Aktualna ilość posiadanych akcji
Członek Rady Nadzorczej	114 szt.
Razem	114 szt

Stan na 31 grudnia 2014

Pełniona funkcja	Aktualna ilość posiadanych akcji
Członek Rady Nadzorczej	5 700 szt*.
Razem	5 700 szt

*Liczba akcji przed scaleniem.

34. Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego	829	773
Usługi doradztwa podatkowego	-	5
Usługi doradztwa księgowego	8	18
Razem	837	796

35. Cele i zasady zarządzania ryzykiem

Działalność prowadzona przez Grupę narażona jest na szereg ryzyk związanych zarówno z sytuacją makroekonomiczną, jak i zjawiskami wewnętrznymi.

Na działalność Grupy istotny wpływ miały uwarunkowania wynikające z podpisanych w 2012 roku umów z wierzycielami finansowymi, a mianowicie umowy w sprawie Zasad Obsługi Zadłużenia Finansowego z 21.12.2012 roku z późniejszymi zmianami („Umowa”), w szczególności podpisanie Aneksu nr 6 i nr 7 do tej Umowy, ma mocy których dokonano konwersji części długu Jednostki dominującej wobec Wierzycieli Finansowych na akcje, Umowa Nowej Linii Gwarancyjnej z 21.12.2012 roku z późniejszymi zmianami oraz Emisja Nowych Obligacji, która miała miejsce w dniu 1.10.2014 roku.

W 2015 roku Grupa kontynuowała działania reorganizacyjne, w tym dokonała rewizji strategii funkcjonowania. Głównym celem przyjętej w lipcu 2015 roku strategii jest budowanie wartości Grupy Kapitałowej Polimex-Mostostal. Nowe plany zakładają, że rozwój Grupy Kapitałowej Polimex-Mostostal wsparty na dwóch podstawowych filarach tj. energetyce i petrochemii uzyska dodatkowe oparcie w działalności budownictwa przemysłowego oraz działalności produkcyjnej, którą Grupa zamierza utrzymać, realizowanej w ramach wydzielonej do odrębnej spółki działalności produkcyjnej zlokalizowanej w zakładzie produkcyjnym w Siedlcach (dawny Mostostal Siedlce).

Grupa kapitałowa, w tym w szczególności spółki segmentowe Polimex Energetyka Sp. z o.o. i Naftoremont-Naftobudowa Sp. z o.o. („Spółki Segmentowe”) wdrożyły i stosowały procedury weryfikacji ryzyk ofertowych oraz analizy ryzyk w realizowanych projektach.

Do istotnych ryzyk zewnętrznych identyfikowanych przez Grupę należą:

Ryzyka makroekonomiczne i polityczne:

- ryzyka opóźniające rozwój branż, w których Grupa działa, zarówno poprzez wstrzymywanie procesu inwestycyjnego, jak i braku pełnej realizacji założeń inwestycyjnych, rezygnację z realizacji lub zmiany programów inwestycyjnych uzależnienie finansowania przedsięwzięć inwestycyjnych w kraju przez większość banków działających na rynku krajowym od oceny z perspektywy zagranicznych ośrodków decyzyjnych ryzyka gospodarczego kraju, perspektyw rozwoju poszczególnych branż i sektorów oraz poszczególnych podmiotów gospodarczych,
- ryzyko związane ze zmianą regulacji prawnych. Jednym z istotnych czynników zwiększających ryzyko prowadzenia działalności w Polsce pozostaje względny brak stabilności systemu prawnego – częste jego zmiany, jak również sprzeczne przepisy prawne lub wprowadzanie rozwiązań doraźnych wynikających z ogólnej sytuacji rynkowej, politycznej oraz nacisków społecznych.

Ryzyka wewnętrzne, identyfikowane przez podmioty Grupy Kapitałowej Polimex-Mostostal to m.in.:

- ryzyka strategiczne, w tym wynikające ze niedopasowania strategii do zmieniających się warunków rynkowych i procesów restrukturyzacyjnych:
  - braku realizacji planów ekonomiczno-finansowych, w tym ryzyko związane z niepewnością powodzenia restrukturyzacji organizacyjnej operacyjnej i finansowej,

- budowania nowego portfela zamówień i ryzyko wypowiedzenia kontraktów, w szczególności wieloletnich,
  - braku równowagi konkurencyjnej,
  - prawne, związane z długotrwałymi i kosztownymi procesami sądowymi.
- ryzyka operacyjne:
- wyceny kontraktów budowlanych długoterminowych,
  - zmiany popytu na specjalistyczne usługi,
  - wahania cen na głównych rynkach towarowych,
  - utraty zasobów,
  - utraty kwalifikowanej kadry,
  - realizacji w tym ryzyko pozyskania partnerów dysponujących odpowiednim know-how oraz ryzyko kar za opóźnienia np. z uwagi na warunki atmosferyczne,
  - związane z rezerwami na pokrycie roszczeń z tytułu rękojmi kontraktów historycznych,
  - negatywnego cash-flow na kontraktach.
- ryzyka finansowe:
- płynności finansowej (kredytowe),
  - gwarancji kontraktowych (w tym ryzyko ograniczonego dostępu do nowych gwarancji i ryzyko kumulacji wypłat z gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych),
  - kredytu kupieckiego,
  - stóp procentowych,
  - walutowe.

Z punktu widzenia **strategii** istotne ryzyka, to możliwość utraty:

- istotnych dla rozwoju Grupy kapitałowej wieloletnich kontraktów,
- ograniczenie/utrata możliwości realizacji zamówień publicznych,
- utrata zaufania kluczowych partnerów handlowych,
- brak możliwości pozyskania wiarygodnych, sprawdzonych podwykonawców w branży, energetycznej oraz petrochemicznej.

Grupa realizuje wieloletnie kontrakty budowlane, w tym energetyczne. Utrata nawet jednego takiego kontraktu może spowodować utratę istotnych źródeł przychodów Grupy oraz może spowodować konieczność zwrotu otrzymanych zaliczek, zagrożenie karami umownymi w konsekwencji spowodować utratę płynności i utrudnić lub uniemożliwić obsługę zadłużenia i należności.

Prowadzony w poprzednich latach proces restrukturyzacji, problemy płynnościowe Spółki dominującej oraz problemy z terminową realizacją projektów, w tym także brak możliwości pozyskiwania gwarancji bankowych, czy ubezpieczeniowych spowodowały istotne ograniczenie zaufania partnerów handlowych w stosunku do Spółki i spółek Grupy. Pomyślna realizacja procesu restrukturyzacji, stabilizacja finansowa Grupy kapitałowej umożliwi systematyczne odbudowanie współpracy z kluczowymi partnerami handlowymi.

Grupa koncentruje działania w branży energetycznej i petrochemicznej. Ze względu na ograniczoną liczbę podwykonawców o odpowiednich kompetencjach istnieje ryzyko niepozyskania odpowiednich podwykonawców, co może w konsekwencji istotnie utrudnić należytą realizację kontraktów lub powodować konieczność angażowania podwykonawców oferujących usługi po istotnie wyższych wynagrodzeniach, a to z kolei może spowodować pogorszenie konkurencyjności oferty spółek Grupy oraz skuteczności ofertowania, a w konsekwencji negatywnie wpłynąć na wyniki działalności Grupy.

Przeciwdziałanie materializacji ryzyk istotnych z punktu widzenia strategii jest podstawowym zadaniem zarządu Spółki dominującej oraz Spółek Segmentowych, które prowadzą rozmowy z zamawiającymi, partnerami konsorcjalnymi i bankami oraz zarządzają zmianami wdrażanymi w procesach i procedurach w Grupie. Istnieje ryzyko, że podejmowane działania w celu realizacji planów ekonomiczno-finansowych i warunków Umowy w sprawie Zasad Obsługi Zadłużenia Finansowego nie przyniosą zamierzonych efektów. Wprowadzane i przestrzegane procedury prawidłowej realizacji projektów, opracowywania ofert i kontraktów, weryfikacji wiarygodności finansowej i technicznej/technologicznej partnerów handlowych, kontroli i nadzoru oraz kontrolingu jest istotnym elementem kontrolowania poziomu ryzyka. Zarządzanie ryzykami istotnymi z punktu widzenia strategii jest prowadzone na szczeblu najwyższych władz Grupy.

Ryzyka operacyjne. W tym zakresie istotne ryzyko związane jest z wyborem potencjalnych zleceń oraz ich wyceną i realizacją długoterminowych kontraktów budowlanych, jak również związane z tymi kontraktami ryzyko kar umownych. Zarządzanie skumulowanym na poziomie całej Grupy kapitałowej ryzykiem związanym z wyceną i realizacją kontraktów wymaga prawidłowo funkcjonujących kanałów przepływu informacji, jednolitych zasad weryfikacji budżetów i dyscypliny kosztowej w trakcie realizacji projektów. Istnieją również ryzyka rezydualne związane z historycznymi kontraktami zrealizowanymi, a znajdującymi się obecnie w okresie rękojmi. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania Spółka i Spółki Grupy kapitałowej, w szczególności Spółki Segmentowe: Polimex Energetyka Sp. z o.o. oraz Naftoremont-Naftobudowa Sp. z o.o. stosują procedury, w tym obejmujące jednolite procedury dotyczące kontroli nad działalnością ofertową oraz planowania i rozliczania kontraktów długoterminowych, a także nadzorowania kontraktów w okresie rękojmi. Spółka dominująca oraz, w szczególności Spółki Segmentowe, wprowadzają także jednolite narzędzia wspomagające proces budżetowania i bieżącej kontroli kosztów strategicznych projektów. W związku z realizacją wieloletnich kontraktów energetycznych, zarządzanie ryzykiem operacyjnym jest jednym z najważniejszych zadań na każdym szczeblu i w każdym etapie realizacji i nadzorowania prawidłowego, zgodnego z umową przebiegu zdarzeń zapewniających terminowe i zgodne z założonym planem kosztowymi tych kontraktów. W wyniku realizacji planu restrukturyzacji działalność operacyjna w zakresie dwóch podstawowych branż – energetycznej oraz petrochemicznej i chemicznej została przesunięta do Spółek Segmentowych, które obecnie w istotnym zakresie narażone są na ryzyka operacyjne.

Ryzyko cen surowców i materiałów. Efektywność ekonomiczna działalności prowadzonej przez spółki Grupy kapitałowej w znacznej mierze uzależniona od wahań cen surowców, głównie stali, cementu oraz kompozytu cynku. Wzrost cen surowców i materiałów może spowodować zwiększenie kosztów działalności prowadzonej przez Grupę. W przypadku, gdy zawierane kontrakty nie dają możliwości rewizji/renegocjacji wynagrodzenia, co umożliwiłoby pokrycie wyższych kosztów ich realizacji, może to powodować pogorszenie wyników działalności Spółki. Spółka wdrożyła procedurę centralnych zakupów materiałowych (ekonomia skali, możliwość wynegocjowania niższych cen zakupu). Wdrożone procedury nie zniwelowały w pożądanym stopniu negatywnego wpływu wzrostu cen surowców i materiałów w kontraktach wieloletnich.

W tym zakresie niezbędne są zarówno proceduralne zmiany w podejściu głównych inwestorów do możliwości stosowania indeksacji ceny w kontraktach wieloletnich, jak i określenie limitu ryzyka akceptowalnego przez Spółki Grupy na poziomie adekwatnym do możliwości pokrycia wzrostu cen bez utraty planowanej w projekcie marży.

Ryzyko utraty majątku Grupy: Grupa w szerokim zakresie korzysta z dostępnych na rynku ubezpieczeń zarówno majątkowych (w tym przede wszystkim z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej OC z tytułu prowadzonej działalności, OC zawodowego [OC projektanta, architekta i inżyniera budowlanego], OC członków Zarządu spółek Grupy oraz ubezpieczenia mienia od zdarzeń losowych oraz kradzieży z włamaniem i sprzętu elektronicznego, ubezpieczenie mienia w transporcie), jak i ubezpieczeń budowlano / montażowych aranżowanych w ramach umów generalnych oraz polis indywidualnych aranżowanych pod określone kontrakty. We wszystkich spółkach funkcjonowały ubezpieczenia komunikacyjne w zakresie OC, AC, KR i NNW zarówno w ramach umów generalnych (flotowych) jak i na zasadzie ubezpieczeń indywidualnych. Analizowane są koszty transferu ryzyk ubezpieczalnych, jak również szczegółowe warunki ubezpieczeń kontraktów wymagane przez kontrahentów. Ryzyko w tym zakresie w wysokim stopniu jest wytransferowane poza spółki Grupy, a koszty w kalkulowane w koszty realizacji kontraktów. Istnieje jednak ryzyko, że posiadane polisy ubezpieczeniowe nie zabezpieczą spółek Grupy przed stratami, które będą mieć negatywny wpływ na działalność, sytuację finansową i wyniki działalności Grupy. Istotną okolicznością zwiększająca poziom ryzyka utraty majątku mogłoby być wypowiedzenie przez Wierzycieli Umowy w Sprawie Zasad Obsługi Zadłużenia Finansowego oraz Warunków Emisji Obligacji przez Obligatariuszy, bowiem zabezpieczeniem realizacji zobowiązań Spółki dominującej wynikających z tych umów są aktywa spółek Grupy.

Ryzyko utraty zasobów poprzez skorzystanie z zabezpieczeń wierzytelności na aktywach Grupy. Ryzyko skorzystania z zabezpieczeń przez wierzycieli stanowi istotne zagrożenie z punktu widzenia możliwości prowadzenia działalności przez Grupę w sytuacji zatorów

płatniczych pomimo zauważalnej poprawy koniunktury w branży budowlanej w 2015 roku, co może spowodować presję na korzystanie z zabezpieczeń, nawet jeśli nie jest to uzasadnione warunkami umów. Ryzyko to, w poważnym stopniu, mogłoby uniemożliwić terminową i prawidłową realizację umów i kontraktów, a w konsekwencji spowodowałoby eskalację sankcji kontraktowych, takich jak naliczenie kar umownych, wynajęcie na koszt spółek Grupy wykonawców zastępczych, do wypowiedzenia umów z winy spółek Grupy włącznie.

Ryzyko finansowe

Ryzyko płynności finansowej. W ocenie Spółki jest to ryzyko, które kształtuje się na relatywnie wysokim poziomie. Utrzymanie płynności finansowej w najbliższej perspektywie wymaga zaangażowania się w projekty i kontrakty zapewniające neutralne i dodatnie przepływy finansowe. Ryzyko to jest stale monitorowane i analizowane zarówno w krótkim, jak i długim okresie. W roku 2014 w wyniku podpisania Aneksu Nr 6 i 7 do Umowy w Sprawie Zasad Obsługi Zadłużenia Finansowego oraz emisji Nowych Obligacji sytuacja Spółki dominującej i Grupy kapitałowej w zakresie płynności finansowej uległa poprawie, niemniej jednak Umowa w Sprawie Zasad Obsługi Zadłużenia Finansowego oraz Warunki Emisji Obligacji nakładają na Spółkę dominującą oraz Spółki Segmentowe szereg zobowiązań, w szczególności takich jak zobowiązanie do:

- dokonywania terminowych płatności na rzecz Wierzycieli i Obligatariuszy;
- uzyskania określonych wpływów z tytułu zbycia składników majątkowych Spółki w ramach procesu dezinwestycji;
- zredukowania kosztów operacyjnych;
- restrukturyzacji przeterminowanych zobowiązań handlowych;
- niepodejmowania szeregu czynności bez uprzedniej zgody Wierzycieli i Obligatariuszy.

Niewykonanie przez Spółkę zobowiązań wynikających z Umowy w Sprawie Zasad Obsługi Zadłużenia oraz Warunków Emisji Obligacji może skutkować postawieniem w stan natychmiastowej wymagalności całego zadłużenia finansowego Spółki wobec Banków Finansujących i Obligatariuszy.

Wysoki poziom zadłużenia Spółki i Grupy może mieć istotne konsekwencje, w tym w szczególności może wpływać na:

- ograniczoną zdolność lub brak zdolności spółek Grupy do pozyskania dodatkowego finansowania od instytucji finansowych, w tym w szczególności gwarancji bankowych;
- spowolnienie w działalności spółek Grupy z powodu znaczącego obniżenia dostępności kredytu kupieckiego i skracania terminów płatności lub żądania przedpłać przez kontrahentów;
- konieczność przeznaczania znacznej części przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej Grupy na spłaty zadłużenia, co oznacza, że przepływy te nie zawsze będą mogły zostać wykorzystane na finansowanie działalności Grupy lub nakładów inwestycyjnych;
- ograniczenie elastyczności Grupy przy planowaniu lub reagowaniu na zmiany w jej działalności, w otoczeniu konkurencyjnym i na rynkach, na których prowadzi działalność; oraz
- niekorzystną pozycję rynkową Grupy w stosunku do jej konkurentów, którzy mają niższe zaangażowanie kredytowe.

Na wysoki poziom ryzyka finansowego mają wpływ niekorzystne dla Spółki dominującej działania podejmowane przez niektórych wierzycieli handlowych. Jakkolwiek na przestrzeni ostatniego roku istotnie zmalała presja tego typu to nie można wykluczyć, że w przypadku roszczeń spornych lub opóźnienia w realizacji płatności będą składane wnioski o upadłość Spółki dominującej. Składanie takich wniosków powoduje między innymi ryzyko opóźnienia w realizacji procesu dezinwestycji, co w konsekwencji negatywnie wpływa na płynność finansową i utrudnia restrukturyzację zadłużenia handlowego.

Podpisanie w 2014 roku z Wierzycielami Finansowymi i Obligatariuszami Nowych Obligacji pakietu umów tzw. III etapu restrukturyzacji stanowi mechanizm minimalizacji ryzyk finansowych, w tym ryzyka utraty płynności finansowej. Z wierzycielami handlowymi Spółka podejmuje negocjacje, których celem jest restrukturyzacja zadłużenia handlowego i zarządzanie ryzykiem płynności finansowej.

Zarząd Spółki na bieżąco monitoruje płynność Spółki i Grupy kapitałowej; prognoza przepływów pieniężnych aktualizowana jest kwartalnie. W perspektywie krótkoterminowej jednym ze źródeł finansowania działalności jest sprzedaż nieruchomości i aktywów finansowych (dezinwestycje); w dłuższym horyzoncie uruchomiony zostanie system finansowania i przepływów wewnątrzgrupowych (pożyczki, wypłaty udziału w zyskach, dywidendy). Zapotrzebowanie na środki pieniężne w wielkości wynikającej z budżetu przepływów pieniężnych jest odpowiednio zaspokajane poprzez podejmowane przez Zarząd procesy dezinwestycyjne i alokowanie wolnych przepływów pieniężnych w Grupie Kapitałowej.

Dezinwestycje

Nieruchomości i aktywa finansowe

Spółka podejmuje szereg działań w zakresie minimalizacji ryzyka utraty płynności. Istotnym elementem tych działań jest sprzedaż składników aktywów finansowych i trwałych, niemieszczących się w podstawowych obszarach działalności Spółki i Grupy Kapitałowej, tj. w działalności energetyki, petrochemii oraz w działalności produkcyjnej, z racji na relatywnie niską kontrybucję do celów strategicznych jak i dążenie Zarządu do koncentracji uwagi na kluczowych obszarach biznesowych.

Sprzedaż majątku kontynuowana jest w ramach planu zbyć uzgodnionym z wierzycielami w Umowie w Sprawie Zasad Obsługi Zadłużenia Finansowego. W 2015 roku łączne wpływy ze sprzedaży składników majątkowych niezwiązanych z działalnością podstawową wyniosły 34 mln zł netto; szacowany wpływ ze sprzedaży tych składników w 2016 roku wynosi 39 mln zł netto. Ponadto Polimex-Mostostal S.A. planuje sprzedaż udziałów w spółkach zależnych oraz zorganizowanych części przedsiębiorstwa, których działalność nie jest zgodna z nową strategią Grupy. Planowane wpływy ze sprzedaży w 2016 roku wynoszą 13 mln zł.

Obok sprzedaży majątku przewidzianego w planie zbyć, Spółka identyfikuje dodatkowe składniki aktywów trwałych i finansowych ocenionych jako zbędne z perspektywy Spółki i Grupy w wyniku przyjętej do realizacji strategii. Wdrożenie planu sprzedaż tych aktywów w ramach rewizji planu zbyć jest jednym z elementów pozwalających na poprawę płynności bieżącej Spółki i zmniejszenie ryzyka płynności w przyszłości.

Mostostal Siedlce

Zgodnie z nową strategią rozwojową, Grupa zamierza utrzymać działalność produkcyjną zlokalizowaną w zakładzie produkcyjnym w Siedlcach (dawny Mostostal Siedlce). Działalność ta zostanie wydzielona do odrębnej spółki, która przejmie część zadłużenia Polimex-Mostostal S.A. wobec banków PKO BP i Pekao S.A. w łącznej kwocie 150 mln zł (w skróconym śródrocznym sprawozdaniu finansowym kredyt w tej kwocie został zaprezentowany w pozycji zobowiązań krótkoterminowych). Przejęcie kredytu nastąpi w formie refinansowania, co wpłynie na możliwość negocjacji nowych warunków spłaty kredytu (oprocentowanie, marża, etc.). Przejęcie kredytu przez nowy podmiot de facto oznaczać będzie spłatę istniejącego długu w kwocie 150 mln przez Polimex-Mostostal S.A.

Nowa strategia rozwojowa i portfel kontraktów

W perspektywie najbliższych lat istotnym z punktu widzenia płynności jest skuteczne pozyskiwanie kontraktów, których docelowa skala powinna zastąpić obecnie realizowane kontrakty strategiczne. Uzupełnianie bieżącego portfela kontraktów wraz z postępowaniem zaawansowania kontraktów strategicznych jest jednym z głównych priorytetów Zarządu Spółki i spółek segmentowych. Jakkolwiek wpływ kontraktów strategicznych na wynik Spółki i Grupy jest obecnie dominujący to dodatkowe kontrakty pozyskiwane obecnie i planowane do pozyskania w najbliższych latach powinny mieć rosnący udział w wynikach Grupy zapewniając dodatkowe dodanie przepływy dla Spółki i Spółek Segmentowych.

W perspektywie roku 2020 głównym celem przyjętej w lipcu 2015 roku strategii jest osiągnięcie pozycji wiodącej polskiej firmy budownictwa przemysłowego, wykorzystującej w pełni potencjał modelu wykonawcy EPC (ang. *engineering, procurement, construction*, polskim określeniem najbliższym modelowi EPC jest „inwestycja pod klucz”), równoważącej źródła przychodów oraz doskonalącej proces realizacji kontraktów. Cel ten będzie osiągany poprzez poprawę rentowności sprzedaży na dotychczasowych rynkach, odbudowę pozycji na wybranych rynkach i wśród kluczowych partnerów biznesowych, wejście w wybrane nowe segmenty rynku, powrót

na rynki zagraniczne Europy Zachodniej oraz maksymalizację udziału kontraktów realizowanych w formule EPC w portfelu.

W Grupie rozwijany również będzie obszar wsparcia dla działalności podstawowej, poprzez celowe spółki świadczące usługi administracyjne (księgowe, podatkowe, kadrowe), oferujące wynajem sprzętu oraz usługi projektowania.

Zarząd przewiduje liczne pozytywne konsekwencje wdrożenia struktury holdingowej, między innymi: poprawę zdolności pozyskania gwarancji zabezpieczających ryzyka realizacji kontraktów, możliwość pozyskania finansowania lub partnera do realizacji wybranych projektów, separowanie ryzyk rozwoju nowej działalności spółek segmentowych, uproszczone monitorowanie efektywności finansowej poszczególnych obszarów działalności, wdrożenie struktury zarządzania rozliczeniami podatkowymi w Grupie Kapitałowej, jasna i czytelna struktura Grupy skoncentrowana wyłącznie na kluczowych kompetencjach.

Koncentracja działalności Grupy Kapitałowej Polimex-Mostostal na czterech filarach zdefiniowanych w strategii powinna doprowadzić do istotnej długoterminowej stabilizacji i przewidywalności wyników finansowych, możliwości pozyskiwania strategicznych kontraktów, poprawy średniej marży operacyjnej oraz dalszego sukcesywnego obniżania wskaźnika zadłużenia.

Wyniki finansowe

W danych finansowych 2015 roku zauważalny jest efekt przeprowadzonej restrukturyzacji operacyjnej. Wynik netto Grupy kształtuje się na poziomie 69 mln zł, EBITDA: 150,9 mln zł. Przychody ze sprzedaży wzrosły z 2.102 mln zł w 2014 roku do 2 549 mln zł w 2015 roku (wzrost 21%). Zysk ze sprzedaży w 2015 roku wyniósł 152,9 mln zł w porównaniu do straty ze sprzedaży za 2014 rok: 201,6 mln zł. Koszty ogólnego zarządu spadły z 89,7 mln zł w 2014 roku do 65 mln zł w 2015 roku (spadek 27%). Kapitał własny Grupy kapitałowej wzrósł na przestrzeni 2015 roku i wynosi obecnie 540,9 mln zł.

Kontynuując proces dezinwestycji pozostałych aktywów przeznaczonych do zbycia Spółka sukcesywnie, zgodnie z zawartymi porozumieniami, zmniejsza saldo operacyjnych zobowiązań przeterminowanych. W okresie 2015 roku ustabilizowała się płynność spółki stanowiąc wspierającą okoliczność dla zatrzymania w strukturach Grupy Kapitałowej Polimex-Mostostal zakładu produkcyjnego w Siedlcach i zastąpienia potencjalnych jednorazowych wpływów z niedoszedłego do skutku zbycia tych aktywów - długoterminowymi wpływami z tytułu prowadzenia działalności operacyjnej zakładu w strukturach Grupy Kapitałowej Polimex-Mostostal. Wynik brutto segmentu Produkcja w okresie 2015 roku wyniósł 66 mln zł. W 2015 roku zanotowano znaczną poprawę rentowności sprzedaży zakładu.

Aktualny portfel zamówień Grupy kapitałowej pomniejszony o sprzedaż przypadającą na konsorcjantów wynosi ok. 4,6 mld zł i w całości dotyczy kontraktów zawartych. Aktualny portfel zamówień w poszczególnych latach kształtuje się następująco: 2016 rok 2,5 mld zł, 2017 rok 1,4 mld zł, 2018 rok 0,5 mld zł, 2019 roku 0,2 mld zł.

Ryzyko gwarancji kontraktów. Na etapie składania ofert, szczególnie w procedurach prowadzonych zgodnie z przepisami Prawa Zamówień Publicznych konieczne jest składanie wadium, który to wymóg spółki Grupy dotychczas wypełniały stosując bankowe i ubezpieczeniowe gwarancje przetargowe. W dniu 30 lipca 2014 roku Spółka zawarła Aneks nr 6 do Umowy w Sprawie Zasad Obsługi Zadłużenia Finansowego, który przewiduje istotną zmianę Umowy, na podstawie której Banki udzieliły Spółce finansowania w ramach Nowej Linii Gwarancyjnej (patrz raport nr 132/2012). Umowa ta została aneksem zmieniona w ten sposób, że limit Nowej Linii Gwarancyjnej udostępniany przez Banki zostanie ustalony na kwotę 60 mln zł. Do wykorzystania nowego limitu uprawnione są wyłącznie Spółki Segmentowe działające w segmentach energetyki oraz petrochemii i chemii.

Zgodnie z Umową Nowej Linii Gwarancyjnej z 21.12.2012 roku, z późniejszymi zmianami, Spółki Segmentowe mogą zlecać wystawianie nowych gwarancji do uzgodnionej kwoty limitu. Warunkiem wystawienia gwarancji w ramach Nowej Linii Gwarancyjnej jest przestrzeganie wdrożonych procedur, zarówno wewnętrznych dotyczących zasad ofertowania i kontraktowania, jak i procedur uzgodnionych z Bankami Gwarantującym, w tym między innymi wynegocjowanie zgody partnerów kontraktowych na cesję wierzycelności z realizowanych kontraktów na Banki.

Ograniczenie dostępności gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych w świetle kodeksowych zapisów o obowiązku przedkładania gwarancji zapłaty za roboty budowlane stanowi istotny czynnik ryzyka w poszczególnych fazach realizacyjnych kontraktów budowlanych. Brak terminowej realizacji bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa w przedmiotowej materii może skutkować wstrzymaniem postępu prac, aż do wypowiedzenia umów z winy Spółki włącznie. Stabilizująca się sytuacja Spółki dominującej i Grupy kapitałowej stwarza okoliczności umożliwiające pozyskanie nowego zaangażowania gwarancyjnego w Grupie kapitałowej. Prowadzone są rozmowy z towarzystwami ubezpieczeniowymi zainteresowanymi współpracą z Grupą kapitałową na polu gwarancji ubezpieczeniowych.

Ryzyko kredytowe minimalizowane jest poprzez ubezpieczenie należności handlowych od odbiorców zagranicznych i negocjowanie zabezpieczeń płatności. W stosunku do odbiorców krajowych negocjowane jest zabezpieczenie należności w formie poręczeń, przewłaszczenia na zabezpieczenie zastawu rejestrowego lub weksli w sytuacji, gdy odbiorcy mają ograniczenia w dostępności do gwarancji bankowych lub ubezpieczeniowych. Pomimo monitorowania tego ryzyka oraz prowadzonych negocjacji z kontrahentami w celu wydłużania terminów płatności, ryzyko to utrzymuje się na wysokim poziomie, między innymi z powodu następujących okoliczności:

- presja dostawców materiałów i surowców na maksymalne skracanie terminów płatności, w tym przedpłaty lub zabezpieczanie płatności drogimi instrumentami finansowymi (gwarancje bankowe, akredytywy),
- upadłości w sektorze budowlanym i problemy finansowe partnerów konsorcjalnych, podwykonawców i spółek zależnych,
- zbyt niskie limity ubezpieczenia ryzyka kredytowego i ograniczony dostęp do gwarancji bankowych oraz brak limitów w zakresie gwarancji ubezpieczeniowych,
- brak porozumień w sprawie rozliczenia robót dodatkowych i wzrostu cen materiałów w istotnych kontraktach,
- z uwagi na trwającą restrukturyzację Spółki dominującej i Grupy niechęć banków do finansowania nowych projektów i kontraktów realizowanych przez Spółki Grupy.

Ryzyko utraty i niedoboru kwalifikowanej kadry. W ramach prowadzonej od 2012 roku restrukturyzacji operacyjnej i finansowej, w szczególności realizacji polityki obniżania kosztów, Spółka dominująca wdrożyła program zwolnień grupowych. Proces ten miał także częściowy wpływ na utratę pewnej ilości wykwalifikowanych, doświadczonych pracowników, których główną potrzebą było stabilne i długotrwałe zatrudnienie. Wiązało się to także z oczekiwaniem znacznego wzrostu wynagrodzeń, którym organizacja nie mogła sprostać.

Sektor budowlany odnotował w 2015 roku wzrost koniunktury, w tym portfela zamówień. To spowodowało wzrost konkurencyjności na rynku pracy (w szczególności w obszarze budownictwa energetycznego i petrochemicznego) przy ograniczonej podaży odpowiednio wykwalifikowanych zasobów na rynku pracy.

W Grupie Kapitałowej działalność operacyjna, zgodnie z warunkami umów z Wierzycielami Finansowymi, jest realizowana przez Spółki Segmentowe, a także Projekt strategiczny Kozienice i Projekt Opole Sp. z o.o. Sp. k. W tych warunkach rynkowych utrzymanie w Grupie kapitałowej najlepszej kadry jest istotnym wyznacznikiem aktualnej polityki personalnej. Konieczna jest także optymalizacja kosztów wpływających na rentowność projektów i zwiększenie efektywności pracy, jak również rozszerzenie współpracy z podwykonawcami. Ponadto w przypadku pozyskania nowych projektów, Grupa kapitałowa może mieć trudności z pozyskaniem nowej, wykwalifikowanej kadry pracowniczej, posiadającej odpowiednią wiedzę, doświadczenie oraz uprawnienia. Podaż takiej kadry jest niższa niż potrzeby rynku. Dlatego też pozyskanie takiej kadry może wiązać się z podwyższonymi kosztami osobowymi.

Informacja o instrumentach finansowych w zakresie ryzyka stopy procentowej i walutowego oraz o przyjętych przez jednostkę celach i metodach zarządzania ryzykiem finansowym

Wyniki finansowe Spółki dominującej jak i Grupy Kapitałowej Polimex-Mostostal mogą podlegać fluktuacji na skutek zmiany czynników rynkowych, w szczególności notowań cen materiałów, kursów walut i stóp procentowych. Grupa zarządzając ryzykiem, na które jest narażona, dąży do ograniczenia zmienności przyszłych przepływów pieniężnych i minimalizacji potencjalnych

strat ekonomicznych powstających na skutek wystąpienia zdarzeń mogących mieć negatywny wpływ na wynik.

Ryzyko stopy procentowej. Spółka jak również spółki z Grupy posiadają środki pieniężne na rachunkach bankowych oraz zobowiązania z tytułu kredytów bankowych. Dodatkowo Spółka posiada zadłużenie w postaci wierzytelności z tytułu wyemitowanych obligacji. Zobowiązania powyższe oparte są o zmienną stopę procentową. Spółki monitorują sytuację na rynku finansowym, analizują trendy oraz prognozy w zakresie kształtowania się referencyjnych stóp rynkowych, aby w optymalnym momencie podjąć decyzję o zawarciu w ramach dostępnych limitów umów zabezpieczających przed niekorzystnym wzrostem kosztów odsetkowych od zadłużenia kredytowego.

Ryzyko walutowe. Przepływy finansowe spółek z Grupy Kapitałowej Polimex-Mostostal cechują się relatywnie wysoką wrażliwością na wahania relacji kursowych, co wynika z uzyskiwania przychodów w walutach obcych, w tym głównie w EUR.

Preferowaną metodą zabezpieczenia przed ryzykiem kursowym stosowaną przez spółki z Grupy Kapitałowej pozostaje hedging naturalny, tj. zabezpieczanie ryzyka walutowego poprzez zawieranie transakcji generujących koszty w tej samej walucie co waluta przychodów.

Umowa w Sprawie Zasad Obsługi Zadłużenia Finansowego nie przewiduje możliwości stosowania pochodnych instrumentów walutowych, jako dostępnych produktów kredytowych przez Spółkę. W tych okolicznościach istotne znaczenie ma stosowanie hedgingu naturalnego również przez Spółki Segmentowe, jako jedyne obecnie narzędzia ograniczania ryzyka kursowego wynikającego z działalności biznesowej przedsiębiorstwa.

35.1. Ryzyko stopy procentowej

Spółki z Grupy Kapitałowej – podobnie jak jednostka dominująca, posiadają środki pieniężne na rachunkach bankowych oraz zobowiązania z tytułu kredytów bankowych opartych o zmienną stopę procentową. Spółki monitorują sytuację na rynku finansowym, analizują trendy oraz prognozy w zakresie kształtowania się referencyjnych stóp rynkowych, aby w optymalnym momencie podjąć - w sytuacji posiadania otwartych limitów skarbowych - decyzję o zawarciu umów zabezpieczających przed niekorzystnym wzrostem kosztów odsetkowych od zadłużenia kredytowego. Na dzień 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku Grupa nie zawierała transakcji zabezpieczających.

W ciągu okresu sprawozdawczego saldo środków pieniężnych utrzymywało się na relatywnie stałym poziomie.

Analiza wrażliwości na zmiany stóp procentowych

	Wartość narażona na ryzyko	Zwiększenie/zmniejszenie o	
		+0,5%	-0,5%
Za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku			
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	626 145	3 131	(3 131)
Bankowe kaucje gwarancyjne	217 631	1 088	(1 088)
Kredyty i pożyczki otrzymane	287 408	(1 437)	1 437
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	472	(2)	2
Obligacje	147 352	(737)	737
Wpływ na wynik finansowy brutto	-	2 043	(2 043)
Podatek odroczoney	-	(388)	388
Razem	-	1 665	(1 655)

	Wartość narażona na ryzyko	Zwiększenie/zmniejszenie o	
		+0,5%	-0,5%
Za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku			
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	677 033	3 385	(3 385)
Bankowe kaucje gwarancyjne	220 570	1 103	(1 103)
Kredyty i pożyczki otrzymane	146 832	(734)	734
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	931	(5)	5

Grupa Kapitałowa Polimex-Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
(w tys. zł)

Obligacje	135 388	(677)	677
Wpływ na wynik finansowy brutto	-	3 072	(3 072)
Podatek odroczony	-	(584)	584
Razem	-	2 488	(2 488)

35.2. Ryzyko walutowe

Przebiegi finansowe spółek z Grupy Kapitałowej Polimex-Mostostal cechują się istotną wrażliwością na wahania relacji kursowych, co wynika z uzyskiwania przychodów w walutach obcych, w tym głównie w EUR. W celu zminimalizowania negatywnego wpływu ryzyka kursowego na efekty funkcjonowania, spółki te stosują przede wszystkim hedging naturalny. W sytuacji posiadania otwartych limitów skarbowych możliwe jest również wykorzystanie dostępnych na rynku instrumentów pochodnych kursu walutowego w ramach wdrożonych przez te podmioty strategii zarządzania ryzykiem.

W zależności od stosowanych zasad rachunkowości w zakresie sposobu ewidencji instrumentów finansowych można wyróżnić dwie grupy spółek (dotyczy sytuacji stosowania instrumentów pochodnych kursu walutowego):

I) spółki posiadające udokumentowaną strategię zarządzania ryzykiem oraz wdrożone zasady polityki rachunkowości zabezpieczeń; w grupie tej na datę bilansową jest Polimex-Mostostal S.A.

II) spółki nieprowadzące rachunkowości zabezpieczeń.

Spółki stosujące rachunkowość zabezpieczeń prezentują posiadane zabezpieczające instrumenty pochodne w wartości godziwej, z uwzględnieniem zmian tej wartości:

w części uznanej za efektywne zabezpieczenie - bezpośrednio w innych całkowitych dochodach,

w części uznanej za nieefektywną - w rachunku zysków i strat.

Spółki niestosujące rachunkowości zabezpieczeń, zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych ujmuje bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

Polimex-Mostostal S.A.

Przebiegi finansowe Polimex-Mostostal S.A. cechują się wrażliwością na wahania relacji kursowych, co wynika ze znacznego udziału przychodów walutowych w całości obrotów przedsiębiorstwa. Podstawową walutą obcą w obrotach Spółki pozostaje EUR.

Podstawową metodą zabezpieczenia przed ryzykiem kursowym stosowaną przez Spółkę jest hedging naturalny, tj. zabezpieczanie ryzyka walutowego poprzez zawieranie transakcji generujących koszty w tej samej walucie co waluta przychodów. Dodatkowo funkcjonująca w Spółce strategia zarządzania ryzykiem kursowym zakłada możliwość stosowania instrumentów pochodnych związanych z rynkiem walutowym (kontrakty terminowe typu forward, opcje walutowe typu PUT (opcje nabyte), struktury opcyjne konstruowane z opcji PUT i CALL). Ich praktyczne wykorzystanie uzależnione jest od posiadania limitów skarbowych w bankach obsługujących Spółkę. W dniu 21 grudnia 2012 r. zawarta została Umowa w Sprawie Zasad Obsługi Zadłużenia Finansowego, której postanowienia nie przewidują możliwości stosowania pochodnych instrumentów walutowych jako dostępnych produktów kredytowych. W tych okolicznościach rośnie znaczenie hedgingu naturalnego jako podstawowego narzędzia ograniczania ryzyka kursowego wynikającego z działalności biznesowej przedsiębiorstwa. Spółka kontynuować będzie rozmowy z bankami w sprawie udzielenia limitów skarbowych umożliwiających bardziej efektywne zarządzanie ryzykiem kursowym.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku. Spółka nie posiadała czynnych instrumentów pochodnych kursu walutowego.

Wahania średniego kursu euro mają istotny wpływ na wielkość przychodu wyrażonego w PLN pochodzącego z kontraktów zawartych w walucie obcej. Spółka na podstawie podpisanych oraz wysoce prawdopodobnych do zawarcia kontraktów, oszacowała ekspozycję na ryzyko walutowe w okresie styczeń – grudzień 2016 roku jak następuje:

Grupa Kapitałowa Polimex-Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
(w tys. zł)

Wyszczególnienie	I-IV kw. 2016 r.
Prognozowane wpływy w walucie obcej - równowartość w tys. EUR	14 835
Prognozowane wydatki w walucie obcej - równowartość w tys. EUR	2 269
Ekspozycja biznesowa na ryzyko kursowe w tys. EUR	12 566

Grupa Kapitałowa Polimex-Mostostal

Podstawową metodą zabezpieczenia przed ryzykiem kursowym stosowaną przez spółki z Grupy Kapitałowej Polimex-Mostostal pozostaje hedging naturalny, tj. zabezpieczanie ryzyka walutowego poprzez zawieranie transakcji generujących koszty w tej samej walucie co waluta przychodów. W przypadku braku możliwości zabezpieczenia ryzyka walutowego poprzez hedging naturalny w oczekiwanym zakresie, spółki - w sytuacji posiadania otwartych limitów skarbowych - mogą stosować zabezpieczenia kursowe oparte na stosowaniu instrumentów pochodnych związanych z rynkiem walutowym. W szczególności mogą to być następujące instrumenty:

- ❖ kontrakty terminowe typu forward;
- ❖ opcje walutowe typu PUT/CALL (opcje nabyte);
- ❖ struktury opcyjnie konstruowane z opcji PUT i CALL – w szczególności tzw. „zero-kosztowe” symetryczne korytarze walutowe zbudowane z opcji PUT i CALL.

Warunki zabezpieczających instrumentów pochodnych negocjowane są w taki sposób, by odpowiadały one warunkom zabezpieczanej pozycji i zapewniały dzięki temu maksymalną skuteczność zabezpieczenia. Spółki z Grupy na bieżąco monitorują sytuację rynkową, konfrontując posiadane transakcje zabezpieczające z prognozowaną ekspozycją na ryzyko kursowe.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku spółki z Grupy Kapitałowej nie posiadały czynnych instrumentów pochodnych kursu walutowego.

Wahania średniego kursu euro mają istotny wpływ na wielkość przychodu wyrażonego w PLN pochodzącego z kontraktów zawartych w walucie obcej. Grupa Kapitałowa na podstawie podpisanych oraz wysoce prawdopodobnych do zawarcia kontraktów, oszacowała ekspozycję na ryzyko walutowe w okresie styczeń - grudzień 2016 roku jak następuje:

Wyszczególnienie	I-IV kw. 2016 r.
Prognozowane wpływy w walucie obcej - równowartość w tys. EUR	79 722
Prognozowane wydatki w walucie obcej - równowartość w tys. EUR	11 850
Ekspozycja biznesowa na ryzyko kursowe w tys. EUR	67 872

Bieżące oddziaływanie wahań tego parametru rynkowego dotyczyło będzie tej części obrotów walutowych spółek (wpływów netto), która nie zostanie objęta transakcjami zabezpieczającymi.

Grupa Kapitałowa Polimex-Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
(w tys. zł)

Ekspozycja na ryzyko walutowe*

	31 grudnia 2015			31 grudnia 2014		
	EUR	USD	GBP	EUR	USD	GBP
Środki pieniężne	2 761	569	80	3 143	11	1 548
Należności handlowe	17 531	853	880	25 201	1 016	2 064
Zabezpieczone pożyczki bankowe	404	-	-	553	-	-
Zobowiązania handlowe	5 360	-	5	5 803	87	211
Wartość bilansowa brutto	14 528	1 422	955	21 988	940	3 401
Szacowana prognoza sprzedaży	6 991	-	665	36 785	-	5 619
Szacowana prognoza nabyć	1 103	200	-	13 445	1 493	1 377
Ekspozycja brutto	5 888	(200)	665	23 340	(1 493)	4 242
Walutowe kontrakty forward	-	-	-	-	-	-
Walutowe kontrakty opcyjne	-	-	-	-	-	-
Ekspozycja netto	20 416	1 222	1 620	45 328	(553)	7 643

* dane w powyższej tabeli zaprezentowano w kwotach odpowiednich walut

Analiza wrażliwości ryzyka walutowego na dzień 31 grudnia 2015

	Wartość bilansowa	EUR/zł		USD/zł		GBP/zł	
		kurs (zm.10 %)	kurs (zm.-10 %)	kurs (zm.10 %)	kurs (zm. -10%)	kurs (zm. 10%)	Kurs (zm.-10 %)
Środki pieniężne	14 456	1 178	(1 178)	222	(222)	47	(47)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	83 134	7 471	(7 471)	333	(333)	509	(509)
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(9 110)	(2 286)	2 286	-	-	(3)	3
Kredyty, pożyczki i inne źródła finansowania	(1 724)	(173)	173	-	-	-	-
Wpływ na wynik finansowy brutto	86 756	6 190	(6 190)	555	(555)	553	(553)
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	-	-	-	-
Wpływ na całkowite dochody ogółem	-	-	-	-	-	-	-

Analiza wrażliwości ryzyka walutowego na dzień 31 grudnia 2014

	Wartość bilansowa	EUR/zł		USD/zł		GBP/zł	
		kurs (zm.10 %)	kurs (zm.- 10 %)	kurs (zm.10 %)	kurs (zm. - 10%)	kurs (zm. 10%)	Kurs (zm.-10 %)
Środki pieniężne	21 868	1 331	(1 331)	4	(4)	846	(846)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	122 257	10 741	(10 741)	365	(365)	1 128	(1 128)
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(26 192)	(2 473)	2 473	(31)	31	(115)	115
Kredyty, pożyczki i inne źródła finansowania	(2 357)	(236)	236	-	-	-	-
Wpływ na wynik finansowy brutto	115 576	9 363	(9 363)	330	(330)	1 859	(1 859)
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	-	-	-	-
Wpływ na całkowite dochody ogółem	-	-	-	-	-	-	-

35.3. Ryzyko związane z ceną surowców

Efektywność ekonomiczna produkcji prowadzonej przez Spółkę dominującą w grupie jest w znacznej mierze uzależniona od wahań cen surowców, głównie stali, cementu, asfaltów i kompozytu cynku. Podstawowym czynnikiem ograniczającym powyższe ryzyko jest posiadanie przez Spółkę dominującą zespołu wysokiej klasy specjalistów analizujących rynek i prowadzących w sposób centralny zakupy materiałowe (ekonomia skali, możliwość wynegocjowania niższych cen zakupu). W odniesieniu do zaopatrzenia w stopy cynku Spółka dominująca, w zależności od aktualnej sytuacji rynkowej analizuje celowość aktywnego wykorzystania instrumentów terminowych dostępnych na rynku finansowym. Ewentualne transakcje zabezpieczające dokonywane będą najprawdopodobniej w formie operacji zero kosztowych opartych na strukturze kołnierza/ tunelu cenowego (strategie strukturyzowane).

35.4. Ryzyko kredytowe

Zarządzanie ryzykiem kredytowym partnerów transakcji finansowych polega na kontroli wiarygodności finansowej obecnych i potencjalnych partnerów tych transakcji oraz na monitorowaniu ekspozycji kredytowej w stosunku do przyznanych limitów. Partnerzy transakcji powinni posiadać odpowiedni rating przyznany przez wiodące agencje ratingowe, bądź posiadać gwarancje instytucji spełniających wymóg minimalnego ratingu. Grupa zawiera transakcje finansowe z renomowanymi firmami o dobrej zdolności kredytowej oraz stosuje dywersyfikację instytucji, z którymi współpracuje. W zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym partnerów transakcji handlowych Grupa poddaje wszystkich klientów, którzy wnioskuje o przyznanie limitów kredytowych procedurom weryfikacji ich wiarygodności finansowej i w zależności od jej oceny przyznawane są odpowiednie limity. Jednostka Dominująca określa wytyczne w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym partnerów handlowych w celu utrzymywania odpowiednich standardów w zakresie analizy kredytowej oraz bezpieczeństwa operacyjnego procesu w przekroju całej Grupy. Miarą ryzyka kredytowego jest kwota maksymalnego narażenia na ryzyko dla poszczególnych klas aktywów finansowych. Wartości księgowe aktywów finansowych reprezentują maksymalną ekspozycję kredytową. W ocenie Zarządu, ryzyko zagrożonych aktywów finansowych jest odzwierciedlone poprzez dokonanie odpisów aktualizujących ich wartość. Analiza pod kątem koncentracji ryzyka kredytowego w odniesieniu do należności z tytułu dostaw i usług na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku została przedstawiona w nocie nr 17, analiza wiekowania należności przeterminowanych,

w przypadku, których nie nastąpiła utrata wartości na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku została przedstawiona w notcie nr 17 dodatkowych not objaśniających.

Wierzytelności Grupy z części kontraktów stanowią przedmiot zabezpieczenia instrumentów kredytowych oraz gwarancji bankowych.

35.5. Ryzyko związane z płynnością

Ryzyko utraty płynności przez Grupę wynika z niedopasowania kwot i terminów płatności po stronie należności i zobowiązań. Istotne znaczenie dla zabezpieczania się przed tym ryzykiem ma dywersyfikacja portfela dostawców i odbiorców, finansowanie projektów podwykonawczych ze środków otrzymanych od zamawiających.

Tabela poniżej przedstawia zobowiązania finansowe Grupy na dzień 31 grudnia 2015 roku, na dzień 31 grudnia 2014 roku wg daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

31 grudnia 2015	Na żądanie	Poniżej 3 miesiący	Od 3 do 12 miesiący	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Kredyty i pożyczki	-	150 000	-	137 408	-	287 408
Obligacje	-	-	-	147 352	-	147 352
Pozostałe zobowiązania długoterminowe, w tym:	-	-	-	165 485	876	166 361
- Leasing	-	-	-	57	-	57
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania, w tym:	16 153	360 564	206 846	74	91	583 728
- Leasing	-	9	406	-	-	415
	16 153	510 564	206 846	450 319	967	1 184 849
31 grudnia 2014	Na żądanie	Poniżej 3 miesiący	Od 3 do 12 miesiący	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Kredyty i pożyczki	-	-	415	146 417	-	146 832
Obligacje	-	-	-	135 388	-	135 388
Pozostałe zobowiązania długoterminowe, w tym:	-	-	-	314 233	-	314 233
- Leasing	-	-	-	34	-	34
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania, w tym:	114 473	357 650	11 311	-	-	483 434
- Leasing	-	-	897	-	-	897
	114 473	357 650	11 726	596 038	-	1 079 887

Grupa Kapitałowa Polimex-Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
(w tys. zł)

36. Instrumenty finansowe

36.1. Klasyfikacja instrumentów finansowych

	31 grudnia 2015					31 grudnia 2014				
	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Pożyczki udzielone i należności	Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Pożyczki udzielone i należności (*)	Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu (*)	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (**)
Akcje i udziały długoterminowe	617	-	-	-	-	504	-	-	-	-
Pozostałe aktywa finansowe	-	-	217 662	-	-	-	-	215 084	-	-
- długoterminowe (bankowe kaucje gwarancyjne)	-	-	216 508	-	-	-	-	214 997	-	-
- krótkoterminowe (w tym pożyczki)	-	-	1 154	-	-	-	-	87	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług	-	-	393 837	-	-	-	-	494 709	-	-
Kaucje z tytułu umów o budowę	-	-	117 633	-	-	-	-	91 600	-	-
Pochodne instrumenty finansowe, w tym:										
- inne (opcja nieruchomościowa)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6 601
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	626 145	-	-	-	-	677 033	-	-

Grupa Kapitałowa Polimex-Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
(w tys. zł)

	31 grudnia 2015					31 grudnia 2014				
	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Pożyczki udzielone i należności	Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Pożyczki udzielone i należności (*)	Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu (*)	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (**)
Zobowiązania finansowe										
Obligacje	-	-	-	147 352	-	-	-	-	135 388	-
Kredyty i pożyczki, w tym:										
- długoterminowe oprocentowane wg zmiennej stopy procentowej*	-	-	-	137 408	-	-	-	-	146 417	-
- krótkoterminowe oprocentowane wg zmiennej stopy procentowej*	-	-	-	150 000	-	-	-	-	415	-
Pozostałe zobowiązania (długoterminowe), w tym:	-	-	-	123 892	-	-	-	-	260 971	-
- Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	-	-	-	58	-	-	-	-	34	-
- kaucje	-	-	-	4 424	-	-	-	-	4 731	-
- Inne***	-	-	-	119 410	-	-	-	-	256 206	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-	-	-	527 057	-	-	-	-	452 983	-
Kaucje z tytułu umów o budowę	-	-	-	72 699	-	-	-	-	83 747	-
Leasing krótkoterminowy	-	-	-	415	-	-	-	-	897	-

(*) Dane po zmianie klasyfikacji kaucji z tytułu umów o budowę, porównaj: nota nr 3.6

(**) W 2015 roku zmieniono klasyfikację opcji nieruchomościowej z pozycji aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy; zaprezentowano dane porównawcze na dzień 31 grudnia 2014.

36.2. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku

	Przychody/(koszty) z tytułu odsetek	Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych	Rozwiązanie/(ujęcie) odpisów aktualizujących	Korekta sprzedaży z tytułu transakcji zabezpieczających	Zyski/(straty) z tytułu wyceny	Zyski/(straty) ze sprzedaży instrumentów finansowych	Pozostałe	Razem
Aktywa finansowe	8 036	(2 396)	7 526	-	(6 829)	-	18	6 355
Akcje i udziały	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej	-	-	-	-	-	-	-	-
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	-	(6 601)	-	-	(6 601)
Pozostałe aktywa finansowe	-	-	-	-	(204)	-	-	(204)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz kaucje z tytułu umów o budowę	879	(311)	7 526	-	(18)	-	18	8 094
Pozostałe należności	-	-	-	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	7 157	(2 085)	-	-	(6)	-	-	5 066
	Przychody/(koszty) z tytułu odsetek	Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych	Rozwiązanie/(ujęcie) odpisów aktualizujących	Korekta sprzedaży z tytułu transakcji zabezpieczających	Zyski/(straty) z tytułu wyceny	Zyski/(straty) ze sprzedaży instrumentów finansowych	Pozostałe	Razem
Zobowiązania finansowe	(21 357)	(12)	(96)	-	(4)	-	(4 370)	(25 839)
Kredyty w rachunku bieżącym	(2 039)	-	-	-	-	-	-	(2 039)
Kredyty i pożyczki	(8 789)	238	-	-	-	-	-	(8 551)
Obligacje	(7 635)	-	-	-	-	-	(4 566)	(12 201)
Pozostałe zobowiązania długoterminowe - leasing	-	-	(96)	-	-	-	(96)	(192)
Zobowiązania z tyt. dostaw robót i usług, pozostałe zobowiązania oraz kaucje z tytułu umów o budowę, w tym:	(2 894)	(250)	-	-	(4)	-	292	(2 856)
- leasing	(51)	-	-	-	-	-	-	(51)
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem	(13 321)	(2 408)	7 430	-	(6 833)	-	(4 352)	(19 484)

Grupa Kapitałowa Polimex-Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
(w tys. zł)

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku

	Przychody/(koszty) z tytułu odsetek	Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych	Rozwiązanie/(ujęcie) odpisów aktualizujących	Korekta sprzedaży z tytułu transakcji zabezpieczających	Zyski/(straty) z tytułu wyceny	Zyski/(straty) ze sprzedaży instrumentów finansowych	Pozostałe	Razem
Aktywa finansowe	19 378	4 335	(121 983)	-	(1 764)	-	-	(100 034)
Akcje i udziały	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej	-	-	-	-	-	-	-	-
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	-	5	-	-	5
Pozostałe aktywa finansowe	383	-	-	-	-	-	-	383
Należności z tytułu dostaw i usług oraz kaucji z tytułu umów o budowę	1 093	3 871	(121 983)	-	27	-	-	(116 992)
Pozostałe należności	-	-	-	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	17 902	464	-	-	(1 796)	-	-	16 570
Zobowiązania finansowe	(47 718)	(1 355)	(131)	-	(73)	-	272 039	222 762
Kredyty w rachunku bieżącym	(4 374)	-	-	-	-	-	-	(4 374)
Kredyty i pożyczki	(23 613)	41	-	-	-	-	-	(23 572)
Obligacje	(6 634)	-	-	-	-	-	272 039	265 405
Pozostałe zobowiązania długoterminowe - leasing	(4)	-	(131)	-	(60)	-	-	(195)
Zobowiązania z tyt. dostaw robót i usług, pozostałe zobowiązania oraz kaucje z tytułu umów o budowę, w tym:	(13 093)	(1 396)	-	-	(13)	-	-	(14 502)
- leasing	(1 680)	-	-	-	-	-	-	(1 680)
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem	(28 340)	2 980	(122 114)	-	(1 837)	-	272 039	112 728

36.3. Ryzyko stopy procentowej

W poniższej tabeli przedstawiona została wartość bilansowa instrumentów finansowych Grupy narażonych na ryzyko stopy procentowej, w podziale na poszczególne kategorie wiekowe.

Rok zakończony 31 grudnia 2015 roku**Oprocentowanie stałe**

	<1rok	1–2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją	-	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu wykazane w bilansie w pozycjach kredyty i pożyczki długoterminowe	-	-	-	-	-	-	-
Kredyt bankowy	-	-	-	-	-	-	-
Razem	-	-	-	-	-	-	-

Oprocentowanie zmienne

	<1rok	1–2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa gotówkowe	626 145	-	-	-	-	-	626 145
Kredyty w rachunku bieżącym	-	-	-	-	-	-	-
Kredyt obrotowy i inwestycyjny	150 000	-	-	135 684	-	-	285 684
Leasing	415	-	-	-	57	-	472
Obligacje	-	-	-	147 351	-	-	147 351
Pożyczki	-	-	-	-	1 724	-	1 724
Razem	776 560	-	-	283 035	1 781	-	1 061 376

Rok zakończony 31 grudnia 2014 roku**Oprocentowanie stałe**

	<1rok	1–2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją	-	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu wykazane w bilansie w pozycjach kredyty i pożyczki długoterminowe	-	-	-	-	-	-	-
Kredyt bankowy	-	-	-	-	-	-	-
Razem	-	-	-	-	-	-	-

Oprocentowanie zmienne

	<1rok	1–2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa gotówkowe	677 033	-	-	-	-	-	677 033
Kredyty w rachunku bieżącym	415	-	-	-	1 575	-	1 990
Kredyt obrotowy i inwestycyjny	-	-	10 005	-	133 153	-	143 158
Leasing	897	34	-	-	-	-	931
Obligacje	-	-	-	-	135 388	-	135 388
Pożyczki	-	-	-	-	-	1 684	1 684
Razem	678 345	34	10 005	-	270 116	1 684	960 184

37. Wartości godziwe poszczególnych kategorii instrumentów finansowych

Zdaniem zarządu, wartości bilansowe aktywów i zobowiązań finansowych ujętych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym są przybliżeniem ich wartości godziwej.

Tabela poniżej przedstawia aktywa i zobowiązania finansowe Grupy podlegające wycenie według wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2015 r. Ujawnienia dotyczące gruntów i budynków, które wyceniane są w wartości godziwej przedstawia nota 11, natomiast ujawnienia dotyczące grup do zbycia przeznaczonych do sprzedaży, które wyceniane są w wartości godziwej przedstawione zostały w nocie 20.

- Ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów bądź zobowiązań (poziom 1).
- Dane wejściowe inne niż notowania objęte zakresem poziomu 1 możliwe do stwierdzenia lub zaobserwowania dla składnika aktywów bądź zobowiązań, bezpośrednio (tzn. w postaci cen) lub pośrednio (tzn. na podstawie wyliczeń opartych na cenach) (poziom 2).
- Dane wejściowe dla wyceny składnika aktywów bądź zobowiązań, które nie są oparte na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych (tzn. dane niemożliwe do zaobserwowania) (poziom 3).

	31 grudnia 2015		
	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Akcje i udziały			617
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy – instrumenty pochodne	-	-	-

	31 grudnia 2014		
	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Akcje i udziały			504
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy – instrumenty pochodne	-	-	6 601

Nie wystąpiły przeniesienia pomiędzy Poziomem 1 a Poziomem 2 w okresie sprawozdawczym.

Wycena pochodnego instrumentu finansowego

Spółka jest stroną Umowy Opcji Nabycia Certyfikatów Inwestycyjnych zawartej z PKO BP S.A. w dniu 07.11.2013 r. z późn. zm., która w zależności od scenariusza kształtowania się cen nieruchomości nią objętych określać będzie kwotę nabycia/rozliczenia pomiędzy stronami umowy w przyszłości. Spółka, w przypadku nieosiągnięcia wymaganej przez inwestora minimalnej stopy zwrotu w inwestycji zobligowana będzie do zrekompensowania odpowiedniej części straty. W przypadku zanotowania wzrostu wartości portfela nieruchomości Spółka ma zagwarantowaną partycypację w części zysku ponad stopę gwarantowanego inwestorowi zysku.

Spółka dokonała wyceny przedmiotowego instrumentu na datę 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku przyjmując prognozowaną dynamikę wzrostu wartości portfela nieruchomości w horyzoncie trwania transakcji. W wyniku tej wyceny odpowiednia zdyskontowana na datę bilansu kwota udziału w zysku została przez Spółkę rozpoznana w rachunku wyników.

W wycenie opcji do wartości godziwej zastosowano stopę dyskontową na poziomie 3,41% oraz prognozowaną stopę wzrostu wartości portfela nieruchomości na średnim poziomie 16,5% w horyzoncie pięcioletnim. Tak dokonany pomiar wartości godziwej został zaklasyfikowany do poziomu 3 hierarchii wartości godziwej. W przypadku zwiększenia stopy wzrostu wartości portfela nieruchomości wycena instrumentu pochodnego byłaby wyższa. W przypadku wzrostu stopy dyskontowej wycena instrumentu pochodnego byłaby niższa.

37.1. Uzgodnienie wartości godziwej poziomu 3 z wyceną aktywów finansowych

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Stan na początek okresu	6 601	6 601
Suma zysków lub strat:	-	-
- wynik finansowy	(6 601)	-
Zakupy	-	-
Saldo na koniec okresu	-	6 601

38. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Grupy i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Na Jednostce dominującej spoczywają nałożone zewnętrznie wymogi kapitałowe dotyczące wartości kapitału własnego.

Zgodnie z zapisami Umowy ZOZF Jednostka dominująca jest zobowiązana posiadać dodatnie kapitały własne na ostatni dzień każdego miesiąca kalendarzowego. Niedotrzymanie warunku dodatnich kapitałów własnych stanowi przypadek naruszenia Umowy ZOZF. Skutkiem wystąpienia i trwania przypadku naruszenia może być wypowiedzenie Umowy.

Na dzień 31 grudnia 2015 oraz 31 grudnia 2014 roku Jednostka dominująca posiadała dodatnie kapitały własne.

Grupa monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Do zadłużenia netto Grupa wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych.

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Kredyty i pożyczki i obligacje	434 760	282 220
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	852 969	878 642
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty	<u>626 145</u>	<u>677 033</u>
Zadłużenie netto	661 584	483 829
Kapitał własny	<u>540 851</u>	<u>431 558</u>
Kapitał i zadłużenie netto	<u>1 202 435</u>	<u>915 387</u>
Wskaźnik dźwigni (zadłużenie netto/kapitał i zadłużenie netto)	55%	53 %

39. Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w Grupie w okresie 2015 roku oraz 2014 roku kształtowało się następująco:

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Zarząd Jednostki dominującej	3	4
Zarządy jednostek z Grupy	13	16

Pion wsparcia	552	383
Pion operacyjny	4 446	5 024
Razem	5 014	5 427

40. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym

W dniu 29 stycznia 2016 roku Spółka dominująca oraz wierzyciele finansowi będący stroną umowy w sprawie zasad obsługi zadłużenia finansowego Spółki z dnia 21 grudnia 2012 r. („Umowa ZOZF”), strony Umowy Pomiędzy Wierzycielami z dnia 12 września 2014 r. (w tym Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. jako Obligatariusz Nowych Obligacji) (łącznie „Wierzyciele”) podpisali dokumentację wdrażającą postanowienia zawarte we Wstępnym Porozumieniu w sprawie Nowej Strategii Grupy Kapitałowej „Polimex-Mostostal” („Wstępne Porozumienie”).

W ramach implementacji postanowień Wstępnego Porozumienia, Spółka oraz Wierzyciele zawarli aneks do Umowy ZOZF przewidujący pozostawienie zorganizowanej części przedsiębiorstwa – zakładu produkcyjnego Mostostal Siedlce w strukturach Grupy Kapitałowej Polimex-Mostostal. Zgodnie ze zmienioną Umową ZOZF, Zakład Mostostal Siedlce ma zostać wyodrębniony ze struktur Spółki oraz wniesiony aportem do spółki Mostostal Siedlce Sp. z o.o. Spółka komandytowa („Spółka Mostostal Siedlce”). Wraz z aktywami Spółka Mostostal Siedlce przejmie dług Spółki z tytułu istniejących kredytów udzielonych Spółce przez bank PKO BP S.A. (w kwocie 100 mln PLN) oraz bank Pekao S.A. (w kwocie 50 mln PLN) zabezpieczonych na aktywach wchodzących w skład zakładu Mostostal Siedlce („Istniejące Kredyty”). Jednocześnie Spółka Mostostal Siedlce oraz banki PKO BP S.A. i Pekao S.A. zawarły umowę kredytu terminowego przeznaczonego na refinansowanie Istniejących Kredytów („Umowa Kredytu Mostostal”) oraz zawarły umowę określającą zasady, terminy oraz warunki finansowe, na jakich Spółka Mostostal Siedlce ma obsługiwać spłatę długu z tytułu Istniejących Kredytów do czasu ich refinansowania („Umowa Finansowania”). Zmieniona Umowa ZOZF, Umowa Finansowania oraz Umowa Kredytu Mostostal określają ponadto zasady przekazywania przez Spółkę Mostostal Siedlce na rzecz Spółki ewentualnych nadwyżek środków pieniężnych.

W wyniku podpisania aneksu do Umowy ZOZF, Umowy Finansowania oraz Umowy Kredytu Mostostal zmianie ulegnie istniejąca struktura zabezpieczeń poprzez zwolnienie aktywów wniesionych przez Spółkę w ramach zorganizowanej części przedsiębiorstwa do Spółki Mostostal Siedlce spod obciążeń ustanowionych w związku z Umową ZOZF w zakresie, w jakim nie dotyczą one wierzytelności z tytułu Istniejących Kredytów. Na zabezpieczenie wierzytelności objętych Umową ZOZF Spółka ustanowi zastawy rejestrowe i finansowe na wszystkich udziałach w spółce Mostostal Siedlce Sp. z o.o. (tj. komplementariuszu Spółki Mostostal Siedlce) oraz na wszystkich udziałach w spółce Polimex SPV1 (tj. komandytariuszu Spółki Mostostal Siedlce), a także zastaw rejestrowy na ogóle praw przysługujących Spółce jako komandytariuszowi Spółki Mostostal Siedlce. Zastawy te zostaną ustanowione na rzecz Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. działającej jako agent zabezpieczenia na rzecz wierzycieli, których wierzytelności objęte są Umową ZOZF i będą zabezpieczały wierzytelności wynikające z Umowy ZOZF.

W dniu 12 lutego 2016 roku, została zawarta umowa wniesienia aportem zorganizowanej części przedsiębiorstwa Spółki („ZCP” „Umowa”), na mocy której doszło do zbycia i przeniesienia ZCP na rzecz Mostostal Siedlce Sp. z o.o. Sp. k. („Mostostal Siedlce”) - spółki zależnej od Spółki, tytułem podwyższenia wartości wkładu Spółki w spółce Mostostal Siedlce o kwotę 165 057 742,93 zł.

ZCP stanowi zorganizowaną część przedsiębiorstwa Spółki dominującej położoną w Siedlcach, obejmującą zorganizowany zespół składników materialnych i niematerialnych przeznaczony do prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania m. in. konstrukcji nośnych i obudów dla budownictwa przemysłowego, jak również krat pomostowych, systemów regałowych oraz elementów szalunków i rusztowań budowlanych, a także wykonywania robót zabezpieczenia antykorozyjnego. ZCP stanowią poszczególne piony, wydziały i działy realizujące działania niezbędne dla prowadzenia wyżej opisanej działalności gospodarczej (w tym w szczególności Dział Akwizycji Konstrukcji Stalowych, Sekcję Palet, Sekcję Eksportu Krat Pomostowych, Sekcję Krajową Krat Pomostowych, Dział Akwizycji Usług Cynkowniczych,

Sekcję Ofertacji i Kalkulacji, Dział Zakupów, Sekcję Przygotowania i Gospodarki Materiałowej, Sekcję Magazynów Materiałowych, Bocznicę Kolejową, Dział Spedycji, Sekcję Magazynów WYROBÓW GOTOWYCH, Pion Produkcji, Wydział Produkcji Konstrukcji Stalowych, Dział Planowania Operacyjnego, Sekcję Kooperacji, Dział Technologiczny, Dział Produkcji Konstrukcji Stalowych, Wydział Produkcji Krat Pomostowych, Dział Planowania Operacyjnego, Dział Konstrukcyjny, Dział Produkcji Krat Pomostowych, Wydział Zabezpieczeń Antykorozyjnych, Dział Planowania Operacyjnego, Dział Techniczny, Dział Ocynkowni, Dział Malarni, Dział Utrzymania Ruchu i Inwestycji), wyodrębnione organizacyjnie, finansowo i funkcjonalnie w wewnętrznej strukturze organizacyjnej zespół składników materialnych, niematerialnych, zobowiązań, praw i obowiązków wynikających z zawartych umów oraz pracowników stanowiących personel Pionu Produkcyjno-Usługowego, w tym:

- a) środki trwałe, wartości niematerialne i prawne;
- b) towary i materiały;
- c) narzędzia;
- d) wyposażenie biurowe;
- e) należności i zobowiązania wynikające z ZCP;
- f) wartości niematerialne i prawne nieujęte w ewidencji księgowej wartości niematerialnych i prawnych;
- g) umowy, związane z prowadzoną działalnością gospodarczą;
- h) zobowiązania wynikające z umów;
- i) środki pieniężne;

Ponadto, ZCP stanowią maszyny i urządzenia, zapasy, należności, środki pieniężne, zobowiązania handlowe oraz pracownicy.

Wartość szacunkowa ZCP została określona na dzień zawarcia Umowy na kwotę 165.057.742,93 zł (wartość aportu). Jeżeli skład lub wartość poszczególnych składników ZCP lub przejętych zobowiązań ustalonych w wyniku aktualizacji po dniu zawarcia Umowy wykazują różnice względem stosownych pozycji określonych w Umowie, dojdzie do zmiany Umowy w zakresie ilości składników oraz wartości ZCP oraz przejętych zobowiązań stosownie do przeprowadzonej aktualizacji oraz ustalonego ostatecznego bilansu zamknięcia.

W dniu 12 lutego 2016 r.:

(a) po wniesieniu przez Spółkę Aportu Spółka Mostostal Siedlce zawarła z Bankiem Polska Kasa Opieki S.A. („**Bank Pekao S.A.**”), działającym jako administrator hipoteki, umowę ustanowienia hipoteki łącznej w celu zabezpieczenia wierzytelności przysługujących Bankowi Pekao S.A. oraz Powszechnej Kasie Oszczędności Bank Polski S.A. („**Bank PKO BP**”) wobec Spółki Mostostal Siedlce z tytułu udzielonego jej kredytu terminowego przez ww. banki na kwotę 150.000.000 PLN na podstawie zawartej w dniu 29 stycznia 2016 r. umowy kredytu (patrz raport bieżący nr. 6/2016) („**Kredyt Terminowy**”) przeznaczonego na refinansowanie Istniejących Kredytów (jak zdefiniowano poniżej). Na podstawie przedmiotowej umowy Spółka Mostostal Siedlce ustanowiła hipotekę umowną łączną do sumy 225.000.000 PLN na nabytych przez Spółkę Mostostal Siedlce w drodze Aportu prawach własności zabudowanej nieruchomości, nieruchomościach gruntowych, prawach użytkowania wieczystego gruntu (w tym własności posadowionych na nich budynków, budowli oraz urządzeń) oraz udziałach w tych prawach zlokalizowanych w Siedlcach („**Nieruchomości Mostostal Siedlce**”). Łączna wartość kwot głównych przysługujących bankom wierzytelności zabezpieczonych hipoteką wynosi 150 mln zł;

(b) z chwilą wniesienia Aportu do Spółki Mostostal Siedlce rzeczy ruchome i prawa stanowiące przedmiot Aportu zostaną objęte zastawem rejestrowym na zbiorze rzeczy i praw Spółki Mostostal Siedlce wynikającym z umowy zastawu rejestrowego zawartej w dniu 11 lutego 2016 r. przez Spółkę Mostostal Siedlce, jako zastawcę, oraz Bank Pekao S.A. działający jako administrator zastawu, tytułem zabezpieczenia wierzytelności przysługujących Bankowi Pekao S.A. oraz Bankowi PKO BP wobec Spółki Mostostal Siedlce z tytułu Kredytu Terminowego.

Łączna wartość kwot głównych przysługujących bankom wierzytelności zabezpieczonych zastawem wynosi 150 mln zł.

(c) z chwilą wniesienia Aportu Spółka Mostostal Siedlce przejęła od Spółki następujące zobowiązania Spółki z tytułu umów kredytu:

- (i) część wierzytelności Banku Pekao S.A. w kwocie równej 50.000.000,00 zł przysługującej temu bankowi z tytułu kredytu udzielonego Spółce na podstawie Umowy Kredytu z dnia 26 lipca 2011 r. (z późniejszymi zmianami) („**Kredyt Pekao**”);
- (ii) część wierzytelności Banku PKO BP w kwocie równej 6.557.746,06 zł przysługującej temu bankowi z tytułu kredytu udzielonego Spółce na podstawie Umowy Kredytu z dnia 16 grudnia 2011 r. (z późniejszymi zmianami) („**Kredyt PKO BP 1**”)
- (iii) część wierzytelności Banku PKO BP w kwocie równej 93.442.253,94 zł przysługującej temu bankowi z tytułu z tytułu kredytu udzielonego Spółce na podstawie Umowy Kredytu z dnia 26 września 2008 r. (z późniejszymi zmianami) („**Kredyt PKO BP 2**” a łącznie z Kredyt Pekao, Kredyt PKO BP „**Istniejące Kredyty**”)

(d) w związku z przejściem przez Spółkę Mostostal Siedlce zobowiązań z Istniejących Kredytów po wniesieniu przez Spółkę Aportu Spółka Mostostal Siedlce zawarła z Bankiem Pekao SA oraz Bankiem PKO BP odpowiednie umowy zmieniające istniejące hipoteki ustanowione na Nieruchomościach Mostostal, w ten sposób, że hipoteki takie będą zabezpieczały wyłącznie wierzytelności Banku Pekao SA i Banku PKO BP z tytułu Istniejących Kredytów przejętych przez Spółkę Mostostal. Ponadto w dniu 12 lutego 2016 r. Spółka Mostostal Siedlce zawarła z Bankiem Pekao SA umowę ustanowienia hipoteki łącznej na części Nieruchomości Mostostal Siedlce, nieobciążonych wcześniej na rzecz Pekao SA, w celu zabezpieczenia wierzytelności Banku Pekao wobec Spółki Mostostal Siedlce z tytułu Kredytu Pekao. Hipoteka ta została ustanowiona na zasadzie równorzędności z istniejącą już hipoteką zabezpieczającą wierzytelności Banku PKO BP z tytułu Kredytu PKO BP 1 i Kredytu PKO BP 2. Łączna wartość kwot głównych przysługujących bankom wierzytelności zabezpieczonych hipoteką wynosi 150 mln zł;

(e) w związku z przejściem przez Spółkę Mostostal Siedlce zobowiązań z Istniejących Kredytów z chwilą wniesienia Aportu do Spółki Mostostal Siedlce rzeczy ruchome i prawa stanowiące przedmiot Aportu zostaną objęte zastawami rejestrowymi na aktywach oraz zastawami rejestrowymi na zbiorze rzeczy i praw Spółki Mostostal Siedlce wynikającym z odpowiednich umów zastawów rejestrowych zawartych w dniu 11 lutego 2016 r. przez Spółkę Mostostal Siedlce, jako zastawcę, oraz Bank Pekao S.A., działający jako administrator zastawu, tytułem zabezpieczenia wierzytelności przysługujących Bankowi Pekao S.A. oraz Bankowi PKO BP wobec Spółki Mostostal Siedlce z tytułu Istniejących Kredytów, z których zobowiązania Spółka Mostostal Siedlce przejęła od Spółki z chwilą wniesienia Aportu. Łączna wartość kwot głównych przysługujących bankom wierzytelności zabezpieczonych zastawem wynosi 150 mln zł;

(f) ponadto w związku z wniesieniem Aportu, Spółka Mostostal Siedlce ustanowiła na rzecz Banku Pekao S.A. i Banku PKO BP tytułem zabezpieczenia wierzytelności banków z Umowy Kredytu Mostostal oraz Istniejących Kredytów inne zabezpieczenia zwyczajowo ustanawiane na zabezpieczenie zadłużenia finansowego, takie jak cesje na zabezpieczenie wierzytelności z kontraktów, pełnomocnictwa do rachunków, zastawy rejestrowe i finansowe na rachunkach bankowych.

Łączna wartość księgowa obciążonych aktywów Spółki Mostostal Siedlce wynosi 309 mln zł.

Grupa Kapitałowa Polimex-Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
(w tys. zł)

PODPISY WSZYSTKICH CZŁONKÓW ZARZĄDU			
Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
18.03.2016 r.	Antoni Józwowicz	Prezes Zarządu	
18.03.2016 r.	Tomasz Kucharczyk	Wiceprezes Zarządu	
18.03.2016 r.	Tomasz Rawecki	Wiceprezes Zarządu	
18.03.2016 r.	Jacek Czerwonka	Wiceprezes Zarządu	

PODPIS OSOBY ODPOWIEDZIALNEJ ZA SPORZĄDZENIE SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO			
Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
18.03.2016 r.	Karolina Bartulska	Kierownik ds. Raportowania i Konsolidacji	